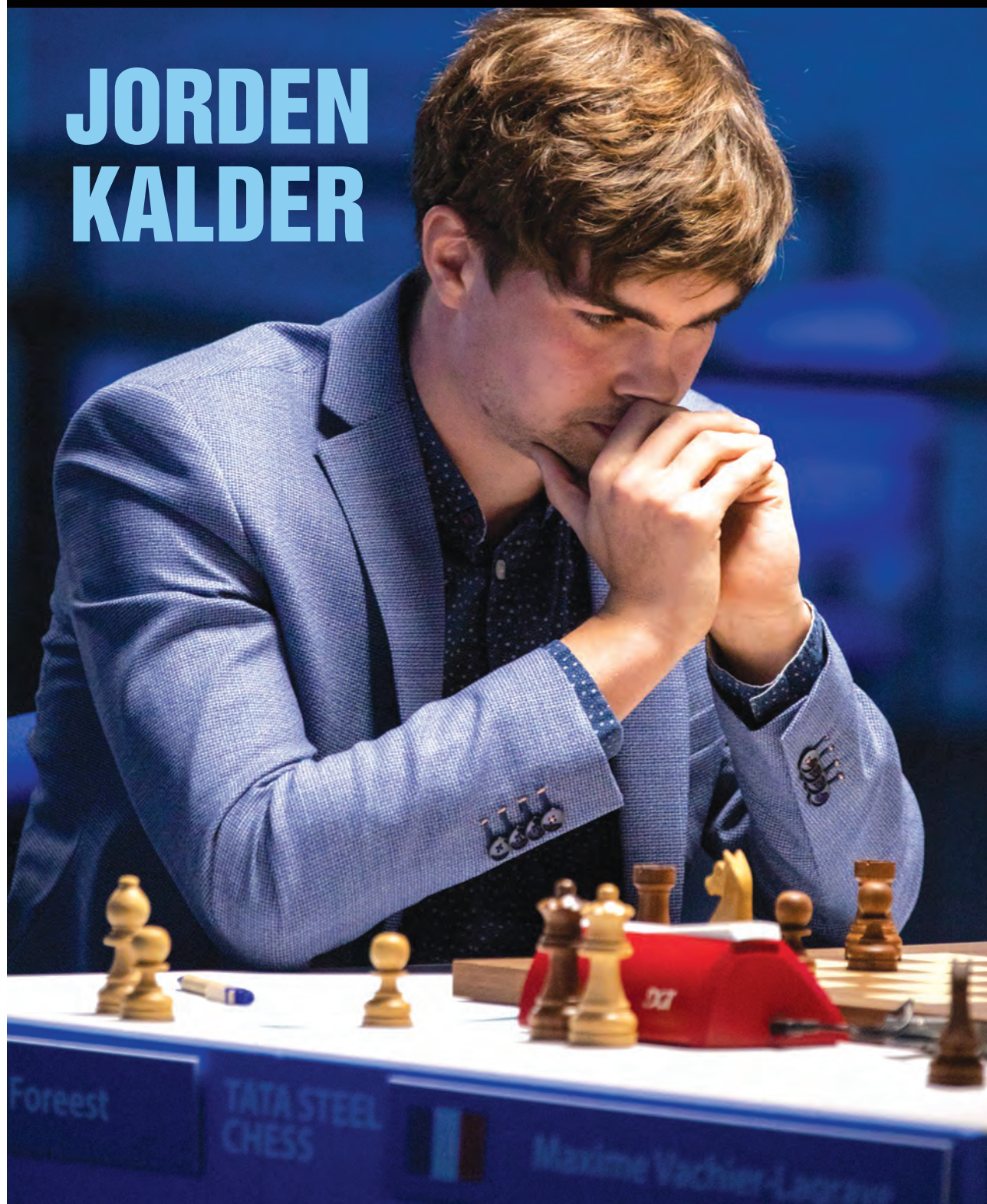

SKAKbladet

MEDLEMSBLAD FOR DANSK SKAK UNION

2021-1

JORDEN KALDER

- 4** **Hollandsk triumf**
Lars Schandorff
- 23** **Champions Chess Tour**
- 24** **Aarhusiansk gambit mod restriktionerne**
Filip Boe Olsen
- 33** **Nyt fra DSU**
Poul Jacobsen
- 34** **Top-5**
Sune Berg Hansen
- 36** **Hårdt luksusarbejde førte til IM-titlen**
Steffen Slumstrup Nielsen
- 38** **VM-match i Dubai**
- 40** **Klubmanden**
Jan Løfberg
- 43** **Find trækket!**
Jacob Aagaard
- 44** **Ny sejr over Sverige**
Jesper Thybo
- 45** **Litteratur**
Jan Løfberg
- 47** **Frederik Svane verdensmester**
- 47** **DM Udsat**
- 48** **Løsninger på studier**
Steffen Slumstrup Nielsen
- 49** **Matmaskinen**
Marie Frank-Nielsen
- 54** **Danmarks Skakhistorie**
Kaare Vissing Andersen
- 64** **Løsninger/Find trækket!**
Jacob Aagaard
- 66** **Mindeord**
- 67** **Chess House flyttet Divisionsturnering aflyst**
- 68** **Brættet rundt**
- 70** **Årsregister 2020**
- 75** **Næste nummer**
- 76** **Jonas Bjerre vandt Grand Prix-finale**

Forside: Den unge hollænder Jorden van Foreest vandt sensationelt den traditionsrige turnering i Wijk aan Zee.

Foto: Jurriaan Hoefsmit - Tata Steel Chess Tournament 2021.

4-22

Sædvanligvis har spillerne i den årlige skakturnering i den hollandske by Wijk aan Zee ikke tid til at nyde omgivelserne nær Nordsøen. Men det havde de i år. Turneringen leverede et par artige overraskelser. Den blot 18-årige russer Andrey Esipenko besejrede Magnus Carlsen, og distancerede verdensmesteren i slutstillingen. Carlsen havde svært ved at vinde partier, og endte sjældent lang nede i slutstillingen.

Foto: Jurriaan Hoefsmit - Tata Steel Chess Tournament 2021.

24-32

Efter regeringens nye nedlukning af Danmark var Chess Houses stormesterturnering et lille lys i det skaklige mørke. Der blev spillet friskt til. Den ubetitlede tysker Spartak Grigorian vandt de sidste syv partier og endte som vinder foran Jesper Thybo. Den 17-årige Filip Boe Olsen var blot et halvt point fra sin første norm til stormestertitlen. Foto: Mads Boe

49-53

Matmaskinen kører videre i historierne om skakspillets første verdensmestre. I dette nummer kan du læse om Aleksandr Aljechin og Max Euwe. I Battlecat's Corner fortæller Mads Andersen, hvorledes du kan optimere dit spil, når spiller skak online.

Nyt år, nye forhåbninger

Forventningen om noget nyt kombineret med et glædeligt gensyn med en række gamle kendinger plejer at tegne indgangen til et nyt år, også indenfor skak. Sådan er det ikke denne gang. Faste bastioner som divisionsturneringen og DM i påsken er aflyst, så det esnarere en længsel mod det gamle, som præger bevidstheden.

Derfor var det fantastisk, at de dygtige hollandske arrangører formåede at få gennemført den traditionsrige topturnering Tata Steel i Wijk aan Zee midt under den europæiske lockdown. Her fik man et glimt af verden, som den plejer at være, og som den bør være, om end i en corona-sikret version. Forhåbentlig bliver det den første af en lang række begivenheder, som finder sted i 2021. På topplan lykkes det vel FIDE at få gennemført Kandidatturneringen her i foråret, og mere jordnært kommer det danske skakliv formentlig også stille og roligt i gang igen.

Wijk aan Zee er selvfølgelig hovedhistorien i dette blad. Det er verdens bedste spillere i direkte dyst på brættet. Men nedlukningen har betydet et skak-boom online, og det har også givet folk mere tid til at dykke ned i skakhistorien. Fascinationen af det gamle spil er i hvert fald intakt, og spændvidden er stor, hvilket man kan se i en række meget forskellige artikler.

God fornøjelse

JAN LØFBERG OG LARS SCHANDORFF

Hollandsk triumf

Midt under Europas lockdown blev den stærkt besatte Tata Steel turnering spillet i Wijk aan Zee med verdensmesteren Magnus Carlsen til start.

Det plejer at være underholdende, og det blev det også i år, hvor Sveriges topnavn Nils Grandelius kom med på afbud, men fik en stor rolle. Til slut blev det dog en overraskende hjemmeforsejrr.

Wijk aan Zee januar 2021

1.	Jorden van Foreest	NED	2671	*	½	½	½	½	½	1	1	1	½	1	½	½	½	8½
2.	Anish Giri	NED	2764	½	*	½	½	½	½	½	1	1	½	½	1	1	½	8½
3.	Andrey Esipenko	RUS	2677	½	½	*	½	½	1	½	0	½	½	1	1	½	1	8
4.	Fabiano Caruano	USA	2823	½	½	½	*	½	½	½	½	½	½	½	1	1	1	8
5.	Alireza Firouzja	FID	2749	½	½	½	½	*	0	1	½	½	1	1	½	½	1	8
6.	Magnus Carlsen	NOR	2862	½	½	0	½	1	*	½	½	1	½	½	½	1	½	7½
7.	Pentala Harikrishna	IND	2732	0	½	½	½	0	½	*	½	1	½	½	½	½	1	6½
8.	Aryan Tari	NOR	2625	0	0	1	½	½	½	½	*	½	½	½	½	½	½	6
9.	Nils Grandelius	SWE	2663	0	0	½	½	½	0	0	½	*	1	½	½	1	1	6
10.	Jan-Krzysztof Duda	POL	2743	½	½	½	½	0	½	½	½	0	*	½	½	½	½	5½
11.	David Anton Guijarro	SPA	2679	0	½	0	½	0	½	½	½	½	½	*	½	½	½	5
12.	Radoslaw Wotaszek	POL	2705	½	0	0	0	½	½	½	½	½	½	½	*	½	½	5
13.	Maxime V.-Lagrave	FRA	2784	½	0	½	0	½	0	1	1	0	½	½	½	*	1	5
14.	A. Donchenko	GER	2668	½	½	0	0	0	½	0	½	0	½	½	½	0	*	3½

Spillerne i corona-formation.

Foto: Jurriaan Hoefsmit – Tata Steel Chess Tournament 2021.

Af Lars Schandorff

Et nyt kalenderår starter med superstjernernes dyst i den lille vindblæste hollandske kystby Wijk aan Zee. Eller sådan plejer det at være, men i denne corona-tid er intet længere sikkert. Det har vi lært. Heldigvis lykkedes det de erfarne arrangører at få gennemført den traditionsrige turnering, om end i en stærkt nedbarberet version. I stedet for den store folkefest med mange undergrupper, var det kun topgruppen, der blev spillet. Feltet var dog i orden.

Men også her kom corona-spøgelset på tværs og resulterede i en række afbud.

Verdensklassespilleren Mamedyarov blev hårdt angrebet af den nye sygdom og indlagt på hospital i hjembyen Baku. Han kunne ikke nå at restituere og trak sig. Også et andet topnavn, russeren Nepomniachtchi, meldte fra og ligeså stortalentet Nodirbek Andusattorov fra Usbekistan, og dagen inden start

indtraf katastrofen næsten: en af publikumsfavoritterne, den farverige 24-årige angrebsspiller Dubov fra Rusland, var nødt til at gå i selvisolation efter at have været tæt på en smittet.

Heldigvis hoppede det unge tyske håb Donchenko til med kort varsel, og generelt fik man skaffet fornuftige erstatninger. En af dem var det svenske es Nils Grandelius, der dermed fik debut i det allerfornemste selskab.

Svensk kanonstart

Netop Nils Grandelius røg direkte i overskrifterne på alle skakmedier, da han startede med 2 af 2.

Først slog han Donchenko, der gik galt i byen i et remisagtigt tårnslutspil.

Derefter udspillede han totalt Polens nye stjerne Duda.

Her beretter helten selv om den fantastiske start.

Nils Grandelius startede med at stjæle opmærksomheden.

Foto: Jurriaan Hoefsmit – Tata Steel Chess Tournament 2021.

Nils Grandelius kommenterer

Jeg har spillet i Wijk aan Zee mange gange, første gang allerede som 17-årig i 2010. Af uransaglige årsager har jeg aldrig spillet en god turnering der, men alligevel kommer jeg gerne tilbage til byen igen og igen. Det skyldes naturligvis den fantasti-

ske atmosfære og festivalstemning, der altid er. Til turneringen i 2021 fik jeg min invitation kun et par uger, før turneringen startede, men der var aldrig den mindste tvivl om at sige ja. Udover en enorm skaksult, så var det naturligvis ekstra fedt at få lov til at spille i den øverste gruppe for første gang.

At det ville blive en meget anderledes turnering var klart, men vi er

jo efterhånden blevet vant til, at det meste i livet er anderledes, end det plejer. At spise alle måltider på sit hotelværelse er selvfølgelig kedeligt, og når der i anden halvdel af turneringen blev indført udgangsforbud fra kl. 21, blev det endnu kedeligere, men den altoverskyggende følelse var alligevel, hvor nice det var at få lov til at spille klassisk skak over brættet igen!

Brikkerne havde stået urørt længe.

Foto: Jurriaan Hoefsmit – Tata Steel Chess Tournament 2021.

De første partier i turneringen var for en åbningsfantast som mig selv selvfølgelig ekstra spændende. Det var meget interessant at se, hvordan spillerne ville håndtere situationen af ikke at have spillet skak i lang tid. Selv havde jeg i den begrænsede tid inden turneringen taget en beslutning om at prøve at spille så frisk og kompliceret skak som muligt. Til dels fordi det giver mere indhold i partierne og flere erfaringer at lære af, men mest fordi jeg troede, at den slags spil ville passe mig bedre end modstanderne. Seedet i den sidste halvdel af feltet havde jeg jo også alt at vinde!

Jan Krzysztof Duda (2743)
Nils Grandelius (2663)
 Engelsk / A30

1. c4!?

En "forventet overraskelse" forstået på den måde, at Duda nok gerne ville gå ud af teorien så tidligt som muligt for at prøve at udspille mig i midtspillet. En strategi som passede vældig fint til min egen turneringsstrategi!

1... c5 2. Sf3 Sc6 3. b3!?

Igen et træk i samme stil som 1. c4. Duda kæmper ikke om en åbningsfordel, men vil have en stilling med fleksibel bondestruktur og alle 32 brikker på brættet.

3... e5

Måske lidt en overraskelse. I min seneste klassiske turnering, den spanske liga i september, havde jeg spillet 3... Sf6 4. Lb2 d5 5. cxd5 Sxd5 med mere konkret spil, som helt sikkert er OK for sort, men også noget Duda sandsynligvis havde forberedt.

4. Lb2 d6 5. Sc3 g6

Den sorte opstilling er kendt som Botvinnik-systemet. Sort opgiver feltet d5, men med bønderne på e5 og c5 er det næsten umuligt for hvid at gennemføre d4.

Det betyder så, at spillet primært foregår på fløjene, hvor hvid typisk prøver at gennemføre b4, og sort

Duda er ved at afføre sig jakken. Overfor sidder en koncentreret Grandelius.

Foto: Jurriaan Hoefsmit - Tata Steel Chess Tournament 2021.

prøver at få modspil på kongefløjen med enten h5-h4 eller f5-f4. Med omvendte farver er Jakob Vang Glud den helt førende ekspert i strukturen!

6. g3 Lg7 7. Lg2 Sge7

7... e4? ville være en typisk misforståelse – sort er ikke klar til at gå fremad, og trækket skaber mange svækkelser.

Udover at bonden bliver svag på e4, får hvid også en fin rute for springeren via g1-h3-f4-d5!

8. 0-0 0-0 9. d3

En ret typisk stilling for varianten. At hvid har spillet b3, Lb2 er lidt mindre fleksibelt end stadig at holde løberen på c1, og derfor kan det siges, at sort har en lidt forbedret version end normalt. Men stillingen er ikke af en forcerende karakter, og det er usandsynligt, at tempi bliver afgørende. I stedet handler det om at finde de rigtige planer.

9... Tb8

Et træk der ofte er meget nyttigt i strukturen. Tårnet går væk fra den lange diagonal og forbereder på sigt a6-b5.

9... h6 er det hyppigst spillede træk, men jeg er generelt modstander af det. Ideen er at spille Le6, uden at Sg5 forstyrrer, men dels svækker h6 strukturen lidt, dels vil hvid sandsynligvis snart rykke springeren fra f3 alligevel.

10. Sd2 Le6 11. Sd5 var en meget interessant idé af Tiger Hillarp Persson. Det ser ud som om, sort vinder en bonde efter 11... Lxd5?! (11... Dd7 er sikrere) 12. cxd5 Sb4, men her spillede Tiger 13. e4! som giver en flot positionel kompensation for bonden efter 13... Sxd3 14. Lc3 Sb4 15. Sc4. Springeren på c4 er stærk, løberparret er vigtigt, men frem for alt har hvid nemmere ved at gennemføre enten a3, b4 eller f4. Endvidere er begge sorts springere dårlige, i særdeleshed savner springeren på e7 helt fremtidsudsigter.

10. Se1?!

En typisk manøvre i strukturen – springeren er på vej via c2-e3 til d5. Men her synes jeg, det er lidt for langsomt, og sort når at skabe hurtigt spil.

10. Sd2!? er mere typisk i kombination med løberen på b2 – og er spillet af Kramnik – men jeg kan godt lide den sorte stilling alligevel.

10... Le6 11. Sd5

Det typiske træk for at undgå at sort spiller d5.

11... Dd7

Stillingen ser ikke ud som noget specielt, men jeg mener faktisk, at den er ret kritisk. Det er nu meget

vigtigt for hvid at tænke lidt dybere og formulere en plan for, hvordan han vil håndtere sorts potentielle modspil. Mit indtryk er, at Duda her spiller lidt overfladisk og spiller træk, som kan spilles i lignende stillinger, men ikke rigtigt hjælper her.

12. Sc2?!

12. f4!? var, hvad jeg forventede under partiet. Ved at spille f4 aktiverer hvid løberen på b2 og tårnet på f1, og sandsynligheden for, at han bliver kørt ned på kongefløjen, bliver meget mindre.

12... Lh3 ville være et normalt svar, men her er det godt for hvid, at springeren stadigvæk kan gå til g2!

12... Lh3 13. Dd2?!

Ingen af Dudas træk er individuelt dårlige, men hvis man i den slags stillinger spiller flere træk uden en klar plan, risikerer man at "drifte" ind i en meget ubehagelig stilling, hvilket sker i partiet.

13... Lxg2 14. Kxg2

14... f5!?

En vigtig psykologisk beslutning for mig. Jeg havde vundet dagen før og spiller sort mod en meget stærk spiller, så at gå efter en ret solid fortsættelse med en lille sikker fordel er selvfølgelig også attraktivt. Men med så mange af hvids brikker langt væk fra kongen, kunne jeg ikke lade være med at begynde at angribe!

14... Sxd5 15. cxd5 Sd4 var det solide alternativ, hvor sort spiller nærmest helt uden risiko.

15. b4

En kæmpe overraskelse. Jeg troede

virkelig, at hvid var nødt til at prøve at forsvare sin konge.

Jeg forventede noget drastisk i stil med 15. e4!?, som opgiver d4-feltet og tillader f4, men giver hvid den stabilitet, han behøver for at sikre kongen. Duda var sandsynligvis bange for 15... f4 (15... Sxd5 er bedre for sort, men det er ingen grund til at undgå 15. e4), men efter 16. f3! er det ikke så nemt for sort at bryde igennem, og hvid kan endda en dag håbe på at selv få modspil i g-linjen efter gxf4, Kh1 og Tg1.

15... f4!

Selvfølgelig.

Udover at hvid savner brikker i nærheden af kongen, er den helt store grund til hvids problemer, at springeren på c2 nu bliver meget dårlig. Hvis den ville kunne hoppe fra c2 til e4 i ét træk, ville stillingen nok være helt OK for hvid, men nu er den en positionel katastrofe!

16. bxc5

16. b5? Sxd5 17. bxc6 bxc6! var en smuk lille taktisk pointe.

16... dxc5 17. e4

Hvor e4 tidligere ville give hvid stabilitet, er det her ekstremt risikabelt, fordi jeg nu når at få en monsterbonde på f3.

17. Sc3? for at prøve komme ind på e4-feltet duer ikke på grund af 17... e4!, og hvids stilling kollapser helt.

17. Sxe7+ Sxe7 18. f3 var nok det objektivt bedste, men en meget trist måde at spille på.

17... f3+ 18. Kh1

En kritisk stilling. Indtil videre er partiet gået godt for mig, og jeg var klar over, at min stilling var meget lovende.

Men herfra laver jeg en meget typisk tankefejl.

Med bonden på f3 giver det god mening at prøve at spille på mat, men det jeg burde have indset var, at hvid slet ikke er i nærheden af modspil, hvilket betyder, at jeg har masser af tid.

Den tid kan jeg så anvende til at skaffe mig fordele på resten af brættet – og undgå modspil.

Ved at spille lidt for direkte på angreb giver jeg unødigt meget modspil til hvid.

18... Sd4?!

18... Sxd5!? var et meget stærkt alternativ: 19. cxd5 (19. exd5 ville tillade et senere Tf5-h5) 19... Sd4 20. Tae1.

Dette overvejede jeg, men jeg kiggede her kun på direkte muligheder som for eksempel Dh3. Det er lovende, men ikke helt klart. Men i ste-

det kan jeg bare spille for eksempel 20... b5! som begynder at åbne en anden front.

Angrebet med Dh3 løber ikke væk, og hvid er stadig helt uden modspil.

19. Sxe7+ Dxe7 20. Se3?!

20. h3! var hvids bedste mulighed. Ved at spille h3 og Kh2 undgår hvid Dh3 og bliver ikke mat. Stillingen er stadig meget fordelagtig for sort grundet d3-bondens svaghed og den stærke f3-bonde, men det var meget bedre end partiet.

20... Dd7 21. Lxd4 exd4 22. Sd5

Hvids springer står flot på d5, men den hjælper ikke i forsvaret af kongen.

At jeg har slået på d4 med e-bonden, giver mig også et vigtigt felt på e5 til et tårn eller løber. Men her laver jeg igen den samme fejl og tillader faktisk hvid at overleve.

22... Tbe8?!

22... Tf7! eller lignende profylaktiske træk ville ikke give hvid den mulighed, han får i partiet.

23. Tg1

23... Dg4?

23... Dh3 var det oplagte alternativ, men jeg ville ikke tillade 24. Dg5! Te5 25. Dh4, som giver hvid en ekstra forsvarsbrik. Igen var jeg nødt til at indse, at jeg ikke behøver at sætte mat for at vinde partiet: 25... Dd7 26. g4 – her stoppede min variantberegning, og jeg tænkte, at hvid var OK, men 26... g5! 27. Dg3 b5! er ekstremt stærkt. Hvid bliver ikke mat direkte, men nu bryder jeg i stedet igennem på dronningfløjen. Dette var dog meget svært at se og evaluere i træk 23!

24. Dd1?

Udnytter ikke chancen. 24. Da5! var helt nødvendigt. Vi så selvfølgelig begge muligheden under partiet, men det ser ret usandsynligt ud, at hvid kan gå længere væk fra sin konge og stadig overleve. Skak er dog et konkret spil, og det viser sig, at efter mit planlagte 24... Te5 25. Sf4 g5, så har hvid supertrækket 26. Dc7!, hvorefter jeg ikke kan slå springeren, og dermed når hvid at spille h3 og sikre sin konge.

24... Te5

Nu er der intet modspil, og jeg

vinder bare med Th5, Th3, Dh5 og mat på h2.

25. Sf4

25. Df1 Th5 26. Sf4 Txf4 27. gxf4 Dh4 er også direkte mat.

25... g5 26. h3

26. Sd5 Te6 fører til samme spil mod mat.

26... Dd7 27. Dxf3

Eneste praktiske chance, men den ekstra officer vinder naturligvis uden større problemer.

27... Te7!?

En lille finesse, der prøver at vinde springeren, uden at hvid beholder f4-bonden.

28. Tg2 Dc7!

Partiet er i praksis ovre, men meget forståeligt spiller Duda indtil tidskontrollen i træk 40.

29. Dh5 gxf4 30. gxf4 Dxf4 31. Dxc5 Dh4 32. Tg3 Kh8 33. Tag1 b6 34. Dd5 Df4 35. c5 bxc5 36. Dxc5 De5 37. Dc6 Tef7 38. Tg5 Df4 39. e5!?

En sidste lille fælde.

39... Dxf2

39... Lxe5?? 40. Dg2 holder faktisk

for hvid!

40. De4 Te7

Og med 50 minutter ekstra tid opgav Duda.

0-1.

Offensiv belønning

Da Sveriges topnavn tilmed besejrede verdens nr. 5, franskmænd Maxime Vachier-Lagrave i femte runde og bragte sig alene i spidsen for skakkens Wimbledon, ville superlativerne ingen ende tage. Igen var det fighterevner og offensivt spil, der blev belønnet.

Nils Grandelius kommenterer

Nils Grandelius (2663)
Maxime Vachier-Lagrave (2784)
Siciliansk / B97

MVL er altid en interessant spiller at forberede sig imod, fordi han er så principiel. Man ved på forhånd, at

Foto: Jurriaan Hoefsmit – Tata Steel Chess Tournament 2021.

man vælger mellem Najdorf og Grünfeld. I denne turnering spillede jeg 1. e4 i alle partier, så spørgsmålet var, hvad jeg skulle gøre mod Najdorf?

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Lg5!?

Det gamle hovedtræk 6. Lg5 giver god mening, når strategien er at spille så aggressivt som muligt. Selv om sort i de fleste varianter overlever, skal der ikke mange fejl til, før at det går helt galt.

6...e6

Med sort plejer jeg selv at spille 6... Sbd7, som er lidt mindre konkret, men nok ikke mindre farligt ...

7. f4 Db6

Den absolutte hovedvariant, som MVL har spillet konsekvent de seneste år.

8. Dd2 Dxb2 9. Tb1 Da3 10. f5

Senere i turneringen spillede Caruana 10. Le2 mod MVL. Det giver sandsynligvis heller ikke nogen objektiv fordel, men MVL huskede ikke sine varianter og kom hurtigt til at stå dårligt. Måske er varianten med den forgiftede bonde bare alt for svær at spille for sort i praksis!?

10... Le7!?

Den moderne variant. 10... Sc6 er det gamle hovedtræk, som Kasparov lejede at spille.

11. fxe6 Lxe6 12. Sxe6 fxe6 13. Lc4 Sbd7

Alt dette ser mærkeligt ud, hvis man ser det for første gang, men det er blevet spillet i massevis af partier i både nærskak og korrespondance-skak.

14. Lxe6 Sc5 15. Lb3!?

Den første lille overraskelse. 15. Lf5 er hovedvarianten, og er blevet spillet mod MVL flere gange før.

15... Tc8

Igen teoritræk, men MVL brugte et par minutter ekstra her, hvilket gav mig et lille håb om, at han ikke huskede varianten særlig godt. Når han blev ved med at bruge tid på hvert eneste af sine næste træk forstod jeg, at han havde store problemer med at huske det hele, hvilket

gav mig grund til optimisme.

16. 0-0 Sxb3 17. Txb3 Dc5+ 18. Le3 Dc4!

Igen teoritræk og det eneste der holder balancen. 18... Dc6? ville være livsfarligt efter 19. Sd5!

19. Tf4

19... De6??

Et meget dårligt træk, som man må gå lidt dybere ind i MVL's hoved for at forstå. For det første huskede han helt klart ikke mere teori, og jeg spillede alle mine træk nærmest à tempo. Han så selvfølgelig, at jeg trueede med at vinde en officer med e5, og at Sh5 var et muligt træk for at undgå det. Men med kongen i centrum syntes han, at det så alt for farligt ud at rykke springeren frem og tilbage, så derfor tog han en "praktisk" beslutning om at ofre en bonde for at få kongen i sikkerhed.

19... Sh5 20. Tf2 Sf6 er blevet prøvet et par gange, hvor sort altid har holdt remis, men stillingen er i praksis stadig ret ubehagelig for sort.

20. Txb7 0-0

Jeg har en bonde mere og derfor stor fordel. Men hvad jeg tror, MVL undervurderede, var at stillingen udover bonden også er lovende for hvid, fordi jeg har de mest aktive officerer. Springeren er klar til at gå ind på d5, og løberen vil stå stærkt på d4.

21. h3!

Forbedrer stillingen langsomt og undgår potentielt modspil med Sg4.

21... Tb8

21... Tc4 fører ikke rigtigt nogen

steder hen efter 22. Ld4.

22. Ta7!

Et simpelt, men alligevel ret smukt træk. Jeg er nødt til at bytte mit aktive tårn, men det er selvfølgelig bedre at bytte det på a8 end b8.

22... Ta8 23. Txa8 Txa8

24. Sd5?

Et træk jeg virkelig er utilfreds med. Ved at bytte springerne prøver jeg at få mere klarhed i stillingen og undgå tricks, men min springer er stadig bedre end hans. Efter afbytningen har sort mulighed for at aktivere sin løber via f6, hvilket ellers ville være umuligt. Med ekstra materiale er det ofte en god idé at bytte så mange brikker af som muligt, men det må ikke ske på bekostning af andre vigtige faktorer i stillingen. Her bliver Sd5 en meget instruktiv fejl!

24. Ld4 eller et lignende træk ville beholde fuld kontrol og en kæmpe fordel.

24... Tb8 25. c4?

Spillet hurtigt, men faktisk også en fejl, da det tillader sort at bytte på d5 i en endda bedre version end i forrige træk.

25. Sxe7+ Dxe7 var ikke noget, jeg havde stor lyst til, men var stadig det bedste.

25... Ld8?

MVL vil beholde flere brikker for at kunne trickse senere, men springeren er simpelthen for stærk på d5. 25... Sxd5! er helt nødvendigt, men også et godt tidspunkt at slå på. Pointen er, at efter 26. exd5 Dg6 har sort modspil i b-linjen og mulighed for

Db1+/Tb2, og det kan meget hurtigt komme ud af kontrol for hvid. 27. Tf1 er nødvendigt for at undgå Db1+, men efter 27... Lf6 har sort en særdeles aktiv stilling og nok gode remischancer.

26. Df2!?

26. Dd3! – for at overdække e4-bonden – var nok mere nøjagtigt. 26... Sd7 27. Ld4 kommer til at ligne partiet.

26... Sd7?

Et træk i samme stil som Ld8, men igen alt for passivt. 26... h6!? og jeg skal stadig tage stilling til e4-bonden.

27. Ld4

Nu har jeg igen fuld kontrol og fuld harmoni, og udover den ekstra bonde er jeg på vej til at få et stærkt angreb.

27... Lg5 28. Tf5 Lh6

29. Kh2!?

Et træk jeg godt kan lide, lidt i samme stil som h3 tidligere. Jeg undgår nogle potentielle skakker på b1 og forbedrer stillingen stille og roligt.

29... Tc8

29... Dxe4 30. Tf7 De8 31. Te7 efterfulgt af Df7+ taber direkte.

30. Dg3 g6

Tillader en taktisk gevinst, men stillingen var alligevel tabt.

31. Dh4!

Truer løberen, men også Se7+, og vinder bare forceret.

31... Lf8

31... gxf5 32. exf5, bonden kan ikke slås pga. Se7+, men ellers hænger løberen, og angrebet er helt afgørende.

32. Tf6!

Den sidste taktiske finesse.

32... De8

32... Sxf6 33. Sxf6+ Kf7 34. Dxb7+ Lg7 duer heller ikke af mange grunde, men jeg havde tænkt mig at spille 35. Sg4 med idéen 35... Tg8 36. Sh6+, og det hele falder for sort.

33. Txf8+! Dxf8

33... Kxf8 34. Dh6+ er mat i to.

34. Se7+ Kf7 35. Sxc8

Sort mister både h7 og g6 med skak, så MVL opgav.

1-0.

Team Carlsen

Storfavorit var selvfølgelig Magnus Carlsen, der har vundet et hav af gange tidligere i Wijk, men efter en mindre pause fra seriøs skak på brættet med lang betænkningstid, var der selvfølgelig også lidt usikkerhed selv for verdensmesteren. Hvordan ville det gå? Turneringen var dog en kærdommen lejlighed for Team Carlsen til at samles. Ud over champion selv er det far Henrik og den danske ven og coach Peter Heine Nielsen. Her beretter Peter Heine om de særpregede omstændigheder:

"Jeg tog det som givet, at 2021-udgaven af Wijk Aan Zee ville blive aflyst. Anden bølge af COVID 19-pandemien var i gang i Europa, og alt tydede på, det kun ville blive værre. Derfor undrede det mig halvanden måned før start, at turneringen med stor sikkerhed ville blive gennemført!

Arrangørerne havde fået forsikringer fra myndighederne på, at de med en række store sikkerhedsfor-

Carlsen og co. på tur igen

Foto: Henrik Carlsen

anstaltninger kunne gennemføre turneringen.

Ikke i sit vanlige format, hvor Wijk aan Zee er en folkefest med 1000 deltagere og mange flere tilskuere, men hvor man afviklede topgruppen med 14 deltagere stort set isoleret fra omverdenen.

Spillere og ledsagere testedes flere gange ugentligt – og efter ankomst ventede 10 dages selvisolation. Nogle, blandt andre Caruana, ankom derfor 10 dage før turneringen for at have mest mulig frihed under turneringen, mens Team Carlsen fortrak blot at lande dagen før turneringsstart.

Da turneringen kategoriseres som "elitesport" efter nederlandsk lov, betød det, at vi havde den undtagelse fra selvisolutions-restriktionerne, at vi fik lov til at passe vores "fysisk træning", hvilket blev tolket således, at gåture på stranden eller i den omliggende natur var lovligt. Og de blev flittigt benyttet.

Men ellers mindede livet stort set om de forrige turneringer med skak, kortspil og fodbold i TV. Eneste forskel var, at mad nu ikke længere kunne indtages på de omkringliggende restauranter, men skulle bringes, og da 10-dagesperioden udløb, var eneste reelle forskel – for en skakspiller – at man nu selv kunne handle i supermarkedet.

I Wijk virkede alt stort set normalt og hjemligt, men at komme dertil var derimod mere komplekst.

Carlsens rejse blev udsat i flere omgange og endte ufrivilligt med ankomst blot én dag før spilstart. For min del var det endog ved at gå galt. Der krævedes negativ coronatest for at komme med flyet fra Vilnius lufthavn.

Mit certifikat blev afvist, fordi det var på litauisk(!), og det udløste en vis panik 50 minutter før afgang. Skænderiet derom rokkede ikke på beslutningen, men fem minutter senere accepterede de med et skuldertræk et tydeligt Google-translate oversat dokument, og jeg kunne

boarde flyet få minutter, før det afgik."

Svaret på det skaklige spørgsmål kom måske allerede i første runde, da favoritten blev parret mod super-talentet, den iransk fødte komet Alireza Firouzja.

Peter Heine Nielsen kommenterer

Magnus Carlsen (2862)
Alireza Firouzja (2749)
Dronninggambit / D53

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 d5 4. Sc3 Sbd7 5. Lg5 h6 6. Lh4 Le7 7. cxd5 Sxd5 8. Lxe7 Dxe7 9. e4 Sxc3 10. bxc3 0-0 11. Ld3 c5 12. 0-0 cxd4 13. cxd4 b6 14. a4 Lb7 15. a5 bxa5 16. Txa5 Sf6 17. Te1 Tfd8 18. Da1 Dc7 19. h3 a6 20. Tc5 Df4 21. Te5 Sd7 22. Ta5 Sf6 23. d5!?

Verdensmesteren tog store chancer i partiet mod Firouzja.

Foto: Jurriaan Hoefsmit – Tata Steel Chess Tournament 2021.

Med optakten til turneringen, der ikke helt gik som planlagt, kan man vel bruge det til, at åbningsfasen ikke gik ideelt, men mere relevant viser det følgende, at Magnus faktisk kom til Wijk med fighterinstinktet i top. Norsk presse havde ellers været lidt efter ham pointerende, at siden, han fyldte 30, var det faktisk blevet til flere nederlag end sejre! Og det skulle der nu laves om på.

23... exd5 24. e5

Temaet med at ofre med d5 fulgt af e5 er mildest talt ikke nyt i denne stillingsstruktur, og Magnus vandt da også et flot parti for nylig imod Caruana – spillet online fra Gilleleje

og tidligere kommenteret her i Skakbladet. Men her er detaljerne langt fra så fordelagtige, hvilket netop illustrerer Magnus' mod. Han tager risici til kanten, lidt over velsagtens, for at ville vinde.

24... Se4 25. Dd4 Tdc8

Allerede her begynder detaljerne at virke til sorts fordel. Sort truer 26... Tc1 med lettende afbytning af et sæt tårne.

26. Taa1 a5!

Alireza er oplagt et spændende talent rent skakmæssigt, og her viser han også, at benovelsen ved at møde verdensmesteren er ved at forsvinde. Han fører med en bonde og bruger ikke tiden på konsolideringstræk, men på at skubbe fribonden et felt nærmere forvandling!

27. Tab1 Lc6

28. e6!?

Endnu et træk man kan karakterisere som et "sats", men stadig inden for grænsen af det objektivt korrekte.

28... fxe6 29. Se5 Df6 30. f3!?

Walter Tevis er i disse dage populær grundet filmatiseringen af Dronninggambit, men dette træk minder mere om det berømte citat fra hans "The Hustler": "Making the wrong move, at the right time". Godt er trækket ikke, hvilket computerne straks fortæller.

30. Lxe4 dxe4 31. Sxc6 Txc6 32. Dxe4 er den sikre vej til remis, men Magnus vil vinde, og det gør man ikke her uden kalkulerede risici imod en modstander i begyndende tidnød.

30... Sg5

30... Sg5! ville have voldt problemer, ikke blot i forhold til at vinde, men til ikke at tabe. 31. Db6! Le8 32. Sg4 vinder bonden tilbage på e6, hvorefter hvid stadig kæmper med rimelige chancer for at holde remis.

31. Tb6 Le8 32. De3?!

32. f4! med ideen 32... Se4 33. f5! Dxf5? 34. Tf1 med vindende angreb var stærkere.

32... a4?!

Her svigter dømmekraften dog lidt. Alireza er en fantastisk online-spiller, især i 1-minutslønskak, og måske det er instinkterne herfra, der får ham til at endnu en gang at sende fribonden imod mål fremfor med ... De7 eller ... Dd8 først at lave et sikringstræk.

33. Sg4 Dd8 34. Txe6! Sxe6 35. Dxe6+

35... Lf7??

En forventelig fejl. Med få sekunder igen er det svært at se, at 35... Kh8 36. Sxh6 Lh5!! præcis holder sammen på den sorte stilling.

36. Sxh6+ gxh6 37. Dxb6 Dc7?

Bedre var 37... Tc5, selv om sort efter Tg5 ender med at måtte ofre damen for at undgå mat, hvorefter hvid stadig vinder, omend noget langsommere end i partiet.

38. Dh7+!

38. Lh7+ Kh8 39. Lg6+ er den typiske måde at bryde igennem på, hvilket sorts sidste træk derfor var rettet imod. Men Carlsen tvinger elegant sorts løber til g8, hvor den af-

skærer egen konges flugtfelt:

38... Kf8 39. Dh8+! Lg8 40. Dh6+

Og da 40... Dg7 41. Dd6+ Kf7 42. De7+ er mat – og endnu mere elegant 40... Kf7 41. Lg6+ Kf6 42. Le8+ Kf5 43. g4+ – valgte Alireza at opgive.

1-0.

En ideel start på turneringen for Carlsen, der modsat flere gange før startede med en gevinst fremfor en række af remiser. Desværre fulgte remisere herefter og først en god afslutning bevirkede, at han sluttede i den øverste del af feltet. Og når nu resultatet ikke var ideelt, kan man jo heldigvis rose turen! Arrangementet fungerede efter omstændighederne optimalt, og i Team Carlsen hyggede vi os tydeligt med, hvad der i hvert fald for mig var første "rigtige" arbejdsturnering siden sidste års Wijk aan Zee. En mærkelig fornemmelse når man i en stor del af livet har været vant til ofte at bo på hotel og leve i en kuffert.

Wijk virkede nærmest COVID19-fri med alt, som det plejede at være med de faste rutiner. Men opvågningen kom straks, man igen var væk og ramte virkeligheden. Mit fly kom ikke længere end til Riga, min litauiske taxachauffør fik ikke lov til at komme ind i Letland uden en test, så løsningen blev at tage en taxa til grænsen, krydse den til fods præcis efter midnat trækkende 2 kufferter igennem sneen ...

En super start, men snart blev det tydeligt, at nordmanden havde svært ved at nedbryde sine modstandere trods flere lovende stillinger. Den ene remis fulgte på den anden. I ottende runde indtraf så katastrofen, da Carlsen tabte til en 18-årig russisk junior.

Carlsen tabte til ungdommen. Den 18-årige Andrey Esipenko besejrede verdensmesteren i ottende runde.

Foto: Jurriaan Hoefsmit - Tata Steel Chess Tournament 2021.

Andrey Esipenko (2677)
Magnus Carlsen (2862)
Siciliansk / B84

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Le2 e6 7. Le3 Le7 8. g4!? b5 9. g5 Sfd7 10. a3 Lxg5 11. Dd2 Lxe3
Eller 11... Lf6 12. 0-0-0.
12. Dxe3

Hvid har god kompensation for bonden. Et friskt åbningsvalg af den unge russer. Ikke noget med at spille oversolidt og forsøge at holde den halve.

12... Dh4?!

Ser aktivt ud, men ender med at være tidstab. Bedre 12... De7 eller 12... Lb7.

13. Tg1 g6 14. 0-0-0 De7
d6 er blød, det er her dronningen hører hjemme.

15. f4 Lb7 16. Kb1
Sorts stilling er allerede meget ubehagelig. Han har ikke lyst til at rokere kort: efter 16... 0-0 17. h4! får hvid et gratis angreb. Men hvad så? Bedst er nok 16... Sc5. Carlsen forsøger at udvikle dronningfløjen, men der er et taktisk problem.

16... Sc6?

17. Scxb5! axb5 18. Sxc6 Lxc6 19. Dc3

Pointen. En dobbelttrussel på c6 og h8.

19... 0-0 20. Dxc6
Sort kan ikke holde d-bonden.
20... d5 21. exd5 Tfc8 22. d6! Dd8 23. Dxb5 Tcb8 24. Dc4 Txa3 25. Dc7!

Køligt forsvar. De åbne linjer ned mod hvids konge er ikke så farlige, som de ser ud. Hvids d-bonde er derimod en vigtig faktor i mange varianter.

25... De8 26. Tg5!
Aktiverer tårnet.
26... Ta4 27. Ta5 Tab4 28. b3
Sort kan ikke forstærke trykket.
28... T4b7 29. Dc3 Dd8 30. Lf3 Tb4 31. Dc7 Df6

32. Ta8!
Ikke 32. Dxd7?? Txb3+ og hvid bliver mat.

32... Txa8 33. Lxa8 Df5 34. Kb2 Tb5 35. Dxd7 Tc5 36. Tc1 Dxf4 37. De8+ Kg7 38. d7
1-0.

Dermed var løbet reelt kørt for favoritten, men han kunne selvfølgelig stadig slutte godt af. Også for Nils Grandelius var det blevet lidt mere normalt efter et nederlag til inderen Harikrishna, men han lå stadig flot med 4½ point af 8. Hvis der var nogen, der på forhånd havde sagt til ham, at han ville vinde de første to runder og have et halvt point mere end Magnus Carlsen inden det indbyrdes møde i niende runde, ville han næppe have troet på det, men det var ikke desto mindre sandt.

Nils Grandelius kommenterer

Magnus Carlsen (2862)
Nils Grandelius (2663)
Siciliansk / B90

Et parti mod Magnus er altid en sjov udfordring. Indtil videre havde han haft en meget tung turnering med alt for mange remiser, så jeg var bestemt ikke uden håb. Partiet kom dog efter en fridag, så det var rimelig sikkert, at Magnus ville have samlet nye kræfter og alt andet end, at han ville gå all-out for en sejr ville være overraskende.

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4
3. Lb5+ var i et par år på mode og favoriseret af Magnus, men den sidste tid er trenden helt klart skiftet fra 3. Lb5+ til åbent siciliansk igen.
3... cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Dd3!?

Den første store overraskelse. Magnus har tidligere spillet mange forskellige træk, som for eksempel 6. a3, så at der ville ske noget usædvanligt, var jeg rimelig klar på. Men at det skulle være lige Dd3, var svært at forudsige!

6... e6!?
Den helt store idé med 6. Dd3, er at 6... e5!? besvares stærkt med 7. Sf5! Lxf5 8. exf5 d5 9. Lg5, og sort når ikke at holde de hvide centrumsfelter.

Senere i turneringen spillede jeg 6... Sbd7 mod van Foreest og blev totalt smadret i åbningen. 6. Dd3 er nok et træk Najdorf-spillere vil blive nødt til at tage meget seriøst i fremtiden!

7. a4 Sc6
Spillet efter en del betæknings-tid. Det er selvfølgelig bedre, hvis man kender mere end seks træks teori, men på den anden side er disse sicilianske strukturer noget, jeg har spillet nærmest hele mit liv og synes, jeg har nogenlunde forstand på, så jeg var bestemt ikke utilfreds.

7... b6?!
Spilledes af Ding Liren mod Caruana, men her viser computeren pludselig, at 8. g4! er superstærkt. Med lidt gammeldags øjne ser det mærkeligt ud at kombinere a4 og g4, men uden at sort får b5 ind, tager det lang tid at skabe modspil. Og at acceptere bondeofferet med 8... Sxg4 er livsfarligt efter for eksempel 9. Tg1 Sf6 10. Lg5 fulgt af 0-0-0 med kæmpe angreb.

8. Sxc6!?
Igen et meget moderne træk. Hvid tillader sort at slå ind mod centrum, men tjener lidt tid, og den sorte bondestruktur viser sig ofte at være mindre fleksibel, end man umiddelbart ville tro.

8... bxc6 9. Dg3 Lb7
9... d5 spilledes af Gelfand og er som sådan nok et meget solidt træk. 9... h5!? er en anden spændende og meget typisk mulighed, som jeg angret lidt, at jeg ikke prøvede.

10. Le2 Le7

11. Lf4
Et solidt, men lidt slapt træk.
11. Dxc7 Tg8 12. Dh6 Txg2 er et totalt kaos – hvilket jeg havde stor lyst til at prøve!

Det klart stærkeste træk for hvid er 11.h4! med den simple idé at skubbe bonden hele vejen til h6, som de moderne skakcomputere har vist ofte er en supergod positionel idé. Her mangler jeg at få skabt modspil i tide, og stillingen er meget lovende for hvid efter for eksempel 11... 0-0 12. h5 Kh8 13. h6 g6, og sort er meget svag på de sorte felter.

11... e5 12. Le3 0-0 13. 0-0
De naturlige udviklingstræk er overstået, og det er tid til at vælge en plan. Grundlæggende er der to måder at spille stillingen på: enten stille og roligt og prøve at gøre klar til hvids f4, eller at være ambitiøs og selv forberede f5.

13... Kh8!?
13... a5 var det solide træk, der forhindrer hvid i selv spille a5, og forbereder Dc7, Tad8 og lignende små forbedringstræk.

14. a5 Sd7!
Idéen med Kh8 – jeg gør klar til at spille f5 og bryde hvids centrum op.

15. Tfd1?!
Giver et vigtigt tempo væk. 15. Lg4!? var en interessant mulighed for at forhindre f5. 15... Sf6 16. Lb6 Db8 17. h3! (for at slå igen med h-bonden på g4) forhindrer min umiddelbare plan og er nok lidt bedre for hvid.

15. f4 er en anden måde at spille stillingen på. Tidligere ville man tro,

at sort efter 15... exf4 16. Lxf4 Se5 står fint med den flotte springer på e5, men nu ved vi, at selvom springeren står flot, så mangler der en god plan for sort, og hvid har de bedste chancer på lang sigt. 17. De3 giver hvid en lille fordel.

15... f5!

16. exf5

16. f4? er for sent på grund af 16... g5!

16... d5!

Nu er stillingen gået fra lovende for hvid til at være meget, meget uklar.

Under partiet tænkte jeg ikke, at jeg stod bedre, men jeg var godt tilfreds med at have fået skabt rigeligt med modspil.

17. Sa4

Ambitiøst, men også risikabelt at opgive centrum på den måde.

17. f4!? havde jeg forventet. Når sorts e-bonde forsvinder, er der mindre potentiale, men på den anden side er stillingen helt OK efter for eksempel 17... Txf5 18. Lg4 exf4 19. Lxf4 Tf6.

17... d4 18. Ld2 c5

Alt fremad!

18... Txf5 19. Lg4 fulgt af Lxd7 og Sb6 med gaffel var den taktiske begrundelse for Sa4.

19. Dh3 Lg5!

Et godt træk, som Magnus undervurderede lidt. Efter afbytning af løberne bliver a5-bonden svagere, og jeg får aktiveret min stilling.

20. Lxg5 Dxc5

Her var jeg glad for trenden og tænkte, at jeg var på vej til at tage over, men Magnus' næste træk er virkelig dybt.

21. Te1!

Magnus forbereder Ld3, uden at jeg kan svare ... e4, men også den mere langsigtede idé Sb6, hvorefter e5-bonden bliver svag.

21... Le4?!

En svag praktisk beslutning. Jeg spiller her lidt for solidt og giver en del af initiativet væk.

21... e4!? var det oplagte træk for at øge presset. Jeg var lidt bange for 22. Dg3, hvorefter jeg bliver nødt til at retirere, men 22... Dd8! vinder enten f5 eller a5 tilbage, og med centrum intakt har jeg særdeles lovende modspil. Stillingen er helt sikkert objektivt uklar, men i modsætning til i partiet, så tror jeg, det her er meget nemmere at spille sort.

22. Ld3! Lxf5 23. Lxf5 Txf5

23... Dxf5 var et mere solidt alternativ, men jeg ville ikke helt opgive planerne om angreb i f-linjen. I bagklogskabens lys er det klart, at jeg i denne fase af partiet har svært ved at bestemme mig for, om jeg skal spille på solid udligning eller prøve at gribe initiativet. Derfor bliver det lidt af en mellemting, hvilket meget sjældent er en god idé.

24. Sb6!

Magnus' idé: bonden på b6 bliver nu meget farlig, og selv om stillingen stadig er OK for mig, skal jeg virkelig passe på.

24... Sxb6 25. axb6

25... h6

Efter partiet snakkede vi om stillingen heromkring, og både min og Magnus' evaluering var, at en computer nemt holder med sort, men at det er vanskeligt for et menneske med lidt tid på klokken.

26. Dd3 Tb8?

26... Taf8! var den mest overbevisende måde at udligne på, men det er ikke så nem en beslutning at lade b6-bonden leve. Den store pointe er 27. Tf1 e4! 28. Dxe4 Df6! med dobbeltangreb på b6 og f2, men det er bestemt ikke nemt at se: 29. b7 Txf2 30. Tfe1 Db6! (truer T2f7), og efter 31. Tf1 er 31... Df6 remis ved træk-gentagelse.

27. Txa6 Tf6

Her troede jeg, at Magnus ville gå efter e5-bonden, og at vi så ville ende op i et tårnslutspil med tre mod to, som er simpelt remis. Men jeg havde desværre overset, at han kan udnytte, at jeg er mat i bunden.

28. g3 Tfxb6 29. Txb6 Txb6 30. f4!

Nordens to stærkeste spillere i et direkte møde.

Foto: Jurriaan Hoefsmit - Tata Steel Chess Tournament 2021.

30... Dd8?

30... c4 kiggede jeg hurtigt på i partiet, men syntes det så livsfarligt ud efter 31. Dxc4 exf4 32. Te8+, men computeren viser faktisk, at der ikke er noget for hvid efter 32... Kh7 33. Dg8+ Kg6. Praktisk set er jeg dog

meget misfornøjet med ikke at spille 30... Dg6!, som søger et tårnslutspil med bonde mindre, men med gode chancer for remis. 31. Dxc4 (31. f5!? er muligt og formentlig, hvad Magnus ville have spillet, men selv om det nok er lidt bedre for hvid efter

31... Df6, så er det jo fantastisk for mig sammenlignet med partiet) 31... Txc4 32. Txe5 Tb6 33. Txc5 Txb2. Jeg regnede hertil og var nu bange for, at hvid når at spille Kf1-e2-d3, men det viser sig, at jeg altid kan give d-bonden for at få en anden bonde

igen, for eksempel 34. Kf1 d3 35. cxd3 Txb2 med en forholdsvis nem remis grundet det meget begrænsede materiale.

31. Txe5 Txb2 32. Txc5?

32. De4! var et meget vigtigt zwi-schenzug for at kontrollere den lange diagonal, men den her slags nuancer er næsten umulige at se med lidt tid. 32... Tb8 33. Txc5 ligner, hvad der skete senere i partiet, men uden at give mig modspil på vejen derhen.

32... Da8!

Eneste mulighed for at holde her er at gå efter aktivt modspil med dronningen.

33. Kf2 Tb8!

Jeg har brug for at dække sidste række for at kunne aktivere dronningen. Nu truer der Dh1 med mas-ser af modspil.

34. Df3 Da7!

Hvis hvid får lov at stabilisere, er stillingen vundet, så jeg er hele tiden nødt til at true noget.

35. Dd5

35... Da1?

Truer ingenting og giver derfor hvid tid til at stabilisere. 35... d3! er eneste træk, der giver modspil. Jeg overvejede det, men så ikke pointen efter 36. cxd3, for her har jeg 36... Db6! fulgt af Td8, og hvid når ikke at redde d-bonden, for eksempel 37. Kg2 Td8 38. Dc4 Txd3!, men det er selvfølgelig meget, meget svært at se Db6.

36. De5!

Udnytter lidt taktiske motiver til at få koordination. Herfra spiller

Magnus virkelig godt, og jeg har ingen chancer.

36... Db2 37. Tc6!

Truer Txb6!

37... Kh7 38. Tc7 Tg8 39. Kg2!

Meget instruktiv! Kongen skal i sikkerhed på h3, og derefter kan hvid begynde sit eget angreb.

39... Db4 40. De4+ Kh8 41. Td7 Dd2+ 42. Kh3 Dd1

Jeg forsøger, hvad jeg kan for at få skabt modspil, men hvid har for god centralisering til, at jeg rigtigt kommer i nærheden.

43. Te7 Dh5+ 44. Kg2 Tc8 45. f5 Dd1 46. Te8+!

Langt fra den eneste måde at vinde på, men en meget overbevisende beslutning. Herfra havde Magnus set hele vejen til gevinst, og der er intet, jeg kan gøre.

46... Txe8 47. Dxe8+ Kh7 48. De4

Selv i en vundet stilling er en trækgentagelse altid god teknik ...

48... Kh8 49. De8+ Kh7 50. Dg6+ Kh8

51. f6!

Det afgørende gennembrud.

51... De2+ 52. Kh3 De6+ 53. Kh4 gxf6 54. Dxh6+ Kg8 55. Dg6+ Kf8

Det ser måske optisk ud til, at jeg med det begrænsede materiale skulle have lidt håb, men med hvids konge og dronning så aktive – og min egen konge svag på f8 og både d4 og f6 i problemer – er det bare totalt tabt.

56. g4! De5

56... De1+ vinder en bonde med skak, men 57. Kh5 De5+ 58. Df5! Dxh2+ 59. Kg6 er totalt afgørende

på samme måde som i partiet.

57. h3 Ke7 58. Df5 De3

59. Kh5!

Igen den mest overbevisende fortsættelse.

59... Dxh3+ 60. Kg6 Kd6

60... Dh4 61. Kg7 ville være en flot trækvang!

61. Kxf6 De3 62. g5 De7+ 63. Kg6 De8+ 64. Kg7 De7+ 65. Kg8

Endnu et tab mod Magnus, men partiet var meget jævner end sidste gang, og næste gang håber jeg at endelig få point!

1-0.

Således endte det svenske raid mod toppen, og afslutningen blev lidt flad. Carlsen vandt endnu et parti til sidst og rettede noget op på indtrykket, men bestemt ikke det ventede triumftog.

Overraskende vinder

Efter ni runder førte trio'en Firouzja, Caruana og Giri med 6 point. Supertalentet Firouzja var kommet stærkt igen efter tabet i første runde. Den amerikanske VM-udfordrer Caruana havde vundet turneringen suverænt sidste år og er ofte i stand til at vinde partier, når det er påkrævet. Og Hollands bedste spiller Anish Giri, der kan spille så godt, men tit spænder ben for sig selv. De blev dog efterfulgt af to unge spillere, Esipenko fra Rusland og van Foreest fra Holland med 5½ point. Med fire runder igen kunne alt selvfølgelig

Efterhånden så alle andre end Anish Giri kun Jordan van Foreest fra ryggen.

Foto: Jurriaan Hoefsmit - Tata Steel Chess Tournament 2021.

stadig ske, men det var sandsynligt, at vinderen skulle findes iblandt disse fem. Giri gik alene i front i tiende runde og holdt føringen helt til sidste runde. Her spillede han remis, hvilket betød, at han blev indhentet af Hollands nye håb Jordan van Foreest, der vandt et spektakulært parti over Grandelius.

Jordan van Foreest (2671)

Nils Grandelius (2663)

Siciliansk / B90

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Dd3!? Sbd7

Nils afviger fra partiet mod Magnus. Trækket er dog det klart mest spillede og selvfølgelig forventet af

hollænderen.

7. Le2 b5

7... e6 med typisk siciliansk spil.

8. a4! Sc5

Nyt.

9. De3 b4 10. Sd5 Scxe4 11. a5!?

Hvid spiller en fræk gambit. Trækket erobrer b6-feltet og fastlægger a6-bonden.

11... Sxd5 12. Dxe4 e6

12... Lb7 kom på tale.

13. 0-0 Ld7?!

Ser naturligt ud, men er unøjagtigt. 13... Lb7 14. c4 bxc3 15. Ld1!? Le7! 16. La4+ Kf8 17. bxc3 Dc8 er computerens kølige forslag. Hvid har næppe helt nok for en bonde. Det hele er dog svært at overskue, og van Foreest spillede sine træk à tempo, hvilket satte sort under ekstra pres.

14. Ld2 Le7 15. Lf3 0-0 16. Dd3 Db8 17. c4!

Forsøger at åbne stillingen.

17... bxc3 18. bxc3 Ta7

Helt hertil havde van Foreest og hans sekundant haft stillingen på skærmen inden partiet. Maskinen hævdede hvid fordel. van Foreest finder selv det afgørende koncept.

19. Tf6! Dc8 20. c4 Sf6

21. Sb5!! axb5 22. cxb5

De hvide bønder er knusende. Sort forsøger straks at give officieren tilbage, men han får kun aflivet den ene bonde.

22... Lxb5 23. Dxb5 Sd7 24. Lb7 Dd8 25. a6

Tårnet er muret inde på a7, og hvids a-bonde er utrolig stærk. Sorts overvægt i centrum kan ikke bruges til noget. Strategisk står hvid til gevinst.

25... Lf6 26. La5 De8 27. Lc7!?

Det flotteste, men det simple 27. Ta2 var fuldt tilstrækkeligt.

27... Lxa1 28. Txa1!?

28. Lxd6! vandt, men hvorfor overhovedet gå ind i sådanne komplikationer?

28... d5?

Nu er det helt slut igen. Nils havde

chancen for at opbyde er regulært forsvar med 28... Sc5! 29. Db6 Dd7!, hvor 30. Lxd6 besvares med det overraskende 30... Dxb7! I stedet kan hvid lave et luft hul til kongen med for eksempel 30. h3, men sort kan stadig kæmpe.

29. Ld6 Dd8 30. Tc1 g6 31. h3 Te8

32. Tc7

Sort er helt bundet op. Hans officerer får ingen chancer for at spille sammen. Spørgsmålet er egentlig bare, hvordan hvid vil bryde igennem? Svaret: sort skal sættes mat på g7!

32... Sf6 33. Le5 Se4 34. Dc6 Tf8 35. Ld4 Db8 36. f3 Txa6

Sort leder desperat efter modchancer. Passivt spil er håbløst.

37. Lxa6 Db4 38. Le5

Hvid regner det hele igennem og kommer til den konklusion, at sort ikke har noget reelt angreb, bare et par skakker.

38... De1+ 39. Kh2 Sf2 40. Dc3 Dh1+ 41. Kg3 Dg1 42. Tc8 Sh1+ 43. Kh4

Kongen er ikke bare sikker her, den bliver selv en angrebsbrik.

43... Df2+ 44. g3 g5+ 45. Kxg5 f6+ 46. Kh6

Meget elegant.

46... fxe5 47. Dxe5 1-0

Omkamp

Reglerne foreskrev omkamp. Det blev det rene lotteri. 1-1 i lyn og så måtte man ud i armageddon. Giri havde hvid og stod hurtigt klart til gevinst, men han kludrede i det og endte med at tabe. Dermed var den bare 21-årige van Foreest den endelige vinder. Lidt synd for Giri, der vel havde spillet bedst både i turneringen, og også i omkampen, men selvfølgelig fantastisk for hollandsk skak med et nyt ungt stjernesud på himlen.

Jorden kommer fra den store skakfamilie van Foreest. Hans tipoldefar vandt det hollandske mesterskab tre gange omkring århundredeskiftet (altså år 1900). Jorden er ældst, men lillebror Lucas og lillesøster Machteld har også for længst markeret sig som store talenter. At vinde Wijk aan Zee er dog noget helt særligt. Det var den første sejr til en hollænder, siden Jan Timman vandt i 1985. Gennem hele turneringen spillede van Foreest både frækt og alligevel med stor soliditet. Han forblev ubesejret og tjente omkring 30 ratingpoint, hvilket for første gang bringer ham over de magiske 2700.

Alt i alt en flot kampturnering, hvor de unge endnu engang tog rampelyset.

Champions Chess Tour

Wesley So strøg også til tops i Opera Euro Rapid. Det var anden gang han besejrede Magnus Carlsen i finalen.

Foto: FIDE.

Jævnbyrdigheden har været stor i den stort opsatte online-turnering "Champions Chess Tour", der er sat til at løbe over et helt år. I den første afdeling, Skilling Open i slutningen af november, besejrede amerikaneren Wesley So verdensmesteren Magnus Carlsen i finalen ved at vinde den afgørende lynomkamp med 1½-½ efter to gange 2-2 i de ordinære hurtigskaksæt.

Henover nytår spillede den anden afdeling, Airthing Masters. Magnus Carlsen var naturligvis favorit, men han røg ud allerede i kvartfinalen, hvor han blev besejret af den farlige russer Daniil Dubov. I sidste ende viste Teimour Radjabov fra Aserbajdsjan sig dog stærkest. I finalen besejrede han Levon Aronian 2-0 i sæt (2½-1½, 2-1) og modtog en præmiecheck på 60.000 dollars og måske endnu vigtigere et sportsligt ryglap efter, at han trak sig fra Kandidatturneringen.

Den tredje afdeling, Opera Euro Rapid, blev en ny direkte duel mellem Carlsen og So i finalen. Efter uafgjort i første sæt vandt So det følgende sæt med 2½-1½.

Wesley So har generelt vist fremragende spil online på det sidste, men alligevel er det bemærkelsesværdigt, at han slår Carlsen to gange i løbet af kort tid. Verdensmesterens spil svingede meget, og han var tæt på at ryge ud undervejs mod både Dubov og MVL.

Skilling Open

1. Wesley So
2. Magnus Carlsen
- 3-4. Hikaru Nakamura
- 3-4. Ian Nepomniachtchi

Airthing Masters

1. Teimour Radjabov
2. Levon Aronian
3. Maxime Vachier-Lagrave
4. Daniil Dubov

Opera Euro Rapid

1. Wesley So
2. Magnus Carlsen
3. Teimour Radjabov
4. Maxime Vachier-Lagrave

"Da jeg som barn spillede med i amatørturneringerne, drømte jeg altid om at spille med verdens bedste spillere i Tata Steel. Ikke i mine drømme havde jeg regnet med, at jeg en dag ville vinde den."

Jorden van Foreest

Aarhusiansk gambit mod restriktionerne

Corona-restriktionerne satte nærmest Skakdanmark mat med forsamlingsforbuddet på 10 personer. Chess House tænkte imidlertid kreativt og fandt den rette gambit mod restriktionerne, så man kunne afholde en GM-turnering. Turneringen sluttede lige inden, at forsamlingsforbuddet blev sat ned til 5 i begyndelsen af december. 17-årige Filip Boe Olsen var kun et halvt point fra GM-normen.

Spartak Grigorian åbnede med et halvt point i de to første runder, men så var der ellers lukket. Han vandt de sidste syv partier.
Foto: Mads Boe.

Af Filip Boe Olsen

Når der kommer restriktioner efter restriktioner, der alle rammer Skakdanmark, må man tænke kreativt for at arrangere en skakturnering, der overholder dem alle. Så da jeg blev spurgt, om jeg ville spille en lukket GM-turnering i Chess House (hvis det kunne lade sig gøre efter restriktionerne, vel at mærke), sagde jeg selvfølgelig hurtigt ja!

Det virkede generelt også til, at der var en stor sult i dansk skak, så fra tegnebræt til skakturnering gik der kun to uger. På grund af forsamlingsforbuddet på 10 personer var vi nødt til at blive delt op hver dag, så vi

ikke var 10. Det betød dobbelt op på alt: vand, frugt og så videre skulle hver gruppe have, og opdelingen af lokalet gjorde, at man ikke kunne gå ind til de andre brætter, men stadig lige lure de andre.

Skak, fitness og gospel

Turneringen blev spillet i Chess Houses "nye" lokaler, efter at en brand tilbage i slutningen af juni 2020 havde ødelagt hele overetagen, hvor jeg har spillet så mange partier, siden jeg var en lille dreng med grydehår og mæketænder. Det var helt mærkeligt at spille lige ved siden af, for det har altid været lokalerne på

Katrinebjergvej 118A, jeg har kendt. De nye lokaler var dog ikke til at klage over, men naboerne ... ja de var mere interessante. Med en fitnessgruppe og en religiøs bevægelse lige ved siden af kan det kun blive lidt anderledes. Så da jeg midt i 1. runde mod Martin Haubro (og de fleste af de andre runder) sad i en kompliceret stilling omkring tidnød, kunne jeg høre musikken blæse igennem inde hos fitnessgruppen. Og hvis det ikke var godt nok, kunne man også høre en tale hos den religiøse bevægelse, som senere slog over i noget gospel. Der blev vekslet nogle blikke inde i spillehallen, og det var svært ikke at grine.

Aarhus – december 2020

1. Spartak Grigorian	GER	2433	*	0	½	1	1	1	1	1	1	1	7½
2. Jesper Thybo GM	DEN	2565	1	*	½	½	½	1	½	1	1	1	7
3. Jonas Bjerre GM	DEN	2551	½	½	*	½	½	1	1	1	½	1	6½
4. Filip Boe Olsen IM	DEN	2354	0	½	½	*	½	1	1	1	1	1	6½
5. Henrik Danielsen GM	ISL	2517	0	½	½	½	*	1	1	½	1	1	6
6. Hilmir Heimisson FM	ISL	2318	0	0	0	0	0	*	1	1	½	1	3½
7. Martin Haubro IM	DEN	2434	0	½	0	0	0	0	*	1	½	0	2
8. Ellen F. Nilssen WFM	DEN	2174	0	0	0	0	½	0	0	*	½	1	2
9. Lena Georgescu WIM	SCH	2278	0	0	½	0	0	½	½	½	*	0	2
10. Jens A. Ramsdal FM	DEN	2292	0	0	0	0	0	0	1	0	1	*	2

Der var meget langt mellem bordene i GM-turneringen i Aarhus.

Foto: Mads Boe.

Hvad med mig?

Det her var nok min bedste turnering nogensinde (indtil videre) med en performance på 2550+, dog stadig lige et halvt point fra GM-normen. Generelt var jeg også meget tilfreds med mit spil – med undtagelse

af tabet mod Spartak Grigorian og min skrækelige åbning mod Lena Georgescu.

En kombination af held med åbningerne og fin variantberegning var god for mig, og selvfølgelig skal man heller ikke undervurdere selvtiliden,

som kan udrette halve mirakler for mig. Det var også fedt at spille tre tætte partier mod GM'erne, hvilket altid er et godt tegn. Jeg er meget håbefuld på fremtiden og glæder mig bare til at kunne spille noget mere igen!

Hængeparti i det 21. århundrede

Der var drama allerede fra 1. runde, hvor Henrik Danielsens telefon ringede mod Jens Ramsdal, og han blev taberdømt. Henrik havde dog en gevinststilling, så det var meget uheldigt. I de tidligere udgaver af FIDEs skakhåndbog har det altid været tydeligt, at telefonlyde førte til tab, men med en større uklarhed i den nyeste, førte det til at sagen blev anket, og der blev samlet en dansk dommerkomité til at vurdere, hvad der skulle ske. Der var tre realistiske scenarier:

- 1) Resultatet forblev som det var
- 2) Partiet blev spillet helt om
- 3) Stillingen blev optaget fra slutstillingen med samme tid

Det endte med sidstnævnte, hvilket førte til det første hængeparti, jeg nogensinde har set! Men med com-

puter-hjælp var det svært at se, hvordan det nogensinde skulle gå for Jens, og det endte måske endda med at Henrik fik en fordel af, at den havde ringet! Partiet blev spillet efter 9. runde, og det lykkedes på mirakuløs vis for Jens at komme ud af det, men i tidnøden spillede han for hårdt på gevinst og endte med at tabe. Men nu kan jeg så sige, at jeg har oplevet et hængeparti!

... og tyskeren vinder til sidst

Spartak Grigorian blev en fortjent vinder med den helt vilde score $7\frac{1}{2}/9$, hvilket var $\frac{1}{2}$ over GM-norm! Det var måske ikke lige det man havde set efter tre runder, hvor han havde $1\frac{1}{2}$ af 3. Det skulle dog vise sig at være en fordel for ham at få overstået de to danske kometer, Jonas Bjerre og Jesper Thybo så tidligt. Der skulle selvfølgelig også noget held til,

f.eks. mod Henrik Danielsen, hvor Henrik glemte tiden og ikke nåede at udføre sit 40. træk! Det var dog ikke kun rent held, men også god skak undervejs:

Filip Boe Olsen
kommenterer

Spartak Grigorian (2433)
Ellen Fredericia Nilssen (2174)

"Hængeparti" kalder Filip Boe Olsen det dramatiske "telefonparti" mellem Jens Albert Ramsdal og Henrik Danielsen.

Foto: Mads Boe.

Sorts stilling ser måske ikke så slem ud med god kontrol over d5, men sorts konger er i meget større fare, end man måske lige tror:

27... Sac4 28. Lxc4 Sxc4 29. Txc4!
Lxc4 30. d5+

Hvid ofrer kvaliteten for at åbne op for dronningen, og svagheden på f6 bliver meget tydelig.

30... Kh7 31. Sge4

31... h5

31... f6 32. Sxf6+ Txf6 33. Dxf6 Hvid truer Te7+, og sorts konger er helt nøgen.

32. Sf6+ Kh6 33. Dc1+ Kg7 34. Dxc4

Sort er måske ikke sat mat (endnu), men hvid har også "to tynde for en tyk" nu, mens de svage felter omkring kongen stadig er der. Sort kan heller ikke slå på f6 på grund af Dd4 med mat kort efter.

34... Dd6 35. Scd7 Tfd8 36. Dc3

Igen truer hvid en aftrækker.

36... Kh6 37. Se5

Truer slag på f7, og sort kan heller ikke slå på f6 på grund af Sg4+.

37... Df8 38. g4!

Fed måde at åbne sort helt op på!

38... cxd5 39. g5+ Kg7 40. Sed7 De8 41. Sxh5+

Sort får ikke engang lov til at ofre sin dronning!

41... Kh7 42. Dg7 mat.

1-0.

Jesper Thybo
kommenterer

Jesper Thybo (2565)
Spartak Grigorian (2433)
Engelsk / A17

Det var mit første parti i et stykke tid, så jeg var klar til en spændende kamp!

1. c4 e6 2. Sf3 Sf6 3. Sc3 d5 4. e3 b6 5. b3 Lb7 6. Lb2 a6 7. g3!?

Hvid vil gerne fianchettere begge løbere.

7... c5?!

Nok lidt for tidligt.

8. cxd5 Sxd5

Efter 8... exd5 står hvid nu behageligt efter enten 9. d4 eller 9. Lg2 9. d4.

9. Sxd5! Dxd5 10. Lg2 Sc6

10... Dd3? virker ikke på grund af 11. Se5!

11. 0-0 Dd7 12. Tc1 Td8 13. d4!

Jeg vil gerne åbne stillingen, da jeg har et forspring i udvikling.

13... f6 14. De2 Ld6 15. Tfd1

15. dxc5 Lxc5 16. Tfd1 var også stærkt.

15... cxd4

16. Lxd4!

Efter min mening det smukkeste træk i partiet. Hvid vil gerne beholde springeren, så han kan udnytte de svage hvide punkter i stillingen som c6 og e6-bonden.

16... Dc7

16... Sxd4 17. Sxd4 Lxg2 18. Kxg2

Db7+ 19. Kg1 Kf7 20. Sc6 Td7 21. Df3, hvid står til gevinst her.

17. Lb2 De7

17... 0-0! var det bedste forsøg: 18. Sd4 Sxd4 19. exd4 var min plan (men 19. Lxd4 er endnu stærkere) 19... De7 20. Lxb7 Dxb7 21. Dxe6+ med klar hvid fordel.

18. Sh4!

Efter 18 træk er sort fortabt! c6 hænger, og Dh5+ er på vej.

18... Sa5 19. Dh5+ Df7 20. Dxf7+ Kxf7 21. Txd6!

Pointen.

21... Txd6 22. Tc7+

Hvid vinder materiale.

22... Ke8 23. Lxb7 Td7 24. Tc8+ Td8 25. Txd8+ Kxd8 26. Lxa6 Kc7 27. Kf1 Sc6 28. Lc4

En kamp jeg er stolt af, og selv computerne er enige med mit spil!

1-0.

Filip Boe Olsen
kommenterer

Filip Boe Olsen (2354)
Hilmir Freyr Heimisson (2318)
Owens Forsvar / C01

1. d4

Jeg havde spillet 1. c4 i 3. runde mod Ellen Fredericia, men nu valgte jeg at gå tilbage til mit velkendte 1. d4.

1... e6

Lægger op til fransk, men det er ikke lige mit territorium.

Jesper Thybo fik overrakt andenpræmien af Claus Marcussen. Den unge stormester bekræftede på ny sin værdighed, da han scorede syv point og leverede en ratingpræstation på +2600. Foto: Mads Boe.

2. c4 b6

Et lidt spøjst træk. Normalt spiller sort bare Sf6, og så har vi noget helt almindeligt. Sort giver her centrum væk, men prøver til gengæld at angribe med Lb7, Lb4 og nogle gange Dh4 og f5. Det kan være lidt tricky for hvid uden forberedelse, men heldigvis havde jeg kigget lidt på det inden runden.

3. e4 Lb4+

Endnu en sidevariant i en sidevariant. Pointen er, at sort gerne vil bytte de sortfaldede og derefter bryde i centrum, hvorefter det ikke er sikkert, at løberen står bedst på b7, men derimod på a6 eller f5/g4.

3... Lb7 4. Ld3 f5 giver en meget kompliceret stilling, som dog er for-

delagtig for hvid.

4. Ld2 Lxd2+ 5. Dxd2

Beholder muligheden for Sc3.

5... d5

Nu bryder sort i centrum.

6. Ld3

Jeg holder centrum åbent og ideer med at slå to gange på d5 efterfulgt af Sc3 i live.

6. cxd5 er det mest spillede, men ikke nødvendigvis det bedste. Efter 6... exd5 7. e5 Se7 8. Sc3 0-0 9. Sf3 c5 har sort fået rokeret og begynder at skyde i centrum. Løberen på c8 står nu også bedre end på b7, da den kan gå til f5 eller g4 senere. Sort skal dog holde øje med sin d5-bonde så længe, centrum er åbent.

6... Lb7?!

En nyhed, men løberen bliver fejlplaceret på b7.

6... La6 er det normale træk, som ligner noget af det fra 6. cxd5, dog er de hvidfaldede løbere allerede byttet i forhold til før. 7. cxd5 Lxd3 8. Dxd3 exd5 9. e5 Se7 10. Sc3.

7. cxd5 exd5 8. e5

Jeg lukker helt for løberen på b7, som nok bliver nødt til at rykke igen senere. Bonden på e5 er rigtig god og forhindrer springeren på g8 i at få det bedste felt, nemlig f6. Måske skubber jeg også med f4-f5-f6 og skaber flere svækkelser på sorts kongefløj. Sort skal imens prøve at bryde i centrum og forhindre, at jeg får mulighed for bare at støde.

8... c5

Sort bryder allerede, men han skal dog lige holde øje med, at springermanøvren Sc3-b5-d6 ikke pludselig kommer.

9. Sf3

9. f4 overvejede jeg også meget kraftigt, men jeg fokuserede mest på at få de sidste brikker ud og rokere først.

9... Se7 10. 0-0 Sbc6 11. Sc3 0-0

Vi har nu begge udviklet næsten alle vores brikker, og spillet kan rigtig starte. Jeg var egentlig meget tilfreds her på grund af min bedre løber og e5-bonden, som generer sorts stilling en del. Bonden på d5 er også altid lidt svag, og jeg har en lille terræfordel. Alt i alt var jeg ved godt humør her.

12. Se2

En smule passivt. 12. Tåd1 havde nok været et bedre træk. Tårnet er

med til at lægge endnu mere indirekte pres på d5, og jeg vil gerne tvinge en lukning af centrum, hvilket ville give mig frit spil på kongefløjen.

12... c4

Her vælger han allerede at lukke centrum, hvilket jeg var meget tilfreds med. Nu kommer der nogle ideer med at skubbe f-bonden, hvis ikke han gør noget.

13. Lc2 f6

Sort bryder meget direkte. Det virker meget risky for sort at åbne på kongefløjen, når så mange af hans brikker står på dronningfløjen (Lb7, Sc6, Ta8), mens jeg hurtigt kan smide noget i e-linjen.

14. Sf4

Ingen grund til at slå på f6 allerede. Jeg truer Se6, og generelt står springeren bare meget godt på f4.

14... Lc8

Forhindrer Se6 og får løberen væk fra det kedelige felt på b7.

14... fxe5 15. Se6 Dd6 16. Sxf8 med afgørende fordel.

15. Tfe1

Trækkene kommer egentlig meget naturligt til mig her, hvilket normalt er et godt tegn på en god stilling.

15... Lg4

Sort prøver at få aktiveret sine brikker og håber nok på at få flyttet dronningen og smidt nogle tårne i e-linjen.

16. exf6

Nu er det rigtige tidspunkt til at slå på f6.

16. h3 overvejede jeg også kraftigt, men det giver alt for meget modspil efter 16... Lxf3 17. Se6 Dc8 18. Sxf8 Dxf8 19. gxf3 fxe5. Jeg så det her under partiet, hvilket fristede mig lidt, men jeg havde lidt svært ved at evaluere det, og jeg kunne ikke se nogen grund til at gøre det til en omgang mudderkastning, når jeg havde en nemmere og simplere vej.

16... Txf6 17. Se5 Lf5 18. La4!

Efter at have kæmpet med sit spil i et godt stykke tid viste Filip Boe Olsen sig fra sin allerbedste side i Chess Houses GM-turnering, og den unge aarhusianer var kun et halvt point fra sin første GM-norm. Foto: Mads Boe.

Rigtig godt og et vigtigt træk. Løberen på a4 er med til at lægge pres på c6 og e8, hvilket giver mig kontrol over e-linjen.

Jeg brugte en del tid på at overveje at bytte løberne, men det virkede ikke helt til at være nok 18. Lxf5 Txf5 (18... Sxf5 19. Sxc6 Txc6 20. Te5 Se7 21. Tae1 og hvid vinder) 19. Sxc6 Sxc6 20. Te6 Dd7.

Problemet er, at sort begynder at få brikkerne med, og hans brikker dækker de vigtige felter i e-linjen. Samtidig skal jeg passe på, at han ikke får spil i f-linjen.

18... Sa5?

Virker forkert at placere springeren på randen her, men det er ikke nemt at være sort.

18... Dd6 virker som det mest logiske, men det fungerer ikke: 19. Sh5! Tff8 (19... Th6 20. Dg5 Lg6 21. Sg3 virker meget deprimerende for sort) 20. Sxc6 Sxc6 21. Lxc6 Dxc6 22. Te7! Sort har meget svært ved at dække g7: 22... Tf7 23. Txf7 Kxf7 24. Df4 med afgørende fordel; g4 kommer næste gang, og sort er helt færdig.

19. g4

Nu bliver det mere konkret, men der er også logik bag ved. Løberen bliver jaget fra det fine felt på f5 til enten c8 eller g6, men ingen af dem er særligt attraktive.

19... Lg6

Efter 19... Lc8 står alle sorts brikker helt forkert, og jeg behøvede egentlig ikke at se meget længere for at være overbevist.

20. Sxg6

Sort har problemer med feltet på e8.

20... hxg6

Efter 20... Sxg6 vinder jeg dronningen, men sort kan stadig kæmpe efter 21. Sxg6 Txg6 22. Te8+ Dxe8 23. Lxe8 Txg4+ 24. Kf1 Txe8 25. Te1, men ved at få byttet et tårn, burde det være slut for sort.

21. Txe7! Dxe7 22. Sxd5 Dd6 23. Sxf6+ Dxf6

Jeg har en bonde mere, men jeg skal lige passe på min kongestilling.

24. De3

Tager kontrol over e-linjen og undgår Df3, samtidig lægger det også op til Ld7 eller Td1.

24... Td8 25. Td1?

Virker meget logisk og jeg spillede det også à tempo.

Jeg havde slet ikke tænkt over 25. Ld7! i tidnøden. Løberen kommer til e6, og sorts kongestilling er helt færdig.

Sort kan ikke slå løberen på grund af De8.

25... Sb7

26. Ld7!

Nu fandt jeg det! Sorts stilling falder helt sammen:

26... Kh7

Sort prøver at forberede sig, men det er alt for sent.

27. g5

Forhindre Dh4.

27... Dd6 28. Le6

Dh3 kommer næste gang, og sort er nødt til at ofre dronningen. Han gav op.

1-0.

Til sidst skal der også lyde en stor tak til arrangørholdet – og især til Thomas Vestergård og Claus Marcussen, som brugte så mange timer på at være der og sørge for, at alt det praktiske var helt perfekt.

Der var to kvinder i den lukkede stormesterturnering. Det indbyrdes parti endte remis.

Foto: Mads Boe.

Nyt fra DSU

Allerhelst ville jeg vente med at skrive denne side til den dag posten adler bladet ud, for sjældent har det som nu været svært at spå om fremtiden for vort fællesskab. Medio november, hvor forrige "Nyt fra DSU" blev skrevet, troede jeg på, vi kom i gang, men nej, tværtimod gik det helt i stå. Til sidst måtte vi endda aflyse divisionsturneringen, en beslutning der er delte meninger om. Så der kåres ikke en danmarksmester for hold i sæsonen 2020/21.

I skrivende stund har sundhedsministeren netop antydnet, at der måske kommer lempelser omkring 1. marts, og forhåbentlig får han ret. Men for alvor kommer vi nok først i gang i sommertiden, når de mange vaccinationer forhåbentlig har gjort stor gavn.

Mismodet breder sig blandt medlemmerne, og det er bestemt forståeligt. Mere og mere hører jeg, at folk vil melde sig ud til, vi atter kan samles. Selv om jeg menneskeligt godt kan forstå meningen med det, vil jeg alligevel appellere til, man ikke gør det.

Dansk Skak Union sparer selvfølgelig penge i denne periode, hvor de fleste skakaktiviteter – ud over onlineskak – desværre har måttet sættes på pause. Det er p.t. ikke aktuelt med støtte til rejser og overnatninger i forbindelse med turneringer og heller ikke til diverse møder, som også holdes online.

Ligesom mange andre har DSU imidlertid ikke kunnet tage højde for den pludselige nedlukning, og vi har derfor aftaler og faste udgifter, som ikke kan stoppes med kort varsel. Det gælder lønudgifter til bl.a. nyhedsredaktører på skak.dk, webmaster, landstrænere og Skakbladets redaktører, som alle er i gang, selv om fokus jo især er på onlineskak, aflysninger, ændringer og nye muligheder. Desuden har vi blandt andet kontrakt med et IT-firma, der holder turneringssystemer og medlemskartotek kørende og en huslejeudgift til depot. Endelig skal det med, at vi på grund af de meget få gennemførte turneringer jo mangler en meget stor del af EMT-indtægterne.

En del af de aktiviteter, der er udsat i øjeblikket bliver forhåbentlig afviklet senere på året, så udgiften bare bliver udskudt. Men på grund af de besparelser, som vi trods alt har, er HB indstillet på at udskyde en ellers tiltrængt kontingentforhøjelse.

Demokratiet i unionen lider under nedlukningen. Reelt kommer vi i den situation efter påske, at samtlige medlemmer af FU skulle have været på valg for at få deres mandat bekræftet. Det bliver ikke muligt, men vi agter at få afviklet delegeretmøderne snarest muligt, mere præcist håber vi at kunne klare begge møder på samme dag, forhåbentlig den 9. maj.

Der er heldigvis også lyspunkter: de stadigt flere og flere onlineturneringer medfører for det første, at flere af vore medlemmer får spillet skak, både mod helt fremmede, men også mod folk man normalt mødes med i holdturneringer eller diverse lokale turneringer. DSU bestræber sig på at være med på noderne med onlineskak, og heldigvis kan vi notere os, at vi så småt får nye medlemmer ad den vej.

Vi finder forhåbentlig en god erstatning for det aflyste DM i påsken, og forhåbentlig finder alle vore klubber også tilbage til en god rytme, når restriktionerne igen lettes, og vi atter kan samles. Forhåbentlig kan der vokse ny inspiration og vitalitet ud af den krise, vi har været igennem, så vi kan få vendt den styrtblødning af medlemmer, vi oplever lige nu.

Skak er blevet et moderne spil, det skal vi huske og udnytte, når vi igen skal i gang!

Forhåbentlig er det sidste gang corona dikterer en leder – aktuelt har 58 allerede tilmeldt sig Senior DM!

Poul Jacobsen, formand for Dansk Skak Union

YouTube skakkanaler

Skak kan både ses og følges på fjernsyns- og computerskærmen.

Stormester Sune Berg Hansen guider dig her rundt i YouTube-universets muligheder.

Af Sune Berg Hansen

Med corona-nedlukning og deraf følgende total aflysning af det "analoge" – eller "rigtige" – liv er skakinteressen eksploderet online. Det har bestemt også hjulpet, at Netflix lancerede miniserien "Queen's Gambit" baseret på Walter Tevis' roman fra 1983. Som ung håbefuld skakspiller var jeg så begejstret for bogen, at jeg læste den to gange. Men faktisk er TV-serien endnu bedre! Så hvis du corona-keder dig, kan du jo se den.

Men ellers er der mange andre muligheder for at se skak, f.eks. på norsk TV, hvor de altid viser noget, når Magnus Carlsen spiller. Men det rigtige slaraffenland er YouTube! Googles videokanal svømmer i skakcontent af svingende kvalitet. Nedenfor er en top-5 over de kanaler med flest abonnenter. YouTube er gratis, så jeg synes egentlig bare, du selv skal checke det ud. Hvis du er bange for overvågning, så virker YouTube også fint i inkognito mode.

Top-5:

1. Agadmator + 1.000.000

Ukendt kroat der bare har taget YouTube med storm. Han lever og ånder for at sende skak 24-7. Det er underholdende, og han har et meget trofast publikum og bliver helt sikkert den første, som når 1 million abonnenter. Han er helt up-to-date og

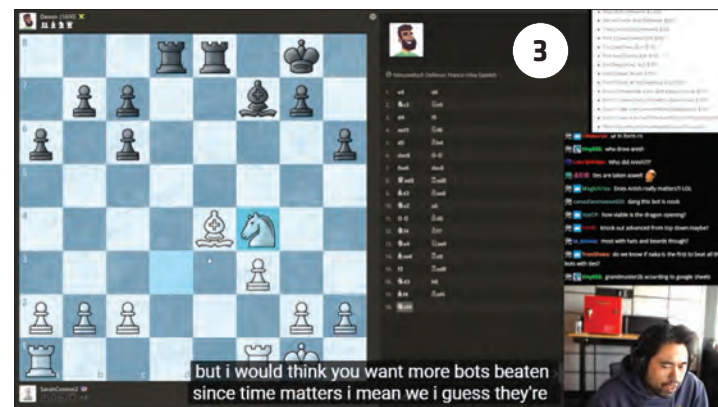
sender kvalitetsanalyser ud samme dag, som partierne bliver spillet.

På 23 timer har Agadmator fået 170.795 visninger. Hos KH-Online har vi estimeret, at hans månedsløn fra diverse online skakaktiviteter er over 1 mio. danske kroner.

2. Chess Talk + 750.000

Jeetendra Advani fra Indien laver ret velproducerede videoer. Der er tyk indisk accent, og det fungerer godt sammen med butter chicken, raita og en mango lassi.

3. GM Hikaru + 712.000

På et par dage fik Hikaru Nakamuras kanal 7.000 nye abonnenter, så han er virkelig i vækst. Hikaru har fået producere på og er rigtig god til at interagere med sit publikum. Han sidder sådan set mest bare og twitser den, og det bliver så lavet om til videoer, eller også logger han på og gennemgår partier uden forberedelse.

Hikaru er god til at svare – hvilket kræver en vis båndbredde.

4. ChessBase India + 558.000

Sjovt nok er Sagar Shaha's ChessBase India meget større end ChessBase på YouTube. Aktuelle reportager i god kvalitet og med en heftig indisk accent, som man enten elsker eller hader. Stort fokus på åbningerne.

5. Chess.com + 541.000

Buddet fra verdens største spillersite (de slås med lichess.org). Her kommer videoer fra flere forskellige aktører. Ofte er det simpelthen hele rundegennemgangen (streamet med

kommentatorer) som bliver udgivet som youtubevideoer – screenshot herunder er fra runde 8 i Tata Steel, og videoen er over seks timer lang.

Andre muligheder

Boblere inkluderer: Thechesswebsite 514.000, Gothamchess 477.000, Magnus Carlsen 449.000 og Chess Network 443.000.

Men der er mange andre.

Hårdt luksusarbejde førte til IM-titlen

Skakbladet har bedt Steffen Slumstrup Nielsen, vores nye internationale mester i skakkomposition, fortælle lidt om, hvad der førte til titlen, og hvad der skal til, for at han bliver Danmarks første stormester i komposition.

I 2020 blev jeg tildelt IM-titlen i skakkomposition. Dermed blev jeg den femte dansker med den titel efter Walter Jørgensen, Lars Larsen, Knud Hannemann og K.A.K. Larsen.

Mit arbejde med studiekunsten er et sandt privilegium. Jeg får mulighed for at skubbe til grænserne for, hvad der er muligt på de 64 felter. På samme måde som Luis Ramírez Lucena, skakforfatteren, der opdagede den kvalte mat, eller i hvert fald offentliggjorde det første kendte eksempel på den, kan jeg opfinde nye kombinationsmotiver, nye undtagelser til kendte slutspilsregler eller nye former for overraskende samspil mellem brikkerne.

Den første af mine studier så dagens lys i 2011, og siden da er det gået slag i slag. Fra altid at have anset mig selv som en generalist, blev jeg

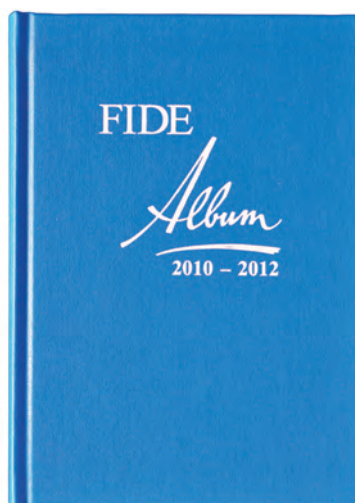
på få år en fuldbyrdet specialist. Siden i hvert fald 2014 har jeg næppe gennemlevet en dag uden at have arbejdet på en studie. For husfredens skyld vil jeg ikke forsøge at sætte ti-metal på.

Og hvordan foregår det så? Jeg ejer ganske vist et skakbræt, men det er kun fremme, når jeg spiller med børnene. Mit arbejde med studier foregår 100 procent ved pc'en eller måske endnu oftere på telefonen. I modsætning til sidste århundredes komponister har jeg en gigantisk fordel ved hurtigt at kunne lade skakprogrammet efterprøve korrektheden af mine ideer.

Ideerne kommer naturligvis fra mig selv, og jeg er meget opmærksom på, at computeren ikke skal tage over, så opgaverne ikke bliver for svære.

Sådan får man titler i skakopgaver

IM- og GM-titler i skakkomposition gives efter et særligt pointsystem, der er tæt knyttet til komponisternes "bibel", FIDE Album. Det er en bog med de bedste skakopgaver, opdelt på otte genrer, som f.eks. studier, trækkere og hjælpematter.

FIDE Album er et pragtfuldt produceret bogværk. Det nyeste album for årene 2016-2018 forventes på gaden i 2022.

Hver gang en komponist får en opgave i albummet, sikres han ét point. For studier dog 1,66 point for hver opgave, da de anses for at være sværere at komponere end opgaver i de andre genrer. I mine øjne en kontroversiel særregel.

Opgaver optages i FIDE-Album hvert tredje år. Det sker efter en proces, hvor fem dommere vurderer opgaverne i de otte genrer. Seneste treårs periode løb fra 2016-18 – en særdeles kreativ og produktiv tid for undertegnede. I alt fik jeg 39 opgaver i albummet (38 studier og en enkelt hjælpemat), hvilket gav mig 45,6 point. For jer, der ikke kan få matematikken til at gå op, skal det nævnes, at mange af mine studier var samproduktioner. Det indebærer, at man deler pointene med sin(e) samarbejdspartner(e).

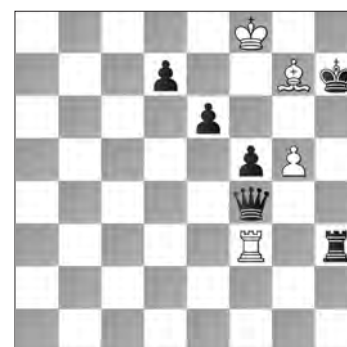
Fra perioden 2013-15 havde jeg allerede sikret mig cirka 12 point. Det betyder, at jeg nu ligger på knap 58 point. 25 point krævedes for IM-titlen. For at få stormestertitlen skal saldoen hæves til 70 point.

Den har jeg et formodet håb om at sikre mig som den første dansker, når mine studier for perioden 2019-2021 skal vurderes i 2023. Problemskakken kræver – ud over en kunstnerisk åre – også en god portion tålmodighed.

Seks stillinger til løsning (se løsningerne på side 48)

(Stillingerne er alle fra Steffens studier fra FIDE Album 2016-2018.)

1

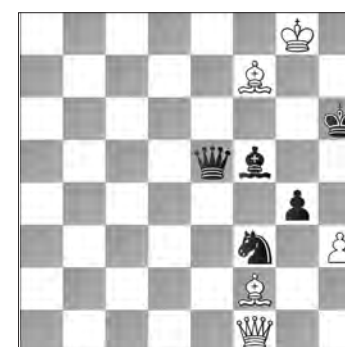
Hvid trækker og vinder
E4-E5 10 JT, 2017
Stillingen efter 3... Dg3xSf4

2

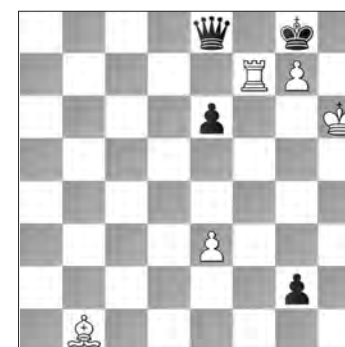
Hvid trækker og vinder
Stigter 64 JT, 2016
Stilling efter 5... Sd8-e6

3

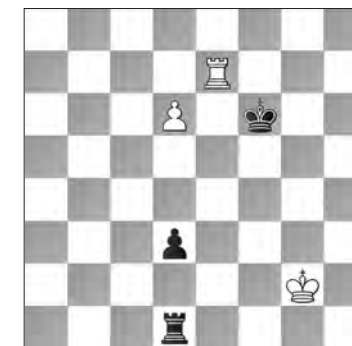
Hvid trækker og vinder
3rd Azerbaijan Tournament 2016
Stilling efter 3... Lxf5

4

Hvid trækker og vinder
Shakhmatnaya Kompozitsia 2016
Stillingen efter 14... g3-g2

5

Hvid trækker og vinder
Problemist of Ukraine 2017
Stilling efter 8... Txd1

6

Hvid trækker og vinder
Nielsen og Minski, Vratnica 2018

Steffen Slumstrup jubler over sejren i DM i problemskak 2017.

Foto: Sigfred Haubro..

Steffen Slumstrup Nielsen har ofte hentet hæder internationalt.

VM-match i Dubai

FIDE har offentliggjort, at verdensmesteren Magnus Carlsen forsvare sin titel i emiratet Dubai, der er en del af De Forenede Arabiske Emirater.

VM-matchen spilles fra den 24. november til 16. december i Dubai Exhibition Centre, der er med i udstillingsbyen Expo

2020 Dubai. Dubai har tidligere arrangeret skakbegivenheder. Den kendteste er skakolympiaden 1986.

Præmiesummen er sat til 2 millioner euro, sådan ca. 15 millioner danske kroner.

Magnus Carlsen skal forsvare sin VM-titel i Dubai Exhibition Centre.

Foto: FIDE.

VM-byer

Følgende byer har stået for værtskabet for verdensmesterskabet. Under Aljechins regeringsperiode spillede matcherne i mange forskellige byer i Tyskland og Holland. VM i 1948 og 2007 spillede som en turnering. Værtsbyerne for FIDEs udgave af VM-titlen fra 1993 til 2005 er ikke medtaget på denne liste.

New York 1886, 1890/91, 1894, 1907, 1990, 1995, 2016
St. Louis 1886
New Orleans 1886
Havana 1889, 1892, 1921
Philadelphia 1894, 1907
Montreal 1894
Moskva 1896/97, 1948, 1951, 1954, 1957, 1958, 1960, 1961, 1963, 1966, 1969, 1984, 1985, 2012
Memphis 1907
Chicago 1907
Baltimore 1907
Berlin 1910
Düsseldorf 1908
München 1908
Paris 1909
Wien 1910
Buenos Aires 1927
Tyske byer 1929, 1934
Hollandske byer 1929, 1935, 1937

Haag 1948
Reykjavik 1972
Baguio City 1978
Merano 1981
London 1986, 1993, 2000, 2018
Leningrad 1986
Sevilla 1987
Lyon 1990

Brissago 2004
Elista 2006
Mexico City 2007
Bonn 2008
Sofia 2010
Chennai 2013
Sochi 2014
Dubai 2021

Klubmanden

Mange skakspillere holder fast i deres klub igennem hele livet – skønt både ambitioner og styrke kunne have fået dem til at søge mod andre og stærkere klubber.

Ole Bøgh Larsen har været medlem af Helsingør Skakklub siden 1966.

Af Jan Løfberg

Med en omskrivning af John F. Kennedys berømte ord siger Ole Bøgh Larsen: - Spørg ikke hvad din skakklub kan gøre for dig, spørg hvad du kan gøre for din skakklub.

I 1966 blev han medlem af Helsingør Skakklub, og han været medlem uafbrudt siden. Sideløbende med dette medlemskab har han også spillet i skakklubben på Helsingør Skibsværft, Rønne Skakklub (mens han var indkaldt som soldat i 1970/71) og i den svenske klub Åstorp, men Helsingør har hele tiden været hjerteklubben. På et tidspunkt i slutningen af 90'erne var Espergerde Skakklub en af landets stærkeste klubber og vandt også DM. Der var følere ude til Ole Bøgh, men han forblev sin klub tro.

- Når man har været medlem af en klub i så mange år, som jeg har, kan det ikke undgås, at der har været enkelte episoder. Men altså ikke nok til, at jeg skulle andre steder hen. Der skal altså meget til for at træde mig over tærne, siger Ole Bøgh Larsen.

Som spiller har Ole Bøgh Larsen været yderst aktiv som deltager i blandt andet klubmesterskabet, på divisionsholdet og i lokale turneringer. Endvidere har han trukket et stort organisatorisk læs. I 20 år var han klubbens formand (først to år i 70'erne og derefter i 18 år): - Da jeg opdagede, at jeg var ved at blive for egenrådig, blev jeg enig med mig selv om, at nu gik den ikke længere. Herefter var det godt, at Jan Petersen overtog formandsposten, inden vores nuværende formand René

Weichel kom til. Og jeg kan uden at være misundelig sige, at René er den bedste formand i mine 55 år i klubben. Han har et venligt gemyt, han er en fremragende organisator, han er god til at skaffe sponsorer - ja, han kan det hele, siger Ole Bøgh Larsen.

Ole kom som 15-årig ret sent i gang med skakken: - Det var vist i påsken 1964, at TV viste en britisk serie med brikernes gang. Det tændte mig. Senere viste det sig, at en lærer på min skole, Niels Leth-Svendsen, arrangerede nogle skoleturneringer. Niels Leth-Svendsen var medlem af Helsingør Skakklub, så på den måde begyndte jeg i klubben.

Blandt andre jævnaldrende medlemmer var Gerner Carlsson og Aage Petersen: - Gerner søgte nye græs-gange, da han flyttede til København og blev medlem af Studenterfor-

eningen. Jeg kan huske, at han syntes, at Helsingør Skakklub var alt for provinsiel. Han gav os med krabasken, men for nogle år siden, vendte han tilbage! Aage har været medlem i nogle år mere end mig. Og med hensyn til at være tro mod sin skakklub, så har Aage næste år været medlem i 60 år, og desuden har hans kone Mariann næste år 40 års jubilæum som kasserer. 100 år, stik den! Aage og jeg mødes hver tirsdag til en tretimers seance, hvor han så kan få lov til at spille sit dødkedelige London-bras, griner Ole Bøgh Larsen.

36 mesterskaber

Ole Bøgh har ikke haft svært ved at finde motivationen. Heldigvis er der altid kommet nogle nye stærke spil-

Ole Bøgh Larsen fik en Manchester United-trøje, da han blev klubmester for 35. gang. Formand René Weichel fotonshoppede til nr. 36. Foto: Helsingør Skakklub.

lere, som har villet stoppe hans sejr-række. Det har været spillere som Sune Berg Hansen, Nikolaj Borge, Henrik Holmsgaard og Dennis Jørgensen: - De har måske følt, at det var deres "tur", men jeg har gjort alt, hvad jeg kunne for at holde dem fra fadet. Dennis Jørgensen jordede mig i nogle lynpartier, men så fik jeg skudt mig ind på hans åbning. Der er nok også noget psykologi i at sidde over for den gamle. De kan nemt løbe sig en staver i livet mod "det gamle fjols". Nicholas Nielsen kalder mig kærligt for "Gravballemanden". Nåh, men efterhånden er det blevet til 36 mesterskaber.

Seneste mesterskab blev nappet i september. Ole Bøgh fik 6½ af 7, Dennis Jørgensen fik 6 point på andenpladsen.

Jens Kristiansen spurgte på et tidspunkt Ole Bøgh om ikke, det var en idé at komme med ud at spille seniorskak: - Jeg gider ikke spille med de gamle nisser, svarede jeg. Jens sagde, at det var da et svar, der var til at forstå! Da så klubben med René i spidsen i 2018 arrangerede senior-DM i hurtigskak på Hotel Marienlyst, så måtte jeg tage den udtalelse i mig igen. Jeg vandt den ældste gruppe, men det var ærligt talt ikke den stærkeste klasse. Men det var et flot arrangement, og det var faktisk endnu sjovere, at min klubkammerat Jan Rimer vandt "yngste" gruppe.

Når man er far til fem børn og har 11 børnebørn, så er der indimellem andre pligter: - Det har ikke altid været let at indpasse. Særligt ikke da

jeg i seks år var alene med mine to ældste, og da jeg havde skifteholdsarbejde på værftet.

Nordisk rekord

Ole Bøgh har været omkring de fleste skaklige discipliner: Hurtig-, lyn- og korrespondanceskak. Hurtig- og lynskak dyrkes stadig til husbehov, men k-skakken nåede ikke ind under huden på ham: - Vi havde ellers et Dream Team i Helsingør, der vandt DM. Men jeg havde ikke tålmodigheden til det. Nogle gange blev brev-kortet forlagt i op til ti dage, inden jeg svarede. Andre gange svarede jeg direkte uden at analysere stillingen. Nej, det var ikke mig.

Til gengæld slog Ole Bøgh Larsen sig på blindskak, og han er stadig indehaver af den nordiske rekord med 28 partier (19 vinster, to remiser og 7 tab). Rekorden blev sat den 25. april 1987 i Smedenes Hus i Helsingør. Seancen tog 14 timer.

- Det var Niels Granberg, der havde dette blindskakcirkus, og det syntes han så, at vi kunne rejse rundt med. Jeg trænede til rekordforsøget mod først 10, 15 og så 18 modstandere, og så sagde jeg, at så kan vi lige så godt tage 28 næste gang. Under seancen begyndte to af mine modstandere at analysere på deres brætter, men så kunne de ikke finde ud af stille brikkerne rigtigt op. Granberg måtte spørge mig, hvor brikkerne stod på deres brætter. Det endte med, at jeg tabte til dem begge. Jacob Øst Hansen havde året forinden spillet mod 25. Nogle mener, at jeg ikke har rekorden alligevel, fordi Øst scorede bedre end mig.

Tager cyklen

Det siger sig selv, at 14 timers koncentreret blindskak kræver en fysisk udover det sædvanlige. Selv om Ole kommer fra en håndbold- og fodboldby, blev hans fysiske udfoldelser "begrænset" til cyklen: - Da jeg arbejdede på Svanemølleværket, tog

Jævnligt holder Ole Bøgh Larsen foredrag i klubben.

Foto: Helsingør Skakklub.

Der var stor pressebevågenhed, da Ole Bøgh Larsen satte nordisk rekord i blindskak.

Foto: Marianne Larsen.

jeg cyklen frem og tilbage to gange om ugen. Der var 45 kilometer derind, så det gav noget. Jeg har så også kort Vättern Rundt, 300 kilometer, eller 30 mil, som svenskerne siger. Jeg har også cyklet Sjælland Rundt, og om sommeren har jeg cyklet i Alperne.

De seneste år er Ole Bøgh Larsens fysik blevet udfordret af Parkinson: –Jeg blev ramt af sygdommen, da mit ratingtal var på vej ned. Men så fik jeg medicin, og så steg mit ratingtal hurtigt igen. Onde tunger siger, at jeg burde dopingtestes ... Ja, måske!

Ole Bøgh Larsens ratingtal er igen på den gode side af 2200, så for en årgang 1949, er der tale om ”Bedstefar med slaw i”. Det haster dog ikke med at blive oldefar: - Mine børnebørn er fra to til 28 år, men til de ældste har jeg sagt, at de skal klappe hesten.

Vi slutter af med et partieksempel, som Ole Bøgh kalder ”typisk for min spillestil”. Det er spillet i 2017 i klubmesterskabet:

Ole Bøgh Larsen kommenterer

Jan Rimer
Ole Larsen
Nimzoindisk / E30

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Lg5 h6 5. Lxf6 Lxc3+ 6. bxc3 Dxf6 7. e3 c5 8. Df3 De7 9. Ld3 Sc6 10. Se2 b6 11. 0-0 0-0 12. Tab1 Lb7 13. Le4 Tab8 14. Lxc6?! Lxc6 15. d5 Lb7 16. e4

16... f5

Sort støder i centrum. 16... La6 var også muligt. Sort har nu en lille fordel efter 17. exf5, men lige her fejler hvid alvorligt.

17. De3? fxe4 18. Dxe4 Tbe8 19. Sf4 Dg5 20. Sh3 Dh5 21. Tbd1 exd5 22. Dd3 dxc4 23. Dxd7?

Let at kritisere, men 23. Dxc4 d5 ligner noget, der taber uden videre.

23... Lxg2! 24. Kxg2 Df3+ 25. Kg1 Te4 26. Tfe1 Tg4+ 27. Kf1 Dxd3+ 28. Ke2 Txf2+ 29. Kxf2 Tg2+ 30. Kf1 Df3 mat.

0-1.

Øvelser

Find trækket! v/ GM Jacob Aagaard

Løsninger side 64-66

Opgaverne er opdelt i tre kategorier:

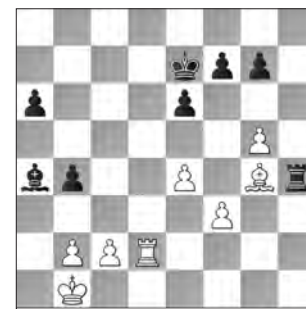
Grønne opgaver: Den letteste kategori, hvor det handler om at finde en lille, fiks taktisk vending.

Gule opgaver: De mere avancerede øvelser, som har nogle nuancer, som det godt kan tage lidt tid at finde.

Røde opgaver: Denne kategori byder selv de stærkeste spillere på problemer.

Find bræt og brikker frem og tænk dig om! Opgaven er ikke nødvendigvis at finde alle varianter, men at forstå, hvad det vigtige er i stillingen og reagere derefter.

1. sort trækker!

Erik Blomqvist – Jesper Thybo
Danmark – Sverige 2020

2. hvid trækker!

Linus Johansson – Bjørn Møller Ochsner
Danmark – Sverige 2020

3. hvid trækker!

Vladimir Dimitrov – Kiril Georgiev
Stara Zagora 1990

4. hvid trækker!

Tristan Cox – Tom O’Gorman
Britiske Online Mesterskab 2020

5. hvid trækker!

Daniel Sanz Wawer – Piotr Brodowski
Krakow 2020

6. hvid trækker!

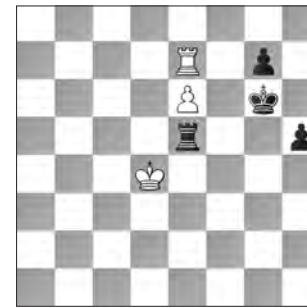
Dominik Horvath – Pier Luigi Basso
Vergani 2021

7. sort trækker!

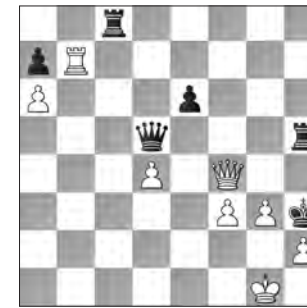
Xu Xiangyu – Zhang Rui
Kinesisk Mesterskab 2020

8. sort trækker!

Haik M. Martirosyan – Bogdan-D. Deac
Online Olympiade 2020

9. sort trækker!

Erik van den Doel – Jonas Rosner
Berlin 2019

Ny sejr over Sverige

Danmark gentog sejren i onlinelandskampen mod Sverige. I foråret vandt Danmark knebent med 13-12, men i julemåneden lød sejrscifrene på 13½-11½ i brætpoint og 7-5 i matchpoint. Betænkningstiden var 10 minutter + 5 sekunder.

Ingen svenskerkomplekser her! Jesper Thybo scorede fuldt hus i de fem runder. Foto: Claus Marcussen.

Af Jesper Thybo

Det er en hård tid at være skakspiller! For at holde sig i gang, spillede den danske elite endnu en hurtigskak-match mod Sverige i december.

Det danske hold bestod af Mads Andersen, Jonas Bjerre, Bjørn Och-sner, Martin Haubro og jeg. Svenskerne stillede med Nils Grandelius, Erik Blomqvist, Tiger Hillarp, Linus Johansson og Milton Pantzar. På papiret en ret lige match, og svenskerne jagtede revanche efter at have tabt landskampen i maj, men vi viste igen, at vi er stærkere og vandt ret overbevisende! Nu vil jeg vise nogle af højdepunkterne fra matchen.

Jesper Thybo
kommenterer

Nils Grandelius (2663)
Jesper Thybo (2565)

Tidligere i kampen var jeg ret tabt,

men jeg kæmpede mig tilbage og greb chancen her til sidst!

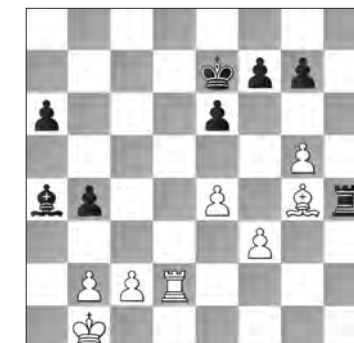
35. d5? Ta1+! 36. Lf1?
36. Kh2 Ld6+! med sort fordel.
36... Txd5 37. g3 Tdd1 38. Lh6
Txf1+ 39. Kg2 Tfe1 40. Opgivet.
0-1.

Milton Pantzar (2421)
Jonas Bjerre (2551)

Hvid har lige spillet 21. De4-f3??, og Jonas griber chancen:
21... Sxd4!
Partiet varede 15 træk mere, men Jonas vandt let.
0-1.

Erik Blomqvist (2535)
Jesper Thybo (2565)

Sort trækker og vinder. Løs opgaven i Jacob Aagaards "Find trækket!" på side 43.

Dermed lykkedes det mig at score 5/5, og vi vandt endnu en landskamp imod Sverige!
0-1.

Ikke kun Gladsaxe

Litteratur

Af Jan Løfberg

Da jeg hørte om udgivelsen "Skak i Gladsaxe" med undertitlen "Skakklubber i Gladsaxe frem til 1963", tænkte jeg umiddelbart, at det nok var en bog, der lignede de sædvanlige jubilæumsskrifter. Intet ondt om dem, men indimellem kan det blive meget lokalt.

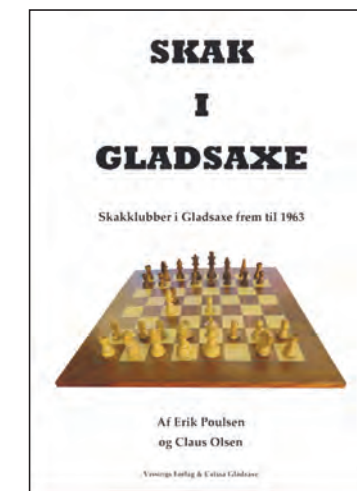
"Skak i Gladsaxe" vil bare så meget mere end at fortælle den lokale skakhistorie. Den ene af forfatterne, Erik Poulsen, afslører det allerede i forordet: "... da jeg for alvor kom i gang, gik det op for mig, at materialet kunne danne grundlag for en beretning af skakkulturhistorisk værdi fra en svunden tid. Fra den synsvinkel har den formentlig en beretti-

gelse". Ja, det skal jeg da love for.

Ambitionsniveauet er højere end man normalt ser ved den slags udgivelser. Der er mange tråde til det storkøbenhavnske skakliv (særligt arbejdskakliv i starten) og til dansk skak i øvrigt. Erik Poulsen har altid haft orden i sine skaknotater, og da historikeren Claus Olsen trådte til, fordi Erik var gået i stå midt i det store arbejde, lykkedes det dem sammen at skrive en fremragende bog om "en svunden tid". Kaare Vissing Andersen og Alex Madsen har været vigtige bidragsydere i forædlingsprocessen.

Energiske organisationsfolk som Hakon Fliis og Hans E. Gregersen får deres velfortjente omtale. Fliis er totalt ukendt i dag, men han var noget af en original i Storkøbenhavns arbejdskakkredse. Det lykkedes ham at få de unge Søborg-talenter (her-

iblandt Erik Poulsen) til at spille nogle ret ukendte – og ofte også usunde – gambitter og åbninger. De unge Søborg-folk analyserede Fliis Gambit (1. e4 e5 2. Sf3 Lc5?!), og Sø-

borg-varianten i Siciliansk (1. e4 c5 2. Lc4!?) pryder fotoet på forsiden, så de kendte deres åbninger godt.

Det startede med Søborg Arbejder-Skakklub (1933), Buddinge Skakklub (1944) og Bagsværd Skakklub (1949), der blev samlet til først Gladsaxe Skakklub (1962) og derefter Gladsaxe Skak Forening (1963). I dag er der to foreninger i Gladsaxe:

Caïssa Gladsaxe og Skakforeningen Odysseus.

Erik Poulsen og Claus Olsen har gravet dybere end mange andre skakhistorikere. Derfor er der reelt ingen udfald eller mangler. Det giver komplette lister med klubmestre og formænd. Væsentlige partier fra perioden kommenteres. Mange fotos og overskuelig opsætning fuldender

værket, der kan bestilles via mail til Alex Madsen: formand@caïssa-glad-saxe.dk. Betaling kan foregå på mobilepay 41 18 31 36 (Alex Madsen).

Skak i Gladsaxe

Af Erik Poulsen og Claus Olsen
120 sider. 125 kroner.
Vissings Forlag & Caïssa Gladsaxe.

Selvudgivelse

Litteratur

Af Jan Løfberg

De fleste skakbøger herhjemme udkommer uden kommercielle hensyn. Dansk skaklitteratur er udelukkende båret af hjerteblod. Det hører til sjældenhederne, at de store danske forlag udgiver skakbøger – de har svært ved at se forretningen. For snart en del år tilbage, var Politikens Forlag og Samleren på banen. Dengang der kunne tjenes penge skakbøger. Men nu i 2021: nej!

Skakforfatteren er åbenbart et både driftigt og modigt folkeferd, for de går selv. De kaster sig ud i selvudgivelser. Det kan meget sjældent løbe rundt, men heldigvis er oplagstallene så tilpas begrænsede, at den økonomiske risiko er til at overse.

Seneste skud på det danske træ af skakselvudgivere er Martin B. Justesen fra Holbæk Skakklub. Hans historie kan tjene til inspiration for andre håbefulde skakforfattere. For i de private skuffer ligger formentlig mange tiltag til et skakmanuskript. Så lær her af Justesens historie, som han fortæller for Skakbladets læsere:

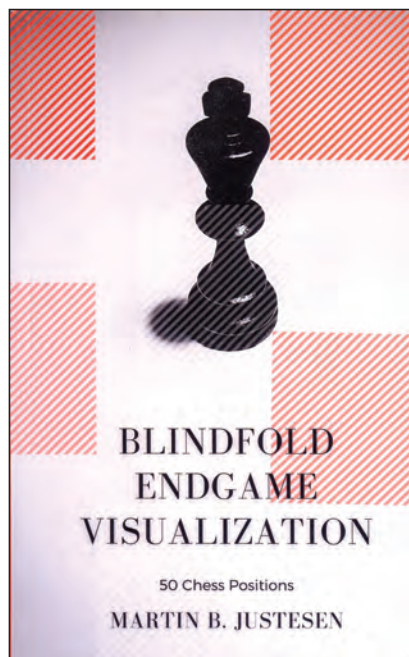
– Da jeg startede med at spille skak som 18-årig, havde jeg aldrig troet, at det skulle lykkes mig at udgive en skakbog. Det er dog netop sket på en lidt utraditionel måde, som jeg har fået lov til at fortælle

om. Idéen til min bog opstod, da jeg gerne ville blive bedre til blindskak og se stillingerne for mig blindt. Derfor gik jeg på nettet for at finde en bog, men mine søgninger gav ingen hits. Herefter lavede jeg selv nogle blindskak-opgaver, altså hvor du kun får oplyst brikernes placering og hvem der er i træk.

Dem sendte jeg ud på Twitter og fik god respons, hvorefter jeg besluttede selv at lave en bog. Da jeg er ukendt ude i den store skakverden, valgte jeg at love at give en gratis pdf til alle, der skrev sig op på min mailingliste. Det var der 500 mennesker der gjorde! Herefter måtte jeg jo i gang med at lave bogen, som efter ca. et halvt år blev sendt gratis ud. Jeg fik meget god respons og fik rettet de sidste fejl og tilføjet varianter til løsningerne, hvorefter bogen er blevet udgivet på Amazon som paperback og på Kindle. Hvis du selv vil udgive en skakbog kan du besøge kdp.amazon.com og læse mere. Det smarte er, at du ikke skal betale for et oplag, da bogen bliver trykt ved bestillingen.

Bogen hedder "Blindfold Endgame Visualization" og indeholder 50 opgaver, som er en blanding af slutspilsstudier og slutspil fra rigtige partier. Der er også diagrammer til støtte, men de kommer i et afsnit efter opgaverne, så du ej heller ser løsningen, altså hvis du skulle have brug for at tjekke stillingen.

Jeg er selv ratet omkring 1800, og bogen er tiltænkt alle, der gerne vil blive bedre til blindskak. Bogen er trykt i et lille lommeformat, så du kan have den med på farten. Den kan købes via amazon.de eller ved at skrive til min mail: saychess1@gmail.com, pris 65 kr. for bogen og 30 kr. på Kindle.

Blindfold Endgame Visualization

Af Martin B. Justesen
120 sider. 65 kroner
Selvudgivelse på Amazon

Frederik Svane verdensmester

Tyskland er ikke forvænt med VM-guld i skak!

Foto: Deutscher Schachbund.

slutningen af 2020 arrangerede FIDE Ungdoms-VM i onlineskak. I U-16 havde Jonas Bjerre vist fin form, da han vandt den europæiske kvalifikationsturnering. Men i finaleturneringen blev kvartfinalen endestationen, da han tabte til klub-

kammeraten Frederik Svane, der dog i FIDE-sammenhæng repræsenterer Tyskland.

Frederik besejrede Jonas med 1½-½ og fortsatte det gode spil i semifinalen, hvor han besejrede IM Andrew Hong, USA, med 1½-½, og

i finalen, hvor iraneren Amireza Pour Agha Bala blev slået med 2-0.

Dermed kunne Frederik Svane fra Lübeck kalde sig U-16 verdensmester, og det var noget som vores store nabo i syd slog stort op.

DM udsat

Ligesom i 2020 er DM blevet udsat. Sidste år arrangerede DSU i stedet "påskestævnet" i efterårsferien på Hotel Svendborg, og i skrivende stund ser det ud til, at unionens ledelse vælger samme model. I 2020 spillede kun landsholds- og kandidatklasse. I år forhåbentlig med flere klasser under de to øverste.

Corona-situationen kan gøre det vanskeligt at sætte landsholds- og kandidatklasserne, hvis man

vælger den stramme fortolkning fra Skakhåndbogen. Relativt få spillere har spillet ratede turneringer og dermed haft mulighed for at opnå et kandidatresultat. I landsholdsklassen er danmarksmesteren (Mads Andersen) og vinderen af kandidatklassen (Poul Rewitz) samt spillere med et ratingtal på mindst 2500 sikret deltagelse. Derefter skal der suppleres med de højest ratede spillere med kandidatresultat ...

Løsninger til studierne på side 37

Nr. 1

4. Kf7

4. Txf4? Kg6 5. Lf6 e5 =.

4... Dg3

Sort er nu pænt bundet op, men det er ikke let at finde vejen til sorts konge.

5. Tb3!!

Truer 6. Tb8 og mat på h8.

5. Tc3? med det samme løber ind i 5... e5, som åbner b3-f7-diagonalen. Efter 6. Tc8 spilles 6... Db3+.

5... d5

Dermed åbnes linjen c7-f7 til sorts fordel, men diagonalen b3-f7 "forhånds-lukkes", og det hjælper hvid.

6. Tc3!

Tillbage 6. Tb8?? Dc7+.

6... e5

Dette forsvar er nu ineffektivt på grund af hvids forplan i femte træk.

7. Tc8 Dxc5 8. Th8 mat.

1-0.

Nr. 2

Hvilket felt til den hvide konge? b7 eller c8? Svaret er c8. Og derpå b7!

6. Kc8!

6. Kb7 Kb5! =.

6... b5

Blokerer b5 for kongen.

6... Kb5 7. d8D Sxd8 8. Kxd8 vinder let.

7. Kb7!!

Et træk, der virker ulideligt langsomt. Men det fungerer.

7...b4 8. Kc6 b3

Eller 8... Sd8+ 9. Kc7 Se6+ 10. Kd6 Sd8 11. e6.

9. Kd5

9. Kd6? Sd8 10. e6 Sb7+ er remis.

9... Sd8

9... b2 10. Kxe6 b1D 11. d8D+ og vinder.

10. e6 b2

10... Sxe6 11. Kxe6 b2 12. d8D+ og vinder.

10... Kb6 11. e7 Kc7 12. e8D og vinder.

11. e7 b1D 12. exd8D+ 1-0.

Nr. 3

4. Da6+ Kg5

Eller 4... Le6 5. Dxe6+ Dxe6 6. Lxe6 med en teoretisk gevinststilling.

5. h4+! Sxh4

Eller 5... Kf4 6. Dh6+ Ke4 7. De3 mat.

6. Df6+!

og et umuligt valg for sort:

6... Kxf6 7. Lxh4+

6... Dxf6 7. Le3 mat.

6... Kf4 7. Lg3+ Kxg3 8. Dxe5+

1-0.

Nr. 4

15. Tf6!

Et præcist valg. Hvid forudser ofre på h7 og g8.

15. Tf3? Dh5+ 16. Kxh5 g1D og remis.

15... Dh5+

15... g1D 16. Lh7 mat.

16. Kxh5 g1D

Sort er klar til en evig skak.

17. Lh7+! Kxh7 18. g8D+! Dxc8

18... Kxg8 19. Tg6+ Dxc6+ 20. Kxg6 og vinder.

19. Th6+ Kg7 20. Tg6+ Kf7 21. Txg8

Kxc8 22. Kg6 Kf8 23. Kf6 Ke8 24.

Kxe6 Oppositionen afgør til hvids fordel.

1-0.

Nr. 5

9. Te5!

Dette træk sikrer, at den sorte konge ikke når frem for at støtte sin bonde.

Forførelse 1: 9. Te4? d2 (9... Ta1 10. d7 Ta8 11. Te8 og vinder) 10. Td4 Ke5! 11. d7 Kxd4 12. d8D+ Kc3,

hvids dronning formår ikke at skubbe sorts konge væk fra bonden.

Stillingen er remis.

Forførelse 2: 9. Te3? mødes med Td2+ 10. Kg3 Te2! 11. Txd3 Te8 og remis.

9... Kxe5

Eller 9... d2 10. Td5 Tb1 11. d7 d1D 12. d8D+ og vinder.

Eller 9... Tb1 10. d7 Tb8 11. Te8 og vinder.

Eller 9... Td2+ 10. Kf3/g3 Kxe5 11. d7.

10. d7 Ke4

10... d2 11. d8D+.

11. d8D

Bonden tabes hurtigt.

1-0.

Nr. 6

En studie med et klart, gennemgående tema. Hvid skal sætte mat eller indfange dronningen.

1. Le8! Lf7!

Spillet for at blokere syvende række. 1... Df5 2. Dc7 mat.

2. Lxf7 Df5

Jagtsæsonen for dronninger sættes ind.

2... De5 3. Df8+ Kc6 4. Le8+ Kb7 5. Db4+ og vinder.

3. Le6! De4

Ikke

3... Kxe6 4. De7 mat.

3... Dxe6 4. Dc7 mat.

3... Df4 4. Dc7+ og vinder.

3... De5 4. De7+ Kc6 5. Ld7+ og vinder.

4. Lf5! Dc4

Eller 4... Dxf5 5. Dc7+ Ke6 6. De7 mat.

5. Ld3!

En insisterende løber.

5... Dxd3

5... Dc6 6. De7 mat.

6. Dc7+ Ke6 7. De7+ Kf5 8. Dh7+

Kf4 9. Dxd3

Hvid vinder lettest ved at placere dronningen på f1 og bringe kongen til hjælp.

1-0.

MAT

maskinen

ved Marie Frank-Nielsen

Skakkens verdensmestre – Aljechin og Euwe

Aleksandr Aljechin kom til verden den 31. oktober 1892 i Moskva, Rusland, som det tredje og sidste barn i en rig adelsfamilie. Da Aleksandr var omkring syv år gammel, lærte han at spille skak af sin mor og fik gennem hele sin opvækst god

modstand, når han spillede mod sin storebror Aleksej, der også var en dygtig skakspiller. Aleksandr var så opslugt af skakspillet, at hans forældre måtte gemme skakbræt og brikker for at få ham til at lave lektier. Aleksandr fandt dog ud af, hvor de gemte bræt og brikker, og så sneg han sig ellers ud om natten for at analysere partier, efter han ellers var blevet lagt i seng.

Aleksandr Aljechin.

Aleksandr debuterede som turneringsspiller, da han var 10 år gammel. Ikke i en normal turnering, men derimod i det der kaldes korrespondanceskak. Det betød, at partierne blev spillet via breve, hvor man skulle sende trækene til hinanden. Det her var jo lang tid inden, der fandtes internet, så man måtte bruge almindelig post. Derfor kunne nogle partier også vare i flere år!

Aleksandr var ikke et vidunderbarn, men han var meget arbejdsom og havde en virkelig god hukommelse. Begge gode egenskaber, hvis du gerne vil nå langt med skakken. Hans første møde med verdensklassespillere var på hjemmebane i 1914, hvor han som 21-årig slog verdensstjerner som Rubinstein, Marshall og

Tarrasch. Han tabte dog mod verdensmesteren Lasker og den dengang nye stjerne Capablanca – som du læste om sidste gang.

Alting så lyst ud for Aljechin i 1914, men det var desværre også her, at 1. Verdenskrig brød ud og ændrede verden. Aljechin og flere andre skakspillere endte i fængsel af uklare grunde. Men efter seks uger i fængsel, var han en af de heldige, som blev sluppet fri. Faktisk endte han efterfølgende flere gange i fængsel på grund af krigen og mistanke om, at han var spion, og der går endda et rygte om, at han engang kun slap ud, fordi han slog en vagt i skak og på den måde spillede sig til frihed!

Aljechins kanon

Har du hørt om Aljechins kanon? Den opstår, når dronningen står placeret bag to tårne og skyder som en kanon ned gennem brættet. Aljechin havde denne stilling på brættet i San Remo 1930 mod Nimzowitsch. Sort gav op – han er faktisk i træktvang.

Fra 1924 boede Aljechin i Paris, og skiftede navn til "Alexandre Alekhine" og brød dermed med Sovjetunionen – det vi mere eller mindre kender som Rusland i dag. Aljechins privatliv var ret dramatisk, og han

endte med at være gift hele fem gange. Det, der endte med at fylde mest i hans liv, var tanken om at få lov til at udfordre verdensmesteren Capablanca. Det blev nærmest som en besættelse for ham, og i 1927 lykkedes det ham endelig at få matchen mod den regerende mester. Matchen strakte sig over 34 partier, hvorefter Aljechin kunne udråbes som vinder. Capablanca forsøgte i 10 år efter at få en returkamp, men uden held.

Max Euwe.

Det blev i stedet hollænderen Max Euwe, der i 1935 kortvarigt tog titlen fra Aljechin, da han slog ham 15½-14½. Det var dengang almindeligt kendt, at Aljechin var begyndt at drikke alt for meget, og det har nok været en medvirkende årsag til nederlaget. På grund af sit alkoholmisbrug havde Aljechin også fået sig en del fjender – så skakverdenen var faktisk meget begejstrede, da Max Euwe blev kåret som verdensmester.

Max Euwe – eller Machgielis Euwe som han egentlig hedder – blev født den 20. maj 1901 i Amsterdam. Han

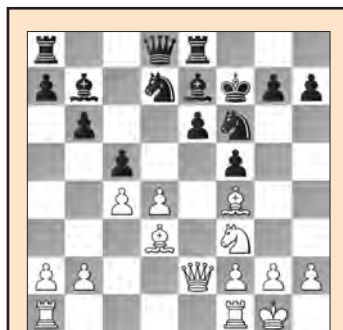
havde fem søskende, og de elskede alle at spille skak. Max lærte spillet allerede som 4-årig af sin mor og var uden tvivl en kvik dreng. Han sprang endda også en klasse over i skolen. Da han forsøgte at melde sig til sin første turnering som 9-årig, måtte han opgive tanken, da han alligevel ikke havde mønter nok til at betale indskud. Året efter havde han sparet penge nok op og vandt alle sine partier. I teenageårene interesserede han sig også meget for fodbold og dyrkede boksning, men det var alligevel skakken der fyldte mest. Han spillede meget aggressivt og var særdeles dygtig til at regne taktiske varianter – måske fordi han også var meget dygtig til matematik. I 1926 fik han en doktorgrad i matematik, men valgte – ligesom sin far – at blive skolelærer.

Max Euwe fik for alvor sit skaklige gennembrud ved det første Skak-OL i 1927, hvor han blev en suveræn topscorer på bræt 1 for Holland – der i øvrigt blev en overraskende nummer 4 (Danmark blev nr. 2!). Fremgangen fortsatte for Euwe, og i slutningen af 1920'erne blev han kaldt ”verdens bedste amatør”, og han beviste, at han var det, for han vandt VM for amatører i 1928.

VM-matchen i 1935 varede i næsten 70 dage, og det 9. parti blev endda spillet på den skole, hvor Euwe arbejdede. Aljechin var storfavorit og en sikker vinder – i hvert fald ifølge ham selv. Anderledes blev det, og Euwe kunne kalde sig verdensmester i 1935. To år senere tog Aljechin dog titlen tilbage fra Euwe i returkampen – denne gang var det nok Euwe, der i stedet undervurderede Aljechin. Du skal selvfølgelig aldrig undervurdere din modstander.

Euwe vandt aldrig sidenhen VM, men blev i stedet en populær præsident i det internationale skakforbund FIDE. Aljechin derimod døde pludseligt i 1946 på et hotelværelse i Portugal, blot 53 år gammel. Der går stadig rygter om hans død – var det mon russerne der slog ham ihjel?

Eller kunne det være en anden fjende, han havde fået sig? Officielt hedder det sig, at han enten døde af et hjerteslag, eller at han blev kvalt i et stykke kød, som han var ved at spise. Hvad der er sandt, finder vi nok aldrig ud af, og hans død vil derfor være omgivet med en vis mystik.

Aljechin har hvid mod
Feldt i 1916 i en
blindsimultankamp. Hvid
trækker og vinder – kan du
finde løsningen?
Se løsningen på side 53.

Skakprinsessen Sarah snakker gennem skakken

Sarah Sima Derlich er 10 år gammel og spiller i Nørrebro Skakklub og Skak for Sjøv. Hun har spillet skak i ca. to og et halvt år, og 2020 blev lidt af et skakligt gennembrud for Sarah.

Sarah blev danmarksmester i U10 og bliver den første pige nogensinde, som skal repræsentere Danmark ved Ungdoms NM. Hun vandt hele 465 ratingpoint, blev københavns mester (holdsak), sjællandsmester (individuel), og det lykkedes hende at spille 25 partier i træk uden tab i en række turneringer. Hele otte skakpokaler er det blevet til i løbet af året

Sarah med sine mange pokaler.

Foto: Marie Frank-Nielsen.

– et ret højt antal i et år med få turneringer. Derudover har hun repræsenteret Danmark online ved EM, NM og VM.

Sarah arbejder fokuseret med skakken og er beviset på, at det er alt det, du laver mellem træningerne, der for alvor giver resultat. Hårdt arbejde kombineret med masser af selvtillid er opskriften på succes for Sarah – eller ILDEN, som hun også gerne omtaler sig selv som.

Hun har allerede debuteret som skaktræner for andre børn, skrevet skakartikler, og til jul stod der en række skakbøger på ønskesedlen.

Endelig har hun deltaget i en podcast og været live på P4 med kendis kokken Claus Meyer, og hun gør rigtig fin reklame for skakken. Hun er altid storsmilende og med til at sprede godt humør, hvor end hun dukker op – som oftest med håret sat op i det karakteristiske springvand!

Sarah svarer

**Tillykke med sejren til U-DM!
Hvordan var det at blive danmarksmester?**

Sarah viser et gevinstparti frem fra Ungdoms-DM.

Foto: Marie Frank-Nielsen.

Hvorfor spiller du skak?

Jeg spiller skak, fordi min morfar lærte mig det, da jeg var lille. Vi brugte det som en slags sprog, da mig og min storebror var små, fordi min morfar taler rumænsk. Så derfor kunne vi i stedet for snakke igennem skakken. Nu kan jeg godt tale lidt rumænsk, men vi snakker mest engelsk sammen.

Hvis du skulle give et godt råd (eller flere) til andre børn, der gerne vil spille turneringer, hvad skulle det så være?

At de bare skal tilmelde sig. Måske skal de købe et skakbræt og nogle brikker og øve sig lidt derhjemme. Når de så har øvet sig nogle uger, kan de tilmelde sig til en turnering – f.eks. online på Lichess eller chess.com.

Har du en favoritspiller?

Ja – Judit Polgar! Hun er min favorit, fordi jeg synes, hun er god. Det er ikke, fordi hun er en pige – mit idol kunne også godt have været Magnus Carlsen, men jeg synes godt om Judit, fordi hun var i top-10 i

verden, og hun var god allerede, da hun kun var 8 år gammel – så det er en af de seje ting ved hende.

Hvad er det bedste skakråd du har fået?

Det bedste råd har nok været fra min mor, som siger, at jeg aldrig skal give op.

Jeg har vundet mange partier eller fået remiser i partier, hvor andre allerede ville have givet op. Selv når man spiller mod en bedre modstander, kan man altid lære lidt, selvom man alligevel ender med at tabe.

Et andet skakråd jeg bruger, hver gang jeg spiller, er når min modstander har lavet en fianchetto-løber – jeg kalder dem en spaghetti-løber – så prøver jeg ofte at bytte dem af, for det ødelægger modstanderens kongestilling.

Jeg laver dem af samme grund næsten aldrig selvovre ved min egen konge, men i stedet forovre på den anden side af brættet.

Hvad er skakspillere gode til udover skak?

Judit Polgar var vist også god til tennis, men det er alle skakspillere nok ikke gode til. Jeg tror, de er gode til matematik.

Fordi i skak skal man jo regne – og i matematik skal man jo også regne, men på en anden måde. Jeg synes, jeg selv er blevet meget bedre til matematik, efter at jeg startede til skak.

Er der andre spil som du er god til?

Jeg er god til håndbold og går til det. Den største forskel på skak og håndbold er nok, at i skak skal man sidde stille og bruge sin hjerne, men i håndbold skal man mere bruge sine arme og sin krop. Nogle gange siger min håndboldtræner, hvordan jeg skal score mål, men i skak kan man jo ikke få hjælp af sin træner, mens man spiller.

Sarah har tegnet sit store idol Judit Polgar.

Foto: Marie Frank-Nielsen.

Hvad er din favoritåbning?

Som hvid er min favoritåbning nok Italiensk eller Skotsk. Skotsk spiller jeg mod tilfældige på nettet, men Italiensk spiller jeg mod alle. Med sort er det bare at spille e5 mod e4, men det kommer også an på, hvad hvid gør.

Har du en favoritbrik?

Jeg tror bedst, at jeg kan lide store bondekæder, hvis det gælder som en brik. For det første synes jeg, at de er meget gode, og modstanderen skal true dem fra bunden for at kunne angribe dem. Men jeg synes også, de er rigtig gode i slutspil, hvis man stiller dem på modsat farve af modstanderens løber – for så kan løberen aldrig få fat i ens bønder.

Hvad drømmer du om som skakspiller?

At blive stormester. Også verdens-

mester, men jeg vil starte med at blive GM, og så vil jeg se, om jeg kan blive verdensmester. Men GM vil også være ok. Jeg tænker, at indtil jeg bliver voksen, vil jeg spille skak og gå i skole. Når jeg engang er blevet voksenagtig, så vil jeg stadig spille skak, men måske også være dyrlæge. Jeg har jo allerede en hund, jeg skal bade og rede, så jeg kan jo øve mig lidt.

Battlecat's Corner – onlineskak i coronatid

Når vi ikke kan mødes og spille skak over et bræt på grund af corona, så er det heldigt, at vi har et glimrende alternativ, som er at spille skak online! For et par numre siden gav stormester Sune Berg Hansen en top-5 over onlineskak-sider her i

bladet. I denne spalte vil jeg fokusere på hans top-2, som er de to klart mest populære (og bedste, efter min mening) sider: chess.com og lichess.org.

Begge sider har et glimrende interface, hvor det er nemt at finde en modstander næsten ligegyldig, hvilken tidskontrol, du gerne vil spille. De mest populære tidskontroller er de klassiske lynskak-tidskontroller 5+0, 3+0 og 3+2 (tallet før plusset er antal minutter til partiet, og tallet efter plusset er antal sekunder, man får lagt til pr. træk). Det er også muligt at spille det lynhurtige 1+0 (også kaldet bullet!) – her gælder det primært om at være hurtig med musen, og du bliver næppe meget bedre til "normal" skak ved at spille det, men hvis du er hurtig nok, kan det være enormt sjovt, og vi spiller trods alt skak for at have det sjovt!

Hvis du gerne vil have lidt længere tid til at tænke dig om, så er der også rigtig mange, der spiller de lidt langsommere tidskontroller såsom 10+0. Dette kan være en god idé, hvis du prøver at forbedre dig i "rigtig" skak med lang betænkningstid, da du har tid til at få regnet en smule og tænke lidt dybere over stillingen. I lynskak træner du hovedsageligt din intuition, da der simpelthen ikke er tid til at stoppe op alt for længe og tænke.

Det er nemt at deltage

En af de fede ting ved netop chess.com og lichess.org er, at det på begge sider er meget nemt at deltage i turneringer. Hvis du på forsiden af begge sider holder musen over "Spil" (eller "Play", hvis du har siden på engelsk), så kan du se en fane med turneringer. Der afholdes rigtig mange af disse om dagen (hver eneste time), og det tager kun et par hurtige klik at tilmelde sig. Der er turneringer med mange forskellige tidskontroller, og lichess har endda tematurneringer, hvor du spiller en bestemt åbning i alle partierne.

Indtil det igen bliver badetid, anbefaler Battlecat onlineskak!

Foto: Marie Frank-Nielsen.

Netop lichess har også deres eget specielle turneringsformat, de såkaldte Arena-turneringer. Her får du en ny modstander, så snart du er færdig med dit eget parti, og du behøver således ikke at vente på, at alle er færdige, før du starter næste runde. På den måde får alle ikke spillet lige mange partier, og der kan være noget taktik i at prøve at vinde sine partier så hurtigt som muligt for at score flest mulige point. Dette format ville slet ikke kunne fungere ofline over bræt, da det ville blive enormt kaotisk og svært at holde styr på, hvor mange point folk har, men det fungerer rigtig godt online, og jeg er stor fan af konceptet!

Udover at spille skak på siderne, så har de også meget andet, du kan lave. Begge sider har f.eks. enormt mange opgaver, som du kan løse. Det kan være en rigtig god idé at bruge 10-15 minutter på at løse lidt opgaver hver dag, da du her bliver nødt til at tænke lidt længere over stillingen og være præcis. På den måde får du ikke bare trænet din intuition men også dine beregninger og evnen til at fokusere i partier med lang betænkningstid.

Netop opgaver ("Puzzles" på engelsk) er et af de steder, hvor der er

forskel på de to sider. Lichess er helt gratis, og det gælder også for deres opgaver. På chess.com er det også gratis at spille, men der er et loft på, hvor mange opgaver du kan løse om dagen, hvis ikke du betaler. Det koster dog ikke vildt meget (25-50 kr. om måneden) at få et medlemskab med ubegrænset antal opgaver – og så får du også adgang til ubegrænset "Puzzle Rush," hvor du har fem minutter til at løse så mange opgaver som muligt, mens opgaverne bliver sværere og sværere. Det er meget nemt at blive småafhængig af dette koncept, når du prøver at forbedre din high-score, men på den positive side kan det næppe være dårligt for din skak, da du får løst en masse opgaver på denne måde!

Løsning af skakopgaven på side 49

16. Dxe6+!

Pointen er, at dronningen ikke kan slås på grund af 17. Sg5 mat! Sort forsøgte at spille 16... Kg6, men gik i en anden elegant mat efter 17. g4! Le4 18. Sh4 mat.

Højmiddelalderen (1:2)

Dette er anden del af Danmarks Skakhistorie. Selv om den danske skaklitteratur er så rig på historiske værker, så mangler pudsigt nok et samlet værk om vores skakhistorie.

Historikeren Kaare Vissing er dykket ned i materialet og kilderne.

Dette er den første af to dele om skakken i højmiddelalderen.

Ved Kaare Vissing Andersen

**Middelalderen
– en dynamisk tid!**

Historikerne er ret enige om at inddele middelalderen i tre afdelinger. For Danmarks vedkommende er det: 1) Den tidlige middelalder (800-1050), som stort set falder sammen med vikingetiden.

2) Højmiddelalderen (1050-1350).

3) Senmiddelalderen (1350-1536).

De runde tal indikerer, at grænserne er flydende og altså ikke bestemt af nogen egentlig historisk begivenhed, mens 1536 er det år, hvor Reformationen fandt sted her i landet – overgangen fra katolicisme til protestantisme. Mens den religiøse reform således kan fastslås med et bestemt årstal, så forholder det sig anderledes med dens verdslige ledsager, renæssancen, som reelt begyndte inden det nævnte år, og hvis ideer og indflydelse tog til, som årene gik.

I renæssancen havde man den noget selvlade opfattelse, at middelalderen var en “mørk, barbarisk og stillestående” periode efter antikkens Grækenland og Italien og for renæssancens Spanien, Italien og Frankrig.

Det er vel først for alvor i vor tid, at man er nået til den erkendelse, at epokenes stedbarn var en dygtigt dynamisk tid. (1)

Et par gode eksempler herpå er, at det godt nok var i Kina, man opfandt krudtet og bogtrykkunsten, men at disse nyskabelser i det store, statiske og lidet truede land ikke fandt noget nær samme betydningsfulde anvendelse som i det nationalt opsplittede og derfor dynamiske Europa. Dette medførte en voldsom udvikling, især i det kystrige Vesteuropa, hvis skibe netop i middelalderen undergik en betydelig teknologisk udvikling, der nærmest per geografisk automatik medførte en åbning mod store dele af verden og snart efter tillige en voldsom ekspansion og dominans af de opdagede områder, der kom til at vare flere hundrede år derefter. Europæernes videreudvikling og brug af krudt og bogtryk er vel nok de bedst kendte eksempler på *middelalderens dynamik*, men efter min mening overser historikerne det bedste eksempel derpå – et nærmest matematisk bevis, nemlig ændringen af skakspillets regler, især visse brikkers gang.

Denne *revolution* af spillet fandt dog især først sted i senmiddelalde-

ren og skal derfor behandles nærmere sidenhen. Her skal blot anføres, at den betød en hurtigere udvikling og længere rækkevidde af nogle af brikkerne og dermed førte til det langt mere fascinerende spil, vi kender i dag, end arabernes gumpe-tunge udgave deraf, som det eksempelvis tydeligt fremgår af partiet *Aku Bakr bin Yahya al-Suli – Abul-Faraj bin al-Muzzaffar bin Said al-Lajlaj*, ca. 920 e.Kr. (2)

Først skal det dog indrømmes, at især de skriftlige kilder, hvad angår skak i middelalderens Danmark, er få, spredte og tilfældige. Dette gælder ikke mindst skakspillere ved navns nævnelser, som af to gode grunde kun omhandler landets overklasse: Dels er det stort set kun konger, hertuger og deres nærmeste, som nævnes ved navn i tidens skriftlige kilder, der stort set kun fokuserer på politik, religion og krigsførelse. Og dels er det kun den nævnte overklasse beskåret at få adgang til det vanskelige, fornemme og i landet ret nye spil. Den gemene bonde og andre fra samfundets laveste lag har i bedste fald måttet ty til mere primitive brætspil. Et *aber dabej* – eller rettere to – ved denne påstand er det dog, at man ikke kan slutte *e silentio*,

altså ud fra kildernes tavshed, og at der i hvert fald for to andre lande findes vidnesbyrd om, at ganske almindelige mennesker har spillet skak i middelalderen. Således betegner de gamle russiske *byliner* – folkelige episke sange – skakspillet som “et typisk folkespil”. (3)

På samme tid synes skakspillet at være udbredt til brede kredse af den islandske befolkning, som vi hører det hos den islandske høvding, forfatter og skjald **Snorri Sturluson** og andre sagaskrivere. Et par af renæssancens rejsende til Island fortæller også, at spillet var udbredt over hele øen, og selvom deres beskrivelser ligger nogle hundrede år efter middelalderen, så er de skrevet på en tid, hvor skak i Danmark efter al sandsynlighed kun blev spillet i samfundets øverste lag – og det har næppe været mere udbredt tidligere. (4)

Kirkens ambivalente forhold til skakspillet

Med kristningen af Danmark fulgte den katolske kirkes voksende indflydelse i landet – med skiftevis stramninger og (i mindre grad) lettelser over for kongen og den øvrige befolkning – som det i øvrigt gjaldt alle lande under pavens dominans. I begyndelsen af det 12. århundrede ramtes skakspillet således af en række forbud. Årsagen var, at kirken mente, at diverse spil blev misbrugt til hasard – især forbandede den spil med terninger. Jerzy Gizycki fortæller, at Sankt Bernhard i 1128 udfærdigede regler for medlemmerne af Tempelherreordenen, der gik ud på, at de måtte “føle samme afsky for skak som for terningspil”. Og videre fortæller han, at en biskop i Paris, Odon, i 1100-tallet i sin synodalforfattning (kirkeordning, der henlægger kirkens styrelse til et hierarkisk opbygget system) forbød munkene at eje et skakspil. I 1208 forbød den franske biskop de Sully alle præster at spille skak. At forbuddene kunne

række ud over gejstligheden, fik man et eksempel på i 1254, hvor Ludvig IX (den Hellige) under kirkens indflydelse udfærdigede et edikt, der helt forbød spillet, uagtet han selv var ejer af et vidunderligt skønt skakspil, en gave fra Aladdin! Men han syntes, at skak var en kedelig og meningsløs beskæftigelse. Østeuropa gik ikke ram forbi – i Ukraine og senere i Rusland forfulgtes skakspillet af den ortodokse kirke og fordømtes endog som en art afgudsdyrkelse. At kirkens folk ikke rigtigt vidste, hvilket ben de skulle stå på i synet på skak, fremgår især af det ene af de to skakværker, der udkom i slutningen af det 13. århundrede, “*Libellis de moribus hominum et de officiis nobilium super ludo scaccorum*”, skrevet af den italienske munk **Jacobus de Cessolis** (ca. 1250 – ca. 1322). Dette værk er endda i langt højere grad et moralsk end et skakteoretisk skrift. At den verdslige overklasse langt fra respekterede de forskellige kirkelige forbud mod skak er der talrige eksempler på, blandt andet yndede mange ridderne at anvende skaksymboler som det tavlede bræt og brikker i deres våbenskjolde – skak var jo et krigsspil, om end i en fredelig udgave deraf. (5)

Det andet værk fra den nævnte periode vender vi tilbage til nedenfor.

Svend Grathe – skak, skak ikke, skak!

Tre af de bedst kendte konger i middelalderen er de samtidige Svend, Knud og Valdemar – ikke mindst for deres rivalisering om magten og den borgerkrig (1146-1157), som striden indebar. Men selvom det er Valdemar (senere med tilnavnet “den Store”), der har Saxos fulde sympati, så er det Svend, han mest inciterende giver kød og blod, som det jo gerne gælder forfattere og deres fascination af fæle folk. Det vil her føre for vidt at give et nærmere portræt af **Svend**

I Nordborg på Als findes en statue af Svend Grathe. Kilde: Wikimedia.

(født ca. 1125-27, konge 1146-1157, død 1157), men da han kan betragtes som landets første lidenskabelige skakspiller, må det være på sin plads – med nogle stikord – at skildre hans lidet sympatiske sindelag og derefter komme lidt ind på den inspiration, han fik under sine tre ophold i Tyskland. (6)

Saxo omtaler i begyndelsen af afsnittet “Svend, Knud og Valdemar” den førstnævnte sympatisk, idet han efter nogle krigsslag – vundet ved strategisk snilde – viser stor mildhed over for de besejrede. Snart tager de negative ord dog over: Saxo beskriver ham gentagende som falsk, løgnagtig, fej, hovmodig, overmodig, stædig og begærlig, men frem for alt svigefuld – agerende på skromt og med forstillelse. Hans nedrighed

topper – ifølge Saxo som vi dog ikke helt kan stole på – hen på aftenen den 9. august 1157 efter et forsoningsgilde med de tre konger i kongsgården i Roskilde, hvor Svend udsætter de to andre for et baghold. Knud bliver dræbt, men Valdemar undslipper, hårdt såret. Godt to måneder senere, den 23. oktober, er det så, at Svend falder i Slaget på Grathe Hede – og dermed får sit tilnavn “Grathe”, døbt i sit eget blod.

Når Svends tre ophold i Tyskland er så vigtige, skyldes det, at han inspireres af tysk kultur – på godt og ondt! Efter drabet på hans far, kong Erik Emune, i 1137, sendte den nye konge, Erik Lam, den da 10-12-årige dreng til Konrad den 3. af Frankens hof, hvor han må have opholdt sig en stor del af årene 1137-1146, og hvor han som ungdomsven fik den få år ældre Frederik af Schwaben (den senere så mægtige Frederik Barbarossa (1122-1190), kejser over det Tysk-Romerske rige fra 1155 til sin død). Med tanke på at det gerne er som ung, man har tid og overskud til at lære at spille skak, kan det være under dette tidlige ophold, han lærte spillet. Det er i øvrigt i forbindelse med hans andet besøg hos Konrad den 3., nu hans svigerfar, at Saxo omtaler det lange ophold i Tyskland i hans tidlige ungdom – og at hans færd til den mere kulturelle nabo syd for grænsen gjorde ham til noget af en hovmodig snob. Eksempelvis havde skakspillet da været kendt i Tyskland i godt og vel hundrede år, som det fremgår af digtet **Ruodlieb** skrevet af poeten og munken Froumund af Tegernsee i midten af det 11. århundrede. (7)

Det turde dog fremgå af det nedenstående citat om “Blodgildet i Roskilde”, at det nok er under sin tre år lange landflygtighed fra ca. 1153-54 til 1156-57, at Svend lærte at spille skak. (8)

Og at han formentlig lærte spillet i dettes tyske udgave! At skak spillede under forskellige former og regler er uomtvisteligt. (9)

At der åbenbart fandtes en særlig tysk udgave af skak på et tidspunkt i middelalderen, formentlig i dennes begyndelse, fremgår af en byline, hvori det hedder: “Spiller man skak hos jer? / Vort eller på tysk maner?” (10)

I sin bog “Skak i tusind år” citerer Hartvig Nielsen fra Saxos beretning om Svend Grathes kærlighed for brætspil. (11)

Det sker meget belejligt(!) fra N. F. S. Grundtvigs oversættelse af Danmarks Kronike:

”Imidlertid fulgte nu Kongen (HN: Svend), som de bad, ind med dem til Byen (KVA: Roskilde), tog, som den ældste, Plads ved Bordet midt imellem begge sine Med-Regenter (KVA: Knud og Valdemar), og spiste til Aftens. Siden, da der var taget af Bordet, og Lystigheden skulde ret begynde i de mange små Vennelag, der nu dannede sig ved rask omvankende Bægere, forlangte Svend et **Skakspil** (KVA: Min fremhævelse), brovtende af sin Færdighed deri, og det, blev han ved, er en Frugt af min Udenlands-Rejse, thi der var det Spil min største Fornøjelse, og Øvelse gjør Mesteren. Da der imidlertid manglede **Skakbræt** (KVA: Min fremhævelse), blev der intet af Spillet, og jeg anmærker det kun, fordi Svends Ord, der klang som Pral, i Grunden udtrykte en bitter Ihukommelse af hans Udlændighed.” (12)

Når jeg har fremhævet ordene “Skakspil” og “Skakbræt”, skyldes det, at Hartvig Nielsen ganske vist har citeret Grundtvig korrekt, men at denne gamle salmedigter og højskolemand har gjort sig skyldig i en noget fri og skødesløs oversættelse af ordene **calcolorum ludum** og **tabulato**, der “blot” betyder **brætspil** henholdsvis **spillebræt**. (13)

Saxo-oversættelserne af Peter Zeeberg og Fr. Winkel Horn er da også mere besindige. Her bringes den sidste, idet fortsættelsen om en tysk sangers hån af Svend tilføjes:

”Da han (KVA: Svend) efter deres Opfordring var vendt tilbage til Byen (KVA: Roskilde), blev der, som for at

hædre ham som den ældste, anvist ham Plads imellem de to andre Konger (KVA: Knud og Valdemar). Da Bordene efter Maaltidet var bleven tagne bort, og Gildelystigheden steg, alt som Bægerne gik flittig rundt i Laget, bad Svend om et Brætspil og gjorde sig til af, at det Spil var han overmaade dygtig i, thi under hans Udlændighed havde det plejet at være hans største Fornøjelse. Disse Ord lød vel som Praleri, men i Virkeligheden indeholdt de jo imidlertid en bitter Erindring om, hvad han havde gaaet igennem. Spillet blev der imidlertid ikke noget af, da der ikke var noget Tavlbord at opdrive. Saa gav en tysk Sanger sig blandt andet til at kvæde om Svends Flugt og Landflygtighed og gav ham i sin Sang adskillige Skoser og Haansord. Da Gjæsterne satte ham skarpt i Rette herfor, skjulte Svend sin Ærgrelse og bød ham blive ved og tage Bladet endnu mere fra Munden angaaende hans Gjenvordigheder, det var ham en stor Fornøjelse at mindes sine Ulykker, nu de var overstaaede, sagde han.” (14)

Når Svend Grathe tog den tyske sangers provokationer så roligt, skyldtes det givetvis hans evner for forstillelse, aktuelt udøvet i en lang større sags tjeneste. Svend havde nemlig planlagt at dræbe sine to medkonger, Knud og Valdemar, få timer efter – den udåd, som kaldes “Blodgildet i Roskilde”, og som er omtalt ovenfor.

Saxo-citatet viser, at Svend var en pralhals, og det indikerer – uanset hvilken af de nævnte oversættelser til dansk vi bruger – at han ville spille et brætspil, der var mere avanceret end eksempelvis **hnefatafl**. Om der så vitterligt var tale om skak, lader vi følgende sproglige analyse afgøre:

Grundtvigs oversættelse af Saxos **calcolorum ludum** til **skak** er som nævnt ikke rigtig. Ordret betyder de to latinske ord “**beregningsspil**”, og det dækker bredere end bare skak. Nærmere sagen kommer man med udtrykket **ludus latruncolorum**, der

Dette er et pudsigt eksempel på historieforklæbning. Der blev jo netop ikke spillet skak, da der ikke var noget skakspil på kongsgården hin skæbnsvangre aften den 9. august 1157 (KVA). Illustration fra “Illustreret Danmarkshistorie for Folket” af A. Fabricius: Svend, Knud og Valdemar i Roskilde 1157”.

i det mindste hentyder til et “skaklignende” spil fra Romerrigets storhedstid (**ludus = spil & latrunculus = soldat**). Derimod kommer man længere væk fra sagen ved brugen af **duodecim scripta**, hvor det første ord hentyder til, at spillebrættet var delt op i 2x12 linier, og hvor der var tale om et spil, der minder om vore dages backgammon. (15)

Men for at gøre en lang historie kort, så hedder skak på latin (Vulgata) **scaccus** eller for at anvende to ord **ludus scacorum**. (16)

Saxo har helt sikkert været kyndig i latin, men jeg tillader mig den teori, at han måske ikke har været lige så ferm til diverse spil inklusive skak, og at han, hvis han havde vidst bedre, ville have anvendt udtrykket **ludus scacorum** i stedet for **calcolorum ludum**.

Ergo, Svend Grathe har villet spille skak dengang i Roskilde, og via Saxos forkerte latinske ord derfor og Grundtvigs forkerte oversættelse deraf, er den lille ring sluttet, så Hartvig Nielsen – via to fejl der ophæver hinanden – ganske rigtigt i sin bog kunne skrive, at Svend Grathe ville spille skak!

Lige så interessant er det endelig, at man på et så centralt og fornemt sted som kongsgården i Roskilde ikke havde noget skakspil så relativt sent som i august 1157. Dette indikerer, at skakspillet næppe har været særlig udbredt i Danmark frem mod år 1200.

Lewis-skakbrikkerne

Først på året 1831 fandt en lokal bonde, Malcolm Macleod, godt 70

skakbrikker i Uig-bugten ved øen Lewis næsten 250 miles vest for Skotlands nordkyst. Fundet af de meget smukt i hvalrostand skårne brikker var så unikt, at The Society of Antiquaries of Scotland allerede fremviste skatten den 11. april samme år, hvor den skabte berettiget sensation. Her er det ikke stedet at bringe den ellers spændende beretning om den snart følgende spredning af de dyrebare brikker – blot skal det nævnes, at Frederic Madden (1801-1873), der kaldte brikkerne for kunstværker, med succes kæmpede en brav kamp for at få brikkerne samlet igen, således at offentligheden i dag kan se 78 af de såkaldte Lewis-skakbrikker, som er fordelt på to museer, The British Museum og The National Museum of Scotland. (17)

En del af de 78 Lewis-skakbrikker kan ses på The National Museum of Scotland.

At der stadig kan dukke Lewis-brikker op, og hvor dyre disse er, fremgår af en artikel af Bent Blüdnikow: "Ældgammel skakbrik vurderet til 1 million pund". Den handler om et Lewis-tårn, noget mørkere end de andre. Brikken blev købt af en antikvitetshandler for 5 pund i 1964 og dukkede først frem fra en skrivebordsskuffe 55 år efter – da til en helt anden pris! **(18)**

Der er almindelig enighed om – ud fra nøje analyser af brikernes dragter, at de må være skåret i tidsrummet 1150-1200, altså netop i det halve århundrede, hvor Svend Grathe så gerne ville have spillet skak, inden sit halvt mislykkede mordforsøg på Knud og Valdemar. Interessant for Danmarks vedkommende er det, at dateringen af dronningbrikkerne bygger på, at de bærer slør bagtil under kronen for at dække deres hår. Dette var netop mode på den pågældende tid, hvilket Robinson giver to eksempler på med kirkelige genstande, som i dag befinder sig på Nationalmuseet i København. Den ene er *Det gyldne Alter med Madonna med barnet*, som oprindeligt stod i Lisbjerg Kirke ved Aarhus, og som anses at være skabt ca. 1140-50. Og det andet er *Gunhild-korset*, som blev skabt (skåret) af en mand ved navn Luitger i ca. 1150. Det nævnes i korsets tekst, at

Gunhild – hvis navn er skrevet på både latin og med runer – er datter af kong Svend, hvem historikerne hælder til må være Svend Grathe! **(19)**

Interessant er også dateringen af biskopperne (biskop er et langt mere præcist udtryk end løber, da brikken selv i vor tid, godt nok i stiliseret udgave, jo viser en biskop). Den analyse, som Robinson (videre-)bringer, skal vi ikke komme ind på her – blot konstatere at selv om de to brikker ved siden af majestæterne i udgangsstillingen i Lewis-udgaven forestiller biskopper og vel også er blevet kaldt det, så har de, som vi skal se i næste afsnit, længe endnu gået som den bevægelseshæmmede al-fil (to og kun to felter i diagonal retning, dog med ret til at springe over en brik på det mellemliggende felt) og ikke som den langt mere mobile biskop (løber), som først opnåede den bevægelighed, som vi kender i dag, i slutningen af middelalderen. **(20)**

Lewis-brikkerne har bragt den generelle forskning af middelalderen og den mere specielle forskning af periodens skakudøvelse ind i et frugtbart symbiotisk forhold: Den førstnævnte forskning har således været afgørende for brikernes datering og dermed til en beskrivelse af spillets udvikling. Og brikernes de-

taljerede udformning yder deres vægtige bidrag til viden om tidens påklædning og våben med videre. Derfor ser man ofte disse eller andre af tidens skakbrikker anvendt som illustrationer i bøger om middelalderen. **(21)**

Hvorfra Lewis-brikkerne stammer, ved man ikke eksakt, men der er flere indicier på, at de blev skåret på et værksted i Nidaros (senere Trondheim) i Norge. **(22)**

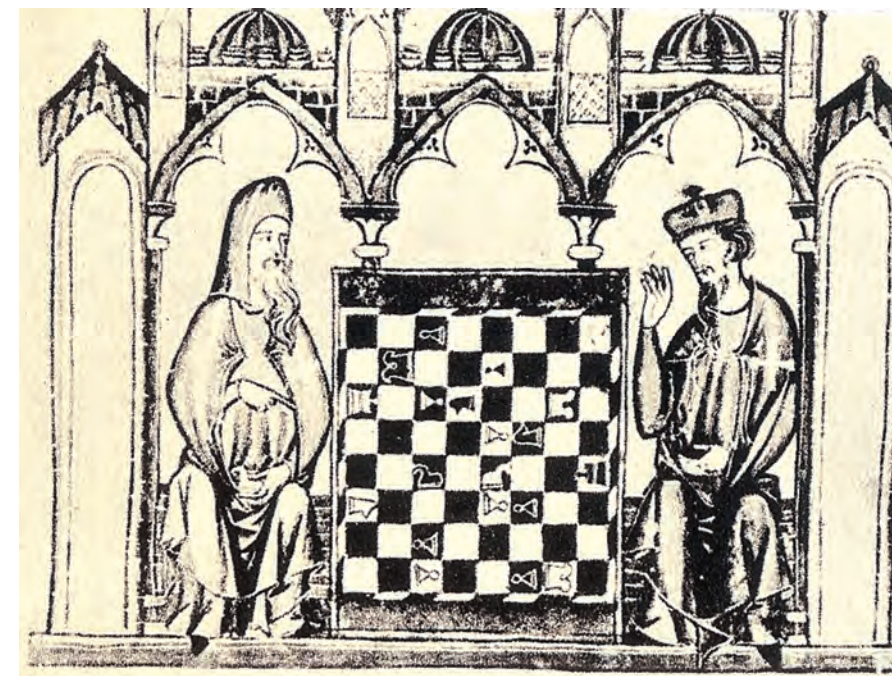
Det er dertil troligt, at de kom til Uig-bugten efter et skibsforlis, men under hvilke nærmere omstændigheder ved man ikke. Og myten om, at de blev bragt dertil af en skibbruden sømand, som derpå blev myrdet af en hyrde, synes mere charmerende end sand. **(23)**

Men ret sikkert er det, at de er en del af de smykker og skakbrikker med videre, der blev produceret af stødtænder fra grønlandske hvalrosser, idet elfenben var højeste mode i årene ca. 1120-1400. **(24)**

Et nyligt foretaget studium har blandt andet gennem DNA-undersøgelser påvist, at hele 80 procent af den nævnte periodes elfenben stammer fra de nævnte hvalrosser, og at de såkaldte grønlandske vikinger (også kaldet nordboerne) alene med denne produktion skabte sig en blomstrende handel. At udvindingen af og handlen med hvalrostand

Miniaturemaleri fra Alfons den Vises berømte bog.

Illustration fra Den store skakbog.

standsede i årene omkring 1400, skyldes ifølge Jette Arneborg i 1999, at elfenben gik af mode. Siden er Antoon Kuijpers fra De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (Geus) (2014), dog kommet frem til den mere sandsynlige teori, at det økonomiske tilbageslag skyldtes, at bugterne i Syd- og Vestgrønland frøs mere og mere til i årene mellem 1200 og 1450. **(25)**

Alfonso den Vises skakbog 1283

Mod slutningen af sit liv beordrede Alfonso den Vise (Alfonso X) (1221-1284), der var konge af Castilien, Leon og Galicien fra 1252 til sin død, udarbejdet en bog med titlen *Juegos de Axedrez, dados y tablas* (Skak-, terning- og brætspil). Det usædvanligt smukt farve-illustrerede arbejde, som så dagens lys i 1283, blev udført af munke i Sevilla, og manuskriptet findes i dag på Biblioteket i Escorial, indbundet i færskind. **(26)**

Gizycki fortæller om ham, at han med det her nævnte værk til evige ti-

der "har indskrevet sit navn i skakspillets historie", at han oprådte som spillets "historiker, mæcen og ivrige forkæmper" og at han "indbød talrige arabiske mestre til sit hof". **(27)**

Som det fremgår af bogens titel udgør skak kun en del af værket, og dertil skal føjes, at man dengang ikke gjorde sig i åbningsteori af den simple grund, at skak dengang var så gumpetung på grund af tidens langsommelige brikker, hvor man i stedet for den senere så mobile dronning havde en *fers*, der kun kunne gå et skridt diagonalt, og i stedet for den senere langtrækkende løber havde en *al-fil*, der kun kunne gå to felter frem (hverken mere eller mindre) diagonalt, men til gengæld kunne springe over en brik på det mellemliggende felt. Dertil kom, at en bonde selv i sit første træk kun kunne gå et felt frem. Derfor var arabernes og dermed de første europæeres partier da også så gabende kedelige, at man i dag ikke fatter, at de har gidet spille skak. **(28)**

Derfor er det da også stort set kun opgaver, som Alfonso den Vises bog bringer i sin omtale af skak, 103 i alt, hvoraf H. J. R. Murray i *A History of Chess*, 1913, har identificeret de 83

som værende arabiske, altså de såkaldte *mansubaer*, mens kun 20 er originale. **(29)**

Det helt store arbejde med en analyse af værket er udført af Sonja Musser Golladay: "*Los Libros de acedrex dados et tablas: Historical, Artistic and Methaphysical dimensions Alfonso X's Book of Games*", 2007 – en kraftpræstation på 1441 sider! **(30)**

Heraf udgør side 174-368 en nøje gennemgang af de 103 opgaver, hvoraf jeg har valgt at bringe fire – ikke nødvendigvis de bedste, men nogle som siger et og andet om tidens opfattelse af spillet – og om de lidet strenge krav til problemkomposition, som gælder i dag. Typiske er således de to første af de nedestående opgaver, begge indledt med en skak til kongen og især for den førstes vedkommende en ret tvungen variant.

Den første opgave, en mansuba (Golladay, side 233-234), er interessant derved, at Yemen i 1967 udgav den på frimærke! Det sker med en illustration fra Alfonso den Vises værk. **(31)**

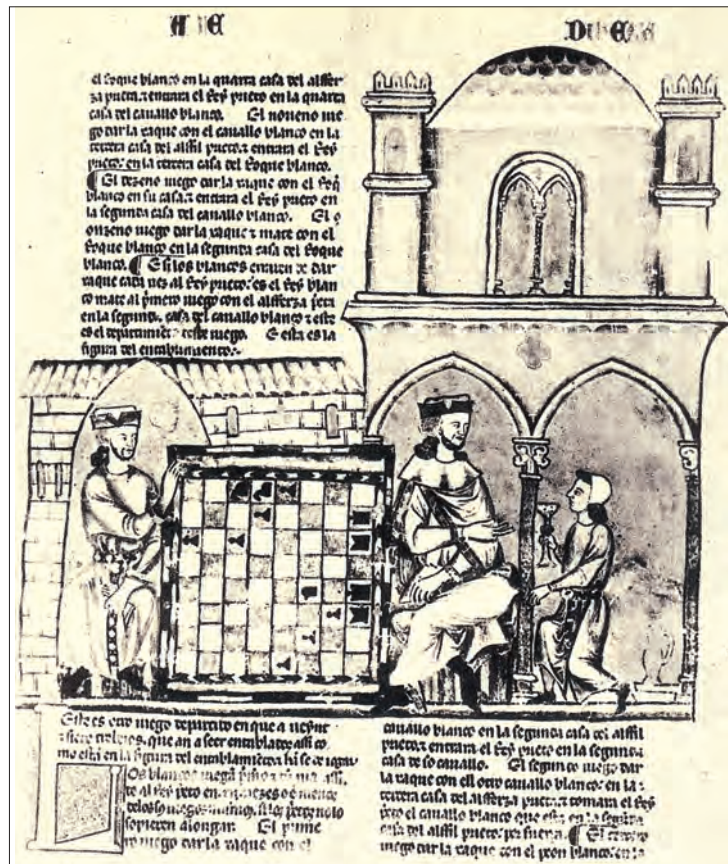
Som det fremgår af artiklens hovedtekst, spillede man i datidens skak med fers i stedet for dronning og med al-fil i stedet for løber. De to nævnte datidige officerer havde langt fra samme mobilitet og rækkevidde som de nævnte nuværende: En fers kunne kun gå et felt skråt frem eller tilbage, og en al-fil kunne kun gå præcis to felter skråt frem eller tilbage, men kunne til gengæld springe over en brik på det mellemliggende felt. De øvrige brikker gik som vore dages konge, tårn, springer og bonde, dog kunne bonden kun gå et felt frem i sit første træk. I de følgende to diagrammer angives – som det er kutyme – fers ved en dronning og al-fil ved en løber.

Alfonso den Vise 1283 nr. 27

Mat i 6 træk på c2 Delvist C+

Sådan præsenterede Alfons den Vise skakopgaverne i sit værk. Illustration fra Den store skakbog.

Uden den tilføjede fordring om, at den sorte konge skal ende på c2, ville der ifølge testprogrammet Popeye være mat i fem træk (bemærk dog, at Popeye tillader bondens dobbelt-skridt (c2-c4), som ikke var tilladt i arabernes mansubaer og i den tidlige middelalder):

1. Tb7+ Kd6 2. c5+ Kd5

Her optræder nu en dual (to fortsættelser, der begge fører til målet):

a)

3. Sf3!

Truer 4. c4 mat og 4. Fc4 mat.

3... Aa6 4. c4+ Axc4+ 5. Fxc4 mat,

hvor afslutningen viser et så moderne tema som *krydsskak!*

Eller **4. Sc4**

Truer 5. Se3 mat og 5. Sb6 mat.

4... Fd4, 4... Ff4 og 4... Sg4

besvares alle med

5. Sb6 mat.

4... Sfd7 og 4... Sbd7

besvares begge med

5. Se3 mat.

Og endelig besvares

4... Axc4+

med

5. Fxc4 mat.

b)

3. Fc4+! Kd4 4. Tb3!

Truer både 5. c3 mat og 5. Sf3 mat.

Mens hele fire træk:

4... Fd6, 4... Ff4, 4... Sd5 og 4... Se4

hindrer den første af truslerne, hindrer ingen den anden:

5. Sf3 mat.

Men nu lyder fordringen jo på, at den sorte konge skal ende sine dage på c2, og dermed er **løsningen:**

1. Tb7+ Kd6 2. c5+ Kd5 3. Fc4+

Kd4 4. Sf3+

Her er der også mat i yderligere to træk efter 4. Tb3+ og 4. Sxc6+. Bemærk, at konge efter 4. Sxc6+ Kc3 5. Tb3+ Kxc2 6. Sb4 mat også ender sine dage på c2, men at det ikke sker tvangsmæssigt, da sort i stedet for 4... Kc3 har muligheden 4... Sxc6 5. Tb3!, og selv om sort ikke kan hindre truslen 6. Sf3 mat, så bliver hans konge ikke sat mat på c2.

4... Kc3 5. Tb3+ Kxc2 6. Se1 mat. (32)

Den anden opgave er en original Alfonso (Golladay, side 309-311):

Alfonso den Vise 1283 nr. 74

Mat i præcis 4 træk med Bd5

Idet 1. Sf7 mat ikke opfylder nogen af de fordrede to krav, føres vi til

1. Se6+ Sxe6 2. dxe6

Og vi ser nu, at selvom 3. e7 mat opfylder kravet om, at det er den oprindelige d5-bonde, der skal sætte mat, så opfylder det ikke kravet om, at matten skal ske i præcis fire træk. Da den sorte konge ikke kan flytte, må vi se på det sorte tårns muligheder. Trækker det til a1, a2, a3, a6 eller b8 har hvid et væld af ventetræk, inden han spiller

4. e7 mat.

På

2... Ta4

der "truer" 3... Td4+, har hvid både

3. c4 og 3. Tc4

hvorefter sort ikke kan hindre **4. e7 mat.**

Mere specifik sker der på

2... Ta5 3. Tc5!

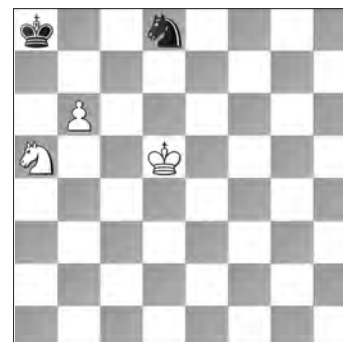
og på

2... Tc8 3. Tc7!

og i ingen af tilfældene kan sort hindre **4. e7 mat.**

Den tredje opgave er formentlig en original (Golladay, side 347-348)

Alfonso den Vise 1283 nr. 93

Hvid trækker og vinder en erobringsej

Løsning:

1. b7+! Sxb7

Efter 1... Kb8 og 1... Ka7 sker 2. Sc6+, hvorefter sorts springer falder, så han kun har kongen tilbage, mens hvid ud over sin konge stadig vil have enten sin bonde eller sin springer tilbage og dermed efter tidens regler har vundet en såkaldt erobringsej. Alt sammen meget banalt. Det efter sin tid geniale kommer efter det nævnte 1... Sxb7:

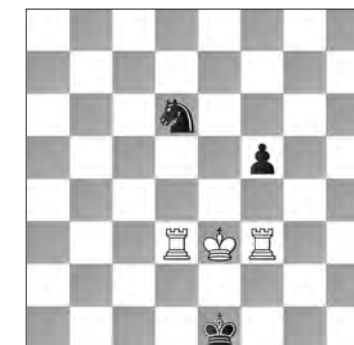
2. Sc6!

Den sorte konge kan nu ikke trække, og uanset hvortil Sb7 trækker, vil den gå tabt, og hvid har vundet en erobringsej. En moderne studie værdig – i hvert fald hvad angår slutningen på en sådan. Og man må undres med Sonja Musser Golla-

day over, at denne krystallklare sag er en af de otte opgaver fra Alfonso den Vises værk i alt 123, som H. J. R. Murray ikke har taget med i sin "A History of Chess", 1913.

Den fjerde opgave er formentlig også en af bogens 20 originale opgaver (Golladay, side 322-323)

Alfonso den Vise 1283 nr. 80

Mat i 3 træk C+

Løsning:

1. Txd6 f4+ 2. Kd3 Kd1 3. Tf1 mat.

Denne opgave opfylder så langt fra den moderne problemskaks strenge krav. Værst er det brutale førstetræk (nøgletræk).

Dernæst nærmest tvinger sorts tvungne træk f5-f4+ hvid til at gøre det rigtige andet træk.

Måske har komponisten været så begejstret for sorts tvangstræk 2... Kd1, at dette har været ham nok! Da man i dag kræver (betydeligt) mere af en skakopgave, især af nøgletrækket (som ikke alene bør undgå at slå en brik, at give skak, ja endda undgå at fratage den sorte konge et flugtfelt uden at give denne et andet), har jeg tilladt mig følgende:

Kaare Vissing Andersen. Frit efter Alfonso den Vise 1283, nr. 80

Mat i 3 træk

C+

Løsning:

1. f5!

Rømmer feltet f4 og bringer sort i trækvang.

1... dxc4+ 2. Kc3

Trækvang!

2... Kc1 3. Te1 mat.

1... dxe4+ 2. Ke3

Trækvang!

2... Ke1 3. Tc1 mat.

Disse to varianter kan man efter idéen hos Alfonso den Vise kalde *de tematiske varianter*, men den tredje variant er nok så interessant:

1... d4 2. Tf4!

Fjerngarderer feltet f2 og truer 3. Tf1 mat.

2... Ke1 3. Tc1 mat.

Der kan næppe være tvivl om, at Alfonso den Vises skakbog har bi-

draget til øget spillestyrke i de syd-europæiske lande – især Spanien og Italien – og inspireret til en mere dynamisk udgave af spillet og dermed ført til den udforskning af ikke mindst åbningsteorien, som indledtes med det første bogtrykte, europæiske skakværk, spanieren **Luiz Ramirez de Lucenas** “Repeticion de amores y arte de Axedrez”, 1497. (33) Tavse, som tilskuerne i et turneringslokale, er kilderne dog, om hvorvidt nogen dansker (adelsmand) skulle have beskæftiget sig seriøst med spillet i middelalderen. Men uomtvisteligt må det være, at den lære, som sydeuropæiske skakspillere direkte drog af Alfonso den Vises værk, i det mindste indirekte og på længere sigt fik betydning for spillet i Danmark.

Noter

1. Se Per Ingesman m.fl.: “Middelalderens Danmark – Kultur og samfund fra trosskifte til reformation”, Gads Forlag 1999 (Herefter: *Ingesman*), særligt Per Ingesmans artikel “Middelalderen – en introduktion”, side 8-10. Værket udkom i anledning af “Middelalderens år” (1999) samtidig med “Dagligliv i Danmarks middelalder” (redaktion: Else Roesdahl), Aarhus Universitetsforlag (Herefter: *Roesdahl*). Synspunktet om middelalderens *dynamik* er siden slået yderligere fast af Kåre Johannessen: “Magt og mennesker i Danmarks middelalder”, Turbine 2020 (Herefter: *Johannessen*), se især side 15.

2. Se Skakbladet 2019, nr. 3, side 37.

3. Jerzy Gizycki: Den store skakbog, 1965 (Herefter: *Gizycki*), side 17. Ifølge Fremmedordbogen er *byline* (russisk: *bylina*), betegnelsen for en episk gengivelse af russiske heltesagn, hvori det eventyrlige er fremtrædende. De mange *byliner* handler om såvel sagnhelte som de tre *bogatyryr* (krigere, helte) Ilja Muro mets, Alosja Popovitsj (begge gode skakspillere) og Dobrynja Nikititsj i den såkaldte Kiev-cyklus som mere præcist daterede regenter som storfyrsten af Kiev, Vladimir den Hellige (født ca. 956-958 og død 15. juli 1015).

4. Gizycki, side 52. Den tyske prædikant og geograf Dithmar Blefken, som man ikke ved meget om, udgav i 1607 en beskrivelse af Island, som han havde besøgt i 1562. Franskmanden La Peyrere, som havde et nært kendskab til Danmark, og som havde spillet skak mod Leonora Christina i København, skrev fra Island i et brev 1644, at alle islændinge var skakspillere.

5. Gizycki, side 20-21, 24 og 30-31. Wikipedia: Jacobus de Cessolis (senest ændret 21/12 2019/udskrevet 17/7 2020).

6. I det følgende gøres der brug af Saxo Grammaticus: Danmarks Krønike, Anden Del: Afsnittet “Svend, Knud og Valdemar”, side 100-150 i 14. XIV. Bog i oversættelsen af Fr. Winkel Horn, 1898, genoptrykt i 1985, Peter Asschenfeldt’s Bogklub. (Herefter: *Saxo/Horn*). Da Saxo ikke gjorde sig i datoer og årstal, er disse for det følgende hentet andetsteds: Politikens Danmarkshistorie, bind 3: Hal Koch: “Kongemagt og kirke – 1060-1241” + Wikipedia: “Svend Grathe” (senest ændret 24/1 2017/udskrevet 26/3 2019) + danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder (udskrevet 26/3 2019).

7. James Robinson: “The Lewis Chessmen”, 2004/2012, side 48, skriver ca. 1070, og Wikipedia: “Ruodlieb” (senest ændret 26/6 2019/udskrevet 17/7 2020) skriver ca. 1030. Gizycki, side 16, er ene om at nævne digterens navn og har den bredere årsangivelse 1031-1050.

8. Om Svend i Tyskland, se Saxo/Horn: XIV. Bog, siderne 116 og 132-133 + Wikipedia: “Svend Grathe” (senest ændret 24/1 2017/udskrevet 26/3 2019).

9. Gizycki, kapitel III: “Ikke alle spil er skakspil”, side 73-101.

10. Gizycki, side 20 og side 379, note 9 + (Poul) Gregers Jensen (1895-1978): “Var Svend Grathe en stor skakspiller?”, Skakbladet, juni 1947, side 85-86.

11. Bogens side 21 i kapitlet “Skakspillet indpas i Danmark”, side 20-22. Allerede i juni 1947 gjorde (Poul) Gregers Jensen i sin artikel (se note 10) ganske kort opmærksom på, at det af Saxo anvendte udtryk *calcolorum ludum* ikke direkte betyder skak, men at det uden tvivl er dette spil, som Saxo tænker på. Det må undre, at en af Danmarks store skakhistorikere i efter-

krigstiden, Hartvig Nielsen, ignorerer Gregers Jensens artikel.

12. Saxo Grammaticus: Danmarks Krønike, nær slutningen af afsnittet “Svend, Knud og Valdemar” i den XIV. Bog. Se eksempelvis udgaven fra Samlerens Forlag, 1951, side 484.

13. Se værket Saxo Grammaticus: Gesta Danorum – Danmarkshistorien (latinsk tekst udgivet af Karsten Friis-Jensen og Dansk oversættelse ved Peter Zeeberg, udgivet i 2005 af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab og G. E. C. Gads Forlag A/S. To bind. Heraf Bind 2: 14. Bog: Blodgildet: Hele Punkt 18.3: Side 226: Latinsk tekst + Side 227: Dansk tekst).

14. Saxo/Horn, side 139.

15. Karsten Kjer Michaelsen: “BRÆT OG BRIK – Spil i jernalderen”, Wormianum, Højbjerg, 1992, side 19.

16. På side 91 i “Den store skakbog” bringer Jerzy Gizycki en lille analyse om, hvor “let” man kunne rode rundt i begreberne med de latinske navne: “En mellemting imellem dam og skak var “soldaterspillet” – *ludus latruncularum*” eller ganske simpelt *latrunculi* – som nød stor popularitet i det gamle Rom. På et skaklignende bræt stillede hver spiller to rækker brikker op – en række “store” soldater, der bevægede sig på samme måde som dronningen i skak, og en række “små” soldater, der svarede til skakspilletts bønder. Spillet foregik over hele brættet og ikke blot langs diagonalerne. Den, der slog eller omringede alle modstanderens brikker, havde vundet. På grund af tvetydigheden i ordet “*latro*”, der betød soldat, men også røver, oversattes spillets navn ofte til “røverspillet”. *Latrunculus* er diminutivform for *latro* og betyder “lille soldat”. Senere blev spillet *latrunculi* fejlagtigt identificeret med skak.”

17. Afsnittet om Lewis-skakbrikkerne bygger på nær nogle få undtagelser på to små bøger, som begge er købt på Nationalmuseet i København: James Robinson: “The Lewis Chessmen”, British Museum Objects in Focus, 64 sider, 2004/2012. Herefter: Robinson + David H. Caldwell, Mark A. Hall and Caroline M. Wilkinson: “The Lewis Chessmen – Anmasked”, 80 sider, 2010/2012. Herefter: Caldwell. Trods sine færre sider har Robinsons bog den mest udførlige tekst.

18. Bent Blüdnikow: “Ældgammel skakbrik vurderet til 1 million pund”, Berlingske, 11. juni 2019, 3. sektion, side 2. Herefter: Blüdnikows artikel. Se et foto af brikken i Skakbladet 2019, nr. 3, side 33.

19. Robinson, side 15 (hvor Gunhilds navn fejlagtigt staves Grunhild). Om det nævnte gyldne alter, se <https://samlinger.natmus.dk/DMR/asset/16795>: Maria med barnet, gyldent frontale, Lisbjerg Kirke – Nationalmuseet + <https://natmus.dk/historisk-viden/temaer/genstande-af->: Gyldne altre. Om Gunhildkorset, se just nævnte <https://natmus.dk/historisk-viden/temaer/genstande-af-> (alle 15/7 2020).

20. En vis indsigt om udviklingen af de forskellige brikker får man gennem to af Politikens udgivelser: “Skakspilleren” (1), 1961: Harald Enevoldsen: “Skakspilletts historie”, side 104-106 + “Bogen om skak”, 1, 1980: Svend Novrup: “Skakspilletts historie”, side 96-97.

21. Johannessen, side 95. Ingesman, side 30-31 viser tre fotografier af skakbrikker skåret i hvalrostand ca. 1200-1350, og Roesdahl, side 262, viser et foto af fem skakbrikker skåret i hvalrostand fra samme periode. Ingen af de fire billeder viser dog nogen Lewis-brik, men skakbrikker fundet i Danmark eller Sverige.

22. Robinson, side 35-37 + Caldwell, side 37 og 66-67 + Blüdnikows artikel.

23. Robinson, side 10-11, og Caldwell, side 15. Svend Novrup teori om, at vikingerne har bragt brikkerne til Lewis fra deres togter til sydligere himmelstrøg som Konstantinopel og Sicilien, må klart tilbagevises.

24. Else Roesdahl (red.): “Dagligliv i Danmarks middelalder”, 1999: Jette Arneborg: “Nordliv i Grønland”, side 355 og 373 + Charlotte Price Persson: “Grønlands vikinger dominerede elfenbenshandel”, Kristeligt Dagblad, 16/8 2018 (Herefter *Perssons artikel*).

25. Om DNA-undersøgelsen, se Perssons artikel. Om forklaringerne på det økonomiske tilbageslag omkring 1400, se Roesdahl, side 373, versus Google: Kristian Sjøgren: “Derfor forsvandt vikingerne fra Grønland” (12/6 2014/udskrevet 22/7 2020).

26. Se Lademanns Skakleksikon (redaktør: Svend Novrup), bd. 1 (A-L) under “Alfonso den Vise”, side 11-12, hvor der blandt andet står: “Et fotografisk optryk i 12 farver blev i 1979 udbudt i subscription til mere end 20.000 kr. pr stk. Værkets titel gengives ofte som *Libro del Acedrex*. Se også Wikipedia: “Libro de los juegos”, 8 sider (ændret 7/7 2020/udskrevet 10/7 2020).

27. Wikipedia: “Alfonso X of Castile”, side 1 (af 11 sider) (senest ændret 9/7 2020/udskrevet 22/7 2020). Gizycki, side 215.

28. Jævnfør partiet, som note 2 henviser til.

29. Se via Google: “1283 Libros del Axedrez dados y tablas” (5 sider), side 2 (udskrevet 10/7 2020). To af de bedst kendte mansubaer kan ses i såvel Politikens “Bogen om skak”, bd. 1, 1980: Svend Novrup: “Skakspilletts historie”, side 93-94, og i Skakbladet 2019, nr. 3, side 36-37.

30. Herefter henvises der til værket med: Golladay.

31. Se Lademanns Skakleksikon, bd. 1, side 12. Redaktøren Svend Novrup beklager sympatisk (om en anden illustration fra Alfonso den Vises værk, side 11), at den sorthvide gengivelse desværre ikke yder de strålende farver retfærdighed.

32. Golladay beskæftiger sig ikke med sådanne computer-testprogrammer, så den her nævnte mat i 5 træk har nærværende artikels forfatter ladet programmet Popeye finde. Et godt bevis på, hvor lidet bevægelige datidens brikker, *fers*, *al-fil* og *bonde* i *udgangsstilling*, var, er at det kun tog Popeye godt et sekund at nå sit mål, hvor det i moderne skak for en mat i 5 træk med så mange brikker gerne tager noget nær en time.

33. Lademanns Skakleksikon, bind 2, side 84. Gizycki, side 26.

Find trækket!

Løsninger til opgaver side 43

1. Blomqvist – Thybo

Der er ikke meget skak i Danmark lige nu, så jeg måtte kigge udenlands, tilbage i tiden og online for at finde en samling gode opgaver til dette nummer.

Den første opgave er fra endnu en landskamp mod broderfolket fra Sverige.

28... b3! 29. cxb3 Lxb3

Kongen kan ikke komme ud, og Blomqvist opgav.

0-1.

2. L. Johansson – B. M. Ochsner

Efter

23. Df4? Sc7

stod sort lidt bedre. Desværre vandt hvid alligevel i træk 55.

1-0.

I stedet for kunne hvid have slået til med

23. Txf6! gxf6 24. Dg5!

og sort bliver mindst mat (23... De7 24. Txd6 Tg8 25. Td7 er ikke en meget behageligere oplevelse for sort).

1-0.

3. Dimitrov – Georgiev

Et gammelt parti – hvis historie jeg ikke kender til – med en lille fiks løsning.

22. Th3? Dxe5! 23. Df3 Txf4 24. Dxf4 Dxf4 25. Txf4 f5?!

Efter 25... Sd7 ville sort have haft god compensation for kvaliteten. Springerer på c3 er meget uheldigt placeret, og sort kunne hurtigt bringe springeren rundt til c4.

26. g4 g6 27. gxf5 exf5 28. Tc4 a5 29. Td4?

29. Te3 ville have givet hvid klar

fordel.

29... Lf6 30. Td2 Kg7 31. b3 g5 32. Se2??

32. Sd5 Se4 33. Te2 med lige spil.

32... Se4 33.Td7+ Kg6 34. Thxh7 Txc2 35. h4 gxh4

35... f4!

36. Sf4+ Kg5 37. Sd5 Sg3+ 38. Opgivet.

0-1.

I stedet kunne hvid have spillet

22. Sb5! axb5 23. axb5

hvorefter tårnet er fanget på c6.

1-0.

4. Cox – O’Gorman

Hvid vinder, men kun på denne vis: **24. Sg6!!**
24. Th3 h6 virker ikke. Ej heller 24. Dxb7+ Kxb7 25. Sg6 Kg8 26. Th3 Tf8!

24... h6

Det eneste forsvar, men et som mange af mine elever misser.

24... exf5 25. exf5 gør ingen forskel. Og ellers kommer Dxb7+.

25. Sh8!

Igen: Kun på denne vis.

25. Sxe7+? Txe7 26. Dxb6 Ta1 ville give sort et stærkt modangreb.

Sort opgav, da han efter 25... Tf8 26. Dg6 bliver mat.

1-0.

5. Wawer – Brodowski

Efter

25. Sd5? Txf1+ 26. Lxf1 Dxe6

var stillingen lige, og sort vandt senere.

0-1.

I stedet for kunne hvid have spillet det stille træk

25. Tf2!!

herefter kan der ikke længere kan slås med skak på f1. Hvid truer nu med at spille 26. Sd5.

25... Dg7 26. Tg3

Med truslen Sh5.

26... Tdf8

Et forsøg på modspil, men efter

27. e7!

er der ikke mere at gøre. Hvid vinder efter 27... Te8 28. Sh5 eller 27... Dxe7 28. Sd5. Der er også andre gode muligheder efter 26. Tf2!, så varianterne derfra skal ses som illustrative.

1-0.

6. D. Horvath – Basso

Partiet sluttede remis efter

36. Dd5+ Kf8 37. f3 Db1+ 38. Kh2 Dh7+ 39. Kg1 Db1+.

½-½.

Det skulle sort være glad for, da han ville have tabt hurtigt efter:

36. De7!!

Et lidt spøjst træk, der truer både Dh4 og f3 og forhindrer evig skak med ... Db1+ ... Dh7+. Sort kan kun give op.

1-0.

7. Xiangyu – Rui

Zhang Rui med kun 1658 i rating havde kvalificeret sig til at spille det kinesiske mesterskab. Ikke overraskende fik den 16-årige spiller mange tæv. Men det blev da til en enkelt remis imod den kvindelige verdensmester Ju Wenjun. Det er nok ikke det sidste, vi har set til denne unge spiller, der formentlig er underrateret eller så privilegeret, at der ikke kun er fine invitationer til rådighed, men også gode trænere.

Efter

31... Dg7? 32. h3

var partiet meget uklart, og senere vandt hvid.

1-0.

Man skal altid prøve at se, om man kan få det træk, man ville ønske at kunne spille, til at virke. Denne observation er der mange der har gjort, inklusive mig selv. Jeg skrev om den i ”Excelling at Chess” i 2001 og har altid gentaget dette lille trick til mine elever. En af dem, GM Sam Shankland, troede pludselig, at han selv havde opdaget denne ide og kaldte den så for ”The Shankland Rule” på en af sine DVDer. Da han for nylig har fornyet kontrakten for 2021, vil jeg da være den sidste der kalder den andet ...

Med det i tankerne kunne sort i stedet have spillet:

31... Lb7!!

Hvis man kan spille det, så er det tid til at male byen rød.

32. Dxb7

Hvid kan selvfølgelig afslå offeret, men så er der da slet ingen grund til ikke at spille det. Efter 32. Df2 er nu ... Kh8! stærkest. 33. Tc7 Ld5 med ...Tg8 på vej. Efter 34. Kf1 Dh5 er sort klar til at tage det hele.

32... f3 33. g3 f2+ 34. Kf1 Dg4

og der er ikke langt til mat.

0-1.

8. Martirosyan – Deac

I samarbejde med DSU og landstræneren har jeg arbejdet lidt med de tre bedste unge spillere i Danmark, Mads, Jesper og Jonas. Denne opgave var én, de havde problemer med. Så det her er jeres chance for at være bedre end Danmarks bedste.

65... Te1?

65... Tg5? 66. Tf7! vinder heller ikke. Hvid vinder endda efter 66... h4? 67. Tf8!, og e-bonden forvandles.

65... Ta5 66. Tf7 h4 67. Tf8 vinder heller ikke for sort. e-bonden forvandles ikke denne gang, men er sta-

dig irriterende stærk og sikrer remis.

66. Kd5 h4

Der er intet fremskridt efter 66... Kf6 67. Tf7+ .

67. Te8 Kf5

Farligst var nok 67... h3 68. Th8 Kf5 (68... Kf6 69. Txb3 Txe6 70. Tf3+ Ke7 71. Tg3 og hvid holder remis) 69. Txb3 Td1+ 70. Kc4 Kxe6, hvor hvid skal spille meget præcist for ikke at tabe: 71. Tg3 Kf6 72. Tf3+ Ke5 73. Tg3 Td7 og nu 74. Tg1!! Afstanden til den sorte konge sikrer, at hvid kan holde remis med en masse irriterende skakker.

67... Kh7 68. Tf8 g5 var et andet forsøg. Hvid skal spille 69. Tf5! Kg6 70. Te5 Txe5+ 71. Kxe5 h3 72. Kd6! og derefter holde et teoretisk remis-slutspil i en rimelig god version.

68. e7??

En stor buk.

68. Tf8+! Kg4 69. Kd6 var nødvendigt. Hvid holder remis med 69... h3 70. Th8! (70. e7? h2 71. Th8 Kg3 ville vinde for sort) 70... g5 (Jeg tror, det var Jesper der havde misset, at efter 70... Kg3 holder hvid remis med 71. Tg8!) 71. e7 Kg3 72. e8D Txe8 73. Txe8 g4 74. Ke5, hvid når tilbage i tide til at holde remis.

68... Kf6 69. Kd6 Td1+ 70. Kc6 Kf7 71. Td8 Te1

En sjov variant er 71... Tc1+? 72. Kd6 Td1+ 73. Ke5 Te1+ 74. Kf5 Txe7 75. Kg5 Te4 76. Td3, hvor de sorte brikker er så dårligt koordinerede, at han ikke kan skabe reelle problemer for hvid: remis.

72. Th8 g5 73. Kd6 Te6+ 74. Kd5 Txe7 75. Th7+ Kf6 76. Th8 Kf5 77. Opgivet.

0-1.

Sorts gevinst kunne sikres med

65... Te2!!

Dette træk virker meget mystisk, og i et hurtigskakparti online er der ingen chance for, at en stormester ville spille det. Pointen er, at når bonden kommer til h2, så er den allerede dækket af tårnet, og sort vinder på den måde et tempo.

66. Kd5 h4 67. Te8

Sort har flere måder at vinde på her:

67... h3!?

67... Kf5 68. Tf8+ Kg4 69. Kd6 h3 70. Th8 h2! giver trækstilling til vores hovedvariant, men det klareste er nok 67... Kh7! 68. Tf8 h3 69. Tf3 h2, hvor bonden som sagt allerede er dækket. 70. Th3+ Kg6 71. Kd6 Kf6! vinder et vigtigt tempo: 72. Tf3+ Kg5 73. Th3 Kg4 74. Th8 g5, sort vinder let.

68. Th8 h2 69. Kd6

Sort vinder marginalt efter 69. e7 Txe7 70. Txb2 Kf5! 71. Tf2+ Kg4 72. Tg2+ (72. Kd6 Te3!) 72... Kf4!, hvor sort vil spille g-bonden fremad meget snart. Men sort skal ikke spille 72... Kf3? 73. Tg6 Kf4, hvor hvid holder remis med 74. Kd6! Ta7 75. Ke6 Tb7 76. Tg1 Tb6+ 77. Kf7 g5 78. Tf1+ med en masse skakker.

69... Kf6 70. Tf8+ Kg5 71. Th8 Kg4 72. e7 Kg3 73. Th5!

Sidste chance.

73... g6!

Og sort vinder. Fælden var, at efter 73... Kg2 74. Tg5+! ville det ikke være muligt at komme ud af skakkerne på en god måde.

0-1.

9. van den Doel – Rosner

Den sidste stilling er fra vores julelejre på www.killerchesstraining.com. Da de fleste sad alene og havde fri fra arbejde i juleferien, afholdt vi en intensiv lejr med fokus på angrebsskak. Der var over 30 deltagere, og halvdelen sendte deres egne partier ind til gennemgang.

I dette parti havde GM van den Doel ofret en officer og siden en kvalitet – blot for at holde gryden i gang, efter at den havde brændt noget så gundigt på. Endelig er det lykkedes for ham at skabe nok modspil til at forvirre modstanderen.

41... Tc1+??

Et meget naturligt træk. Og en stor fejl. 41... Dxf3 42. Dxf3 Tc1+ 43. Kf2 Tf5 44. Th7+ er desværre mat.

41... Dg5 42. Dxd5! Txd5 43. Th7+ er også mat.

42. Dxc1 Dxd4+ 43. Kf1

43. Kh1 Df2 44. Tb2! vinder også for hvid.

43... Kxh2 44. Dc2+ Kxg3 45. Tg7+! Kf4 46. Tg4+ Kxf3!?

Sidste fælde.

47. De2 mat!

47. Txd4?? Th1 mat.

1-0.

Jonas Rosner ville gerne have spillet

41... Df5!

men var bange for

42. Tb5!

42. Dxf5+ exf5 43. Txa7 Tc2 er ikke så overraskende nemt.

42. De3 Tc2 det mest naturlige (selvom 42... e5 43. g4 exd4! også vinder) 43. g4 Tg2+ 44. Kf1 Dc2 45. f4+ Kxh2, og den sorte konge er helt sikker.

42... e5!!

Det missede Sort.

42... Tc5 43. Txc5 og 42... Tc1+? 43. Dxc1 Dxb5 44. Dc2!! så han dog. I begge tilfælde vinder hvid.

43. Txe5

Der er ikke andet.

43... Db1+ 44. Kf2 Tc2+ 45. Te2 Txe2+ 46. Kxe2 Ta5

Sort vinder. Kongen er helt sikker på h3.

0-1.

Mindeord

Henning Møller, 1934-2020 Skanderborg Skakklub

Skanderborg Skakklub har modtaget den triste nyhed, at Henning Møller er afgået ved døden den 17. december 2020 med corona.

Et af vores medlemmer husker, at første gang, han så Henning Møllers navn, var i 1962, hvor han sikkert opnåede mestertitlen, idet han vandt en A-klasse med 6 point og fik ærespræmie.

I 1964 blev Henning forbundsmeester i Dansk Arbejderskak Forbund – medlem i Brønshøj.

Første gang Henning Møller optræder for Skanderborg Skakklub var i 1966 (påsketævnet), og det år vandt han for første gang skakmesterskabet for Skanderborg.

Henning Møller var i rigtig mange år den absolut stærkeste skakspiller i Skanderborg Skakklub. Klubbens pokaler er præget med hans navn tilbage fra 1966 og senest en vinder af klubmesterskabet 2005 – en næsten 40 år lang sejrserie i Skanderborg.

Flere af klubbens medlemmer har også været hjemme hos Henning i Bakkelyparken i Ry, hvor mange skakpartier er blevet spillet og mange varianter analyseret.

Henning var en venlig, velafbalanceret person, hyggelig og rar at snakke med og med en form for

mildt og stilfærdigt lune.

Vi er ikke i tvivl om, at Henning var glad for at komme i klubben, og vi andre har været glade for at lære Henning at kende.

Æret være Henning Møllers minde.

*På Skanderborg Skakklubs vegne
Kai S. Munk*

Vagn Theodor Larsen (23.7.1942 - 23.5.2020)

I begyndelsen af juni blev Vagn Larsen bisat i stilhed med sin nærmeste familie. Han var et kendt ansigt i Skakklubben af 1927 Ringsted. Vagn Larsen nåede at spille over 300 holdkampe og var i en periode inde over klubbens divisions- og mesterrækkehold.

Vagn Larsen voksede op i St. Merløse. Begyndte at spille skak i Holbæk, inden han rykkede til Ringsted.

Han tog jævnlige på travbanen sammen med andre klubkammerater, blandt andre Hans Dahl Pedersen, Otto Olsen, Obert Frederiksen og Hans E. Pedersen. Spillet på heste blev kombineret med god mad og krobesøg.

Vagn Larsen var ofte på mærkerne til klubbens juleafslutning sammen med Eskild Jørgensen og Otto Olsen. De lavede en masse sjov til det amerikanske lotteri.

Vagn var hjælpsom ved mange turneringer og arrangementer, som klubben stod for.

Når det ikke var skak eller trav, så han en masse sport på TV – særligt engelsk fodbold i starten og senere snooker, men også golf, tennis og cykling.

Æret være Vagn Larsens minde.

Skakklubben af 1927 Ringsted

Jesper Thybo og Mads Boe var med på flytteholdet.

Foto: Gert Medom.

Chess House flyttet

I de seneste ti år har Chess House holdt til på Katrinebjerg i Aarhus, men umiddelbart før nytår blev alle frivillige kræfter sat ind, da skakhuset flyttede til nye lokaler på Olof Palmes Allé i Overtaci House. Huset

har store planer, og man vil forsøge at udvikle det til et bylivshus, som det kendes fra Aarhus Dome og Omdrejningspunktet i Aarhus-forstaden Højbjerg. Endnu mangler Chess House godkendelse fra Aarhus

Kommune, før lokaliteterne kan tages i brug, men det regner man med kan ske i forbindelse med genåbningen af Danmark.

Divisionsturnering aflyst

DSU's hovedbestyrelse har med stemmerne 10-7 besluttet at aflyse årets divisionsturnering. Beslutningen blev truffet på baggrund af den forespørgsel, som divisionsturneringslederen havde ude i klubberne i Skakligaen samt 1. og 2. division.

Klubberne blev spurgt, om sæsonen skulle spilles færdig eller helt aflyses.

Blandt skakligaklubberne var der flertal for at spille videre (seks for tre imod), mens en enkelt klub

foreslog et slutspil.

I de andre divisioner var der derimod et overvældende flertal for at aflyse divisionsturneringen 2020/21. 29 klubber ønskede aflysning, kun seks klubber ville færdiggøre turneringen.

Det betyder, at der i år ikke kåres en dansk mester og op- og nedrykning stilles i bero. Dog rates alle spillede partier. Sæsonen 2021/22 forventes spillet som normalt.

Haubro vandt Solhverv

IM Martin Haubro vandt DSUs netturnering, ”Solvhervsturneringen”, der blev spillet online på Lichess. 64 spillere brugte årets korteste dag på at spille skak. Turneringen spillede efter det såkaldte Arena-koncept. Haubro scorede 22 point, hvilket var ét point flere end fem forfølgere, der alle scorede 21. En af de fem var den store overraskelse, den 14-årige Oscar Veiergang fra Skak for sjov. Oscar har blot 1653 i rating. Stormester Jesper Thybo tabte tre partier og endte på 6. pladsen.

Filip Boe gav baghjul

”Bagjulturneringen” var et af flere online-tiltag af DSU. Netturneringen blev spillet over 11 runder, og det blev afgørende, at Filip Boe slog Jesper Thybo i 4. runde. Filip Boe endte med 9½ point, et halvt mere end Jesper Thybo, der også tabte til Uffe Vinter-Schou. Den 14-årige Oscar Veiergang imponerede endnu en gang og opnåede 6½ point. 48 spillere deltog.

Carlsen ”overtager” New In Chess

Play Magnus Group (PMG), der er at finde på børsen i Oslo og har en værdiansættelse på ca. 1 milliard danske kroner, fortsætter med at vækste. Den 1. februar erhvervede PMG samtlige aktier i det hollandske udgivelsesselskab Interchess BV, der blandt andet står for publiceringen af månedsmagasinet New In Chess og skakbøger.

PMG står også bag andre skakbrands: chess24, Chessable, iChess, CoChess, the Play Magnus App Suite

Foto: New In Chess.

og Meltwater Champions Chess Tour.

Da PMG gik på børsen i starten af oktober, var tegningskursen 21 norske kroner.

Midt i februar kostede en aktie 30 n.kr. Magnus Carlsen ejer ca. 10 procent af aktierne i PMG.

Årets skakspiller 2020

Mads Andersens fine præstation ved DM i Svendborg i efterårsferien blev i afstemningen om ”Årets Skakspiller” vægtet tungere end Jesper Søndergaard Thybos erobring af stormestertitlen. Thybo havde flest førstepladser blandt de 76 stemmesedler, nemlig 18 mod Andersens 15, men til gengæld havde Andersen 21 andenpladser mod Thybos ni, så i pointudregningen endte Andersen med et solidt forspring.

Top-5 2020:

1. **Mads Andersen**
546 point
2. **Jesper Søndergaard Thybo**
503 point
3. **Bjørn Møller Ochsner**
432 point
4. **Jonas Bjerre**
415 point
5. **Ellen Fredericia Nilssen**
378point

Det var tredje gang, at Mads Andersen modtog hæderen. Han blev også valgt i 2010 og 2016.

Peter Heine Nielsen har vundet afstemningen ni gange, Curt Hansen syv og Jens Kristiansen fire. Sidstnævnte vandt den første afstemning i 1977.

Skanderborg aktiv online

Mange danske skakklubber befinder sig i en dvaletilstand. Skanderborg Skakklub har valgt at vælge en aktiv tilgang og går hånd-i-hånd med medlemmerne online.

Det gjorde klubben med følgende meddelelse: ”Vi har i bestyrelsen besluttet, at vi gerne vil arrangere noget onlineskak for de, der har lyst. Dette har vi valgt skal foregå på lichess.org hvor vi allerede har etableret en virtuel version af Skanderborg Skakklub.

Lichess er ganske gratis at bruge og fuld af gode sager!”

I øvrigt kan skanderborgskakklub.dk anbefales. Den er fyldt med spændende nyheder og historier fra skakverdenen.

Skak-OL i Moskva 2022

Skakolympiaden skulle have været spillet i Moskva sidste år, men efter udbruddet af COVID19 blev olympiaden udskudt til i år.

Egentlig var FIDE i lidt af en kattepine, fordi Hviderusland stod til at arrangere skakolympiaden allerede i 2022.

Imidlertid trak hviderusserne sig med henvisning til landets politiske usikkerhed.

Dermed kunne FIDE udskyde Moskva til 2022, hvilket giver god mening, coronasituationen taget i betragtning.

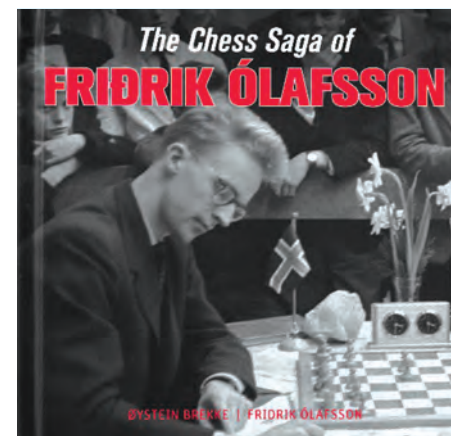
FIDE oplyste samtidig, at Budapest er værtsby for skakolympiaden i 2024.

Dansk Skaksalg

Ovenpå et forrygende julesalg, fortsætter vi med mange gode tilbud – se webshoppen på skaksalg.dk

Der er i skrivende stund stadig leveringsproblemer fra udlandet, men hvis du ikke lige finder det, som du søger på webshoppen, så send en mail sales@skaksalg.dk eller ring tlf. 28 68 79 19, så finder vi en løsning.

Nyhed fra Norsk Sjakkforglag –

Oystein Brekke :
The Chess Saga of Fridrik Ólafsson

Bogen er på 288 sider
Den er indbundet og
koster kun **kr. 269,00**

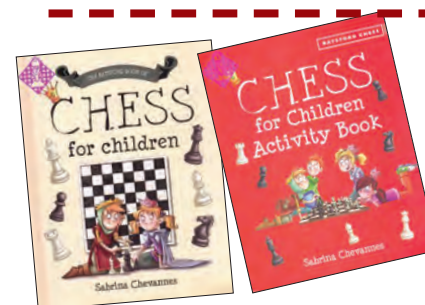

ALLE BRIKKER ANGRIBER!

Bogen blev udgivet i forbindelse med Bent 75 års fødselsdag, men stadig lige aktuell
Bogen er en samling af Bent Larsens glanspartier, udvalgte artikler og en Larsensk skildring af Fischer fra nærmeste hold, et historisk indblik og en nødvendighed for alle os danske skakspillere, der stolt vedkender os slægtskabet med Larsen.

Den indeholder forord af Peter Heine Nielsen, som blev stormester i 1994, og nuværende træner for verdensmesteren Magnus Carlsen.

En flot indbundet bog.
Normal pris kr. 300,00 –
Nu kun kr. 129,00

SKAKTILBUD TIL BØRN

engelsksprogede bøger
Chess for children kr. 129,00
Chess for children activity book kr. 99,00

Tag begge to for
kun kr. 199,00

Vi sælger stadig dette populære rejseskaksæt i træ til nedsat pris. Sammenklappelig med magnetiske brikker, som opbevares indeni. Størrelse: 26,4 x 13,2 x 4 cm sammenklappet. Kongehøjde: 48 mm. Feltstørrelse: 28 mm – **Pris nu kun kr. 199,00**

ÅRSREGISTER

SKAKbladet 2020 – Nr. 1-4

Billeder

Abdusattorov, Nodirbek 4/74

Alekseenko, Kirill 1/76

Aljechin, Aleksandr 3/51, 3/53

Amager Skakforening 4/2, 4/83(2)

Amager Skakskole 3/77, 4/82(4)

Andersen, Jackie 3/58

Andersen, Mads 2/75, 3/76, 3/77, 3/84, 4/1,

4/2, 4/7, 4/17, 4/31, 4/35, 4/79, 4/80

Anton, David 1/11

Antonsen, Mikkel 3/26

Aronian, Levon 1/19, 1/48, 1/55

Artemiev, Vladislav 1/49

Bank, Pelle 2/2, 2/40

Benkö, Pal 1/61, 1/62

Beograd 1970 2/26

Berkes, Ferenc 1/29, 4/61

Bjerre, Jonas 1/77, 3/62, 4/27, 4/64, 4/68

Blomqvist, Erik 3/60

Boca Juniors 1/23, 1/24, 2/72, 2/73

Bogoljubow, Efim 3/51

Botvinnik, Mikhail 2/29, 3/51

Brondt, Nicolai Kvist 1/36, 3/67, 4/17, 4/18, 4/35

Bødskov, Torben 2/47

Capablanca, José Raoul 3/44, 3/49, 4/78

Caïssa Gladsaxes oprykkere 2/44

Carlsen, Magnus 1/9, 1/16, 1/20, 1/44,

1/46, 1/48, 3/1, 3/2, 3/5, 3/9, 3/19, 4/2, 4/44, 4/52, 4/54

Carstensen, Jacob 1/2

Caruana, Fabiano 1/7, 1/20, 1/76, 2/1, 2/24, 2/25, 2/52, 4/47

Chajes, Oscar 3/44

Chatalbashev, Boris 4/2, 4/16, 4/22, 4/61

Chess House 1/67

Christiansen, Poul 2/70

Czerniak, Moshe 3/49

Dalsberg, Søren Haahr 2/64, 2/68

Danmark mod Island 1936 3/47

de Hoogt, Ivar 2/47

Derrlich, Sarah Sima 3/37

DM i Svendborg 4/16

Dubov, Daniil 3/7, 3/8

Duda, Jan Krzysztof 1/7, 4/50

Dumas, Charles 2/46

Easwaralingam, Adesh 2/38

Esipenko, Andrey 4/75

Euwe, Max 2/27

Firouzja, Alireza 1/8, 4/2, 4/76

Fischer, Bobby 1/61, 2/28, 2/29, 2/31, 2/32

Frank-Nielsen, Marie 2/2, 2/72, 4/78

Fredericia Skakforenings oprykkere 2/38

Friis, Carsten Bank 2/38

Furman, Semjon 2/27

Gade, Jens 3/25

Giri, Anish 1/10, 1/18, 1/57, 1/76, 2/1, 2/19, 2/21, 2/22, 2/80

Gligoric, Svetozar 1/15, 2/36

Glud, Jakob Vang 4/63

Grandelius, Nils 1/36, 3/26, 3/28, 3/64

Grischuk, Alexander 1/76, 2/9

Grove, Peter 3/58, 3/67

Guindy, Esmat 1/40, 3/67

Gukesh D 1/80

Haldorsen, Benjamin 3/26

Hansen, Lars Bo 1/50

Hansen, Mads 4/7

Hansen, Sune Berg 3/33, 4/16, 4/20

Hao, Wang 1/76, 2/8

Haubro, Martin 1/35, 3/26, 3/27, 4/11

Hector, Jonny 1/36, 3/26

Heimisson, Hilmir Freyr 1/75, 3/31

Hillarp-Persson, Tiger 4/61

Holst, Per 2/56

Hotel Gilleje Strand 1/28

Hotel Svendborg 1/79

Høi, Carsten 2/70, 3/24, 4/61, 4/62

Ivkov, Borislav 2/36

Jacobsen, Mikkel Manosri 3/26

Jacobsen Poul 3/33

Janowski, David 3/44

Jensen, Bent 2/68

Johansson, Linus 3/26, 3/31

Junge, Kai 2/38

Junge, Klaus 3/52

Jøker, Thomas 3/2, 3/33

Jørgensen, Karl 2/70

Kakulidis, Ellen 4/39

Kasimdzhanov, Rustam 4/47

Keres, Paul 1/61, 2/36, 3/51

Kistrup, Nicolai 4/38

Kortjnoj, Viktor 2/27

Kostic, Borislav 3/44

Kristiansen, Jens 1/2

Kærgaard, Sissel 3/24

Lagno, Kateryna 1/43

Larsen, Bent 1/15, 2/27, 2/29, 2/31, 2/32

Larsen, Hans Haagen 3/25

Larsen, Knud 2/76

Larsen, Steen Skovlund 3/79

Larsen, Tage 2/64

Lasker, Emanuel 1/2, 1/52, 4/77

Light, Bjarne 2/38

Liren, Ding 1/57, 1/76, 2/7, 2/16, 2/24, 3/12

Lundin, Erik 3/51

Løntoft, Sven 4/81

Løveid, Erik 3/24

Madsen, Michael B. 2/38

Mannheim 1914 3/40

Marshall, Frank 3/44

Matthiesen, Martin 2/40

Matulovic, Milan 2/29

Medhus, Vitus Bondo 1/75

Morrison, John 3/44

Mortensen, Henrik 2/69, 2/70, 3/78, 3/81

Mortensen, Steen Juul 4/21

Mouritsen, Gerhart 2/68

Muzychuk, Anna 1/43

München 1941 3/51

Møller, Max (Ekelund) 2/70(2)

Mølvig, Alfred 3/25

Mølvig, Henrik 3/25

Mølvig, Julius 3/25

Najdorf, Miguel 2/29

Nakamura, Hikaru 1/44, 3/6, 3/19

Nepomniachtchi, Ian 1/76, 2/9, 2/11, 2/15, 2/16, 2/19, 2/22

Nielsen, Bjørn 3/51

Nielsen, Jens Ove Fries 2/38, 4/6, 4/7, 4/9, 4/32

Nielsen, Peter Heine 3/2, 3/4, 3/9, 3/58, 3/67

Nielsen, Steffen Slumstrup 4/88

Nielsen, Viktor Haarmark 3/30, 3/37

Nielsen, Aage Søndergaard 2/60

Nielsen-Refs, Karl Emil Elmer 4/80

Nilssen, Ellen Frederica 1/40, 2/52, 3/65, 4/70

Nilsson, Lars 2/70

Noer, Martin Stampe 1/30

Ochsner, Bjørn Møller 4/2, 4/7, 4/33(2), 4/35

Olsen, Filip Boe 3/26, 3/61

Parra, Edgar 2/47

Pedersen, Hans Buus 2/46

Petersen, Henning 2/68

Petrosjan, Tigran 2/27, 2/28, 2/29

Polgar, Judit 4/78

Portisch, Lajos 1/15, 2/29

Praggnanandhaa, R. 4/74

Radjabov, Teimour 1/76

Rasmussen, Allan Stig 3/2, 3/83, 4/2, 4/6(2), 4/7

Rasmussen, Erik 2/68, 2/69, 4/17

Refsgaard, Kaj 3/2

Rendlev, Niels Møller 1/78

Reshevsky, Samuel 1/54

Rewitz, Poul 2/58

Rimestad, Arild 4/46

Rostgaard, Tobias 3/26

Rozenalis, Eduard 4/61, 4/86

Rubinstein, Akiba 1/53, 3/42

Rødgaard, John 2/46

Schlechter, Carl 3/42

Schwarz, Frank 2/38

Senior-DM i Løgumkloster 2/2, 2/57

Skakforeningen Øbro 1/33, 1/34

Skaarup, Kasper 2/47

Spasskij, Boris 2/31, 2/36

Spraggett, Kevin 3/80

Stald, Flemming 2/60

Stefanson, Vignir Vatnar 1/75

Steffensen, Torben Mølgaard 2/40

Stein, Leonid 2/27

Steinitz, Wilhelm 1/2, 1/52

Stoltz, Gösta 3/51

Sveshnikov, Evgeny 1/31

Svidler, Peter 2/52

Sørensen, Lars D. 2/38

Tajmanov, Mark 2/27, 2/29

Tal, Mikhail 1/62

Tan, Zhongyi 1/43

Tari, Aryan 4/52

Teplyi, Igor 2/40

Thuesen, Mogens 2/58

Thybo, Jesper 1/1, 1/26, 1/29, 1/32, 2/50,

3/26, 3/59, 3/71, 4/12, 4/18, 4/35

Tompa, Janos 3/78

Vachier-Lagrave, Maxime 2/11, 2/25

van Foreest, Jorden 1/10

Vasli, Aref 4/61

Vasova, Maria 2/40

Vesterli, Michael 1/36

Wahlgreen, Noah Krug 2/74

Wehding, Anton 3/75(2)

Wehding, Laurits 3/75(2)

West, Guy 3/81

Wijk aan Zee 1/12

Würtz, Jacob 2/47

Xiong, Jeffery 4/75

Xtracon Invite Chess 1/2, 1/30

Aagaard, Gert 1/13

Aagaard, Jacob 2/70

Dansk Skak Union

DM i Svendborg 2020 3/73

Nyt fra DSU 1/69, 2/53, 3/39, 4/43

Ved adresseskift 1/74

Dødsfald

Henriksen, Frode 4/86

Larsen, Knud 2/76

Laursen, Allan 4/86

Rendlev, Niels Møller 1/78

Sørensen, Dick 4/72

Faste rubrikker

Aktuel taktik 1/58, 1/72, 2/37, 2/54, 3/32, 3/72

Battlecat's Corner 2/75, 3/76, 4/79

Brættet rundt 1/77, 4/72, 3/73, 4/86

Find trækket 4/42, 4/66

Klubliv 1/22, 1/66, 4/81

Matmaskinen 2/72, 3/74, 4/77

Skakhistoriske gennembrud 1/51

Top-5 3/54, 4/74

Forfattere

Andersen, Mads 2/75, 3/76, 4/13, 4/24

Bank, Pelle 2/39

Bjerre, Jonas 3/61, 4/24, 4/68

Brondt, Nicolai Kvist 4/18

Chatalbashev, Boris 4/22

Easwaralingam, Adesh 2/38

Frank-Nielsen, Marie 2/72, 3/74, 4/77

Grandelius, Nils 3/28, 4/48

Guindy, Esmat 1/41

Hansen, Sune Berg 3/54, 4/8, 4/74

Haubro, Martin 1/35, 4/11

Haugaard, Thomas 2/57

Holst, Allan 2/41

Høi, Carsten 3/38, 4/60

Jacobsen, Poul 1/69, 2/53, 3/39, 4/43

Kakulidis, Ellen 4/39

Kistrup, Nicolai 4/37

Knudsen, Jesper 1/22

Løfberg, Jan 1/25, 1/27, 1/33, 1/60, 1/78,

2/45, 2/56, 2/76, 3/20, 3/24, 3/26, 3/33,

3/40, 4/4, 4/36, 4/68

Løntoft, Sven 4/81

Marcussen, Claus 2/38

Mortensen, Henrik 2/64, 3/78

Nielsen, Jens Ove Fries 2/38, 4/11

Nielsen, Peter Heine 1/8, 1/14, 1/46, 2/31, 3/4, 4/51

Nielsen, Viktor Haarmark 3/30

Nilssen, Ellen Frederica 1/43, 2/51, 3/34, 3/58, 4/70

Ochsner, Bjørn Møller 4/28, 4/33

Olsen, Filip Boe 3/60

Parra, Edgar 2/48

Pedersen, Christopher R. 2/43

Rewitz, Poul 2/57, 4/36

Rimestad, Arild 3/70, 4/46, 4/55

Rødgaard, John 2/46

Schandorff, Lars 1/6, 2/26, 3/18, 4/8, 4/48

Skov, Palle 2/59

Svendsen, Mads Bilde 1/22

Sønderstrup, Bjarne 2/47

Thybo, Jesper 1/26

Vestergård, Thomas

Ham frederiksværkeren ... 2/64, 3/78
 Haubro sejrede 1/77
 Holdafslutning i Skanderborg 4/58
 IM-gruppen 3/30
 Kampsak 4/4
 Kandidatklassen, 4/36
 Kandidatturnering abruptus 2/6
 Kinesisk sejr 2/78
 Klarede favoritrolle 2/45
 Landsholdet i historisk samarbejde 3/33
 Løb fra favoritterne 4/72
 Magnus Carlsen Chess Tour 2/78

Ny GM-norm af Jonas 1/77
 Onlineskak – et lys i mørke tider 2/51
 Pigerne indtog Skanderborg 1/67
 Pigeskak, sammenhold og sneboldkamp 2/72
 Randbondens betydning 1/14
 Rigtige spillere, rigtig skak 4/48
 Prøv nogle af de sjov skaklege fra Boca Juniors 2/73
 Senior DM i Løgumkloster 2/57
 Skakbyen Esbjerg 2/45
 Skak i coronatider 2/50

Skak i krisetider 3/40
 Skakkens verdensmestre 3/74, 4/77
 Skaklejr – skak, sport og videnskab 3/77
 Skakligaen tur/retur 2/39
 Skakquiz 4/78
 Skakstikbold 2/73
 Skaktvillinger 3/75
 Sponsorturnering 3/73
 Spændende afslutning uden håndtryk 2/41
 Thybo svigtede ikke på hjemmebane 1/25
 Thybo tæt på 1/77
 Tips til tiden 2/75

Tog hjem fra Prag i utide 2/56
 Ubeskeden Magnus Carlsen 2/78
 Velkommen herhid 1/33
 Vitus vandt NM 1/75
 VM i hurtig- og lynskak 1/40
 Østerlars åbnede skak-Danmark 3/20
 Aalborg Skf. atter i 1. division 2/47
 Årets skakspiller 2019
 Århundredets match 2/26

Litteratur

Frederiksværk Skakklubs 100 års jubilæumsskrift 2/71
 Hamann 3/38

Partier

Agrst, Inna 3/65
 Aljechin, Aleksandr 3/41
 AllieStein 1/21
 Andersen, Mads 4/24
 Andersen, Morten 2/38, 4/13
 Antonsen, Mikkel 4/65
 Aronian, Levon 1/18, 1/46
 Artemiev, Vladislav 1/48, 3/7
 Ayzenberg, Alena 3/35
 Baliuniene, Margarita 3/65
 Bjerre, Jonas 3/61, 4/8, 4/24, 4/30, 4/64, 4/68
 Blomqvist, Erik 3/60, 3/61
 Brask, Bo 2/68
 Brondt, Nicolai Kvist 4/18
 Carlsen, Magnus 1/8, 1/16, 1/17, 1/18, 1/20, 1/45, 1/46, 1/48, 3/6, 3/13, 3/14, 3/17, 4/48, 4/51
 Capablanca, José Raoul 1/53, 3/43
 Caruana, Fabiano 1/6, 1/20, 2/12, 2/23
 Chatalbashev, Boris 4/22, 4/28, 4/60
 Djurhuus, Rune 4/70
 Dubov, Daiil 3/7
 Duda, Jan Krzysztof 1/6, 4/48
 Fahrni, Hans 3/41
 Firouzja, Alireza 1/8, 4/76
 Fischer, Bobby 2/28
 Fogh, Jens 2/46
 Georgescu, Lena 4/36
 Giri, Anish 1/17, 2/19, 3/14, 3/17
 Glud, Jakob Vang 4/63
 Grandelius, Nils 3/28
 Guindy, Esmat 1/42
 Hansen, Sune Berg 4/8, 4/13, 4/63
 Hao, Wang 2/13
 Haubro, Martin 1/35, 4/11, 4/24
 Hector, Jonny 1/34, 3/28

Heinemann, Josefine 1/42
 Holst, Allan 2/41
 Høi, Carsten 3/25, 4/60
 Jakobsen, Peter 4/65
 Jaksland, Tim 4/37
 Kakulidis, Ellen 4/40
 Kistrup, Nicolai 4/37
 Knezevic, Milorad 2/70
 Larsen, Bent 2/31, 2/34
 Larsen, Tage 2/66
 Lindfeldt, Magnus 2/41
 Liren, Ding 2/16, 2/23, 3/13
 Løntoft, Sven 2/59
 Malde, Henrique Rey 4/40
 Mamedyarov, Shakhriyar 1/16
 Marshall, Frank 3/42
 Mieziš, Normunds 4/68
 Mortensen, Henrik 2/66(3), 2/67, 2/68, 3/82
 Nakamura, Hikaru 3/6
 Nepomniachtchi, Ian 2/10, 2/12, 2/13, 2/16, 2/19
 Nielsen, Jens Ove Fries 2/38, 4/11
 Nielsen, Viktor Haarmark 1/35, 3/30
 Nilssen, Ellen Fredericia 3/35, 4/70
 Nilsson, Anders 3/25
 Nilsson, Erik 2/48
 Ochsner, Bjørn Møller 4/24, 4/28, 4/33
 Olsen, Filip Boe 1/30, 3/60
 Parra, Edgar 2/48
 Pedersen, Karsten Nymann 2/40
 Petrosjan, Tigran 2/28
 Rasmussen, Allan Stig 4/22
 Reshevsky, Samuel 1/53
 Rewitz, Poul 2/40, 4/36
 Rubinstein, Akiba 1/52
 Rødgaard, John 2/46
 Schandorff, Lars 4/64
 Schlechter, Carl 1/52
 Smith, Axel 1/26
 Stockfish 1/21
 Socko, Bartosz 1/45
 Sommer, Villy 2/66
 Spasskij, Boris 2/31
 Stein, Leonid 2/34
 Sørensen, Torben 2/70
 Tandrup, Michael 1/34
 Tari, Aryan 4/51, 4/76
 Thybo, Jesper 1/26, 1/30, 4/18, 4/30, 4/33
 Vachier-Lagrave, Maxime 2/10
 Vasli, Aref 1/36
 Vesterli, Michael 1/36
 Vinter-Schou, Uffe 3/30

Wang, Peter 2/59
 West, Guy 3/82
 Wennerwald, Preben 2/67

Partistillinger

Abdusattorov, Nodirbek 4/74
 Andersen, Mads 4/11, 4/17
 Andreikin, Dmitry 1/54
 Antonsen, Mikkel 3/32
 Aronian, Levon 1/54
 Artemiev, Vladislav 3/10
 Baskaran, Adhiban 2/37
 Bellon, Juan Manuel 1/16
 Bjerre, Jonas 3/32(2)
 Bjørneboe, Kristian 1/37
 Botvinnik, Mikhail 2/30
 Brondt, Nicolai Kvist 4/10, 4/28, 4/32
 Buckels, Valentin 2/37
 Carlsen, Magnus 1/17, 3/10, 3/11, 3/14(2), 3/17, 3/18(2), 3/19(3), 4/53
 Carstensen, Jacob 4/42
 Caruana, Fabio 3/6, 3/10, 3/32(2)
 Caspi, Israel 2/37
 Chanda, Sandipan 2/37
 Chatalbashev, Boris 4/8, 4/10, 4/11, 4/32
 Dominguez Perez, Leinier 3/32
 Eawaraligam, Adesh 4/42
 Erichsen, Dan 2/44
 Falkesgaard, Jeppe Hald 4/42(2)
 Firouzja, Alireza 4/53
 Giri, Anish 1/56, 3/6, 3/13, 3/14(2), 3/17
 Gligoric, Svetozar 1/14
 Greenfeld, Alon 2/37
 Grischuk, Alexander 3/32
 Grutter, Tim 2/50
 Guindy, Esmat 4/42(2)
 Hansen, Sune Berg 4/11, 4/21, 4/28
 Hao, Wang 2/7
 Harikrishna, Pentala 2/37
 Haubro, Martin 4/10, 4/21, 4/28
 Haubro, Sigfred 4/42(2)
 Holm, Filip 4/42
 Hutter, Tomas 2/67
 Niniyan, R. 4/75
 Ivanchuk, Vassily 2/37
 Jacobsen, Mads-Holger Bang 2/43
 Johansson, Linus 3/32(3)
 Kadric, Denis 2/37
 Kakulidis, Ellen 4/42
 Kazmierczak, M. 3/32
 Kimpinski, R. 2/37
 Kistrup, Nicolai 2/43
 Korobov, Anton 3/33

På den internationale scene er Skakbladet stærkt repræsenteret med to af de dygtigste skakfotografer i verden: Maria Emilianova og Lennart Ootes.

Foto: Maria Emilianova.

Kristiansen, Jens 1/38
Kølbæk, Jens 4/42
Larsen, Bent 1/14, 1/15, 2/34
Lasker, Emanuel 4/77
LCZero 1/21
Liebert, Xander 3/82
Lintchevski, Daniil 4/42
Liren, Ding 1/56, 2/7, 2/8, 3/11
Mamedyarov, Shakhriyar 1/17
Marco, Georg 2/76
Marks, Ian 3/80
Matthiesen, Martin 4/42
Matulovic, Milan 2/30
Meskenas, Paulius 4/42
Mortensen, Henrik 2/65, 2/67, 3/79(2),
3/80, 3/82
Naiditsch, Arkadij 3/32
Nakamura, Hikaru 3/18(2), 3/19(2), 3/32
Nepomniachtchi, Ian 3/10, 3/13
Nielsen, Frode Benedikt 2/59
Nielsen, Hans 2/65
Nielsen, Jens Ove Fries 4/10
Niespielak, Kamila 3/32
Nilssen, Ellen Fredericia 4/42
Nord, Alexander 2/37
Pasman, Michael 2/37
Portisch, Lajos 1/15, 1/16
Praggnanandhaa, R. 4/75
Rahmilevitz, Anton 2/37
Raja, Harshit 2/37
Rasmussen, Allan Stig 4/13, 4/17, 4/21,
4/28
Rewitz, Poul 2/57, 4/42
Schmidt, Wlodzimierz 1/16
Shankland, Sam 2/37, 4/75
Sjugirov, Sanan 2/37
Skou, Niels 1/37
Skov, Palle 2/59

Spasskij, Boris 1/16, 2/34
Steinitz, Wilhelm 2/74
Stockfish 1/21
Struch, Thomas 2/44
Studer, Noel 3/32
Stull, Norbert 3/79
Stupak, Kiril 4/74
So, Wesley 3/32(2)
Thorsbro, Peter 4/42
Thuesen, Mogens 2/57
Thybo, Jesper 2/50, 4/8, 4/11, 4/13, 4/21
Tjigorin, Mikhail 3/74
Vachier-Lagrave, Maxime 2/8
Vesterli, Michael 1/38
Vitiugov, Nikita 2/37
von Popiel, Ignatz 2/76
Werle, Izofina 2/37
Wolf, Serge 3/79
Yuffa, Daniil 4/42
Xiong, Jeffery 4/75
Åkesson, Ralf 2/37

Problemskak

Titel til Slumstrup 4/88

Problemskak, opgaver

Benkö, Pal 1/63

Skakbladets leder

1/3, 2/3, 3/3, 4/3

Turneringer og matcher

Altibox Norway Chess 4/44
Bornholm Sommerskak 3/20
CCC i Ballerup 3/26
Chessable Masters 3/17
Chess House GM 2019 1/25
Danmark mod Sverige online (kvinder)

3/64
Danmark mod Sverige online (mænd)
3/58
Divisionsturneringen 2019/20 2/38
DM for piger 2020 i Skanderborg 1/67
DM 2020 i Svendborg 4/4
Esbjerg Efterår 4/72
FIDE Chess.com Online Nations Cup 2/78
Hillerød Skakklub 110 år 1/80
Internet-DM i hurtigskak 3/71
Internet-DM i lynskak 3/71
Kandidatklassen 2020 4/36
Kandidatturneringen i Jekaterinburg 2/4
Københavnsmesterskabet 2019 1/77
Køge Lang sommer-weekend 3/24
Landsholdsklassen 2020 4/4
Legends of Chess 3/11
Lindores Abbey Rapid Challenge 3/8
Magnus Carlsen Chess Tour 2/78, 3/4, 3/18
Magnus Carlsen Invitational 2/78, 3/6
NM for ungdom 2020 i Fredericia 1/75
NM online for kvindelandshold 2/78
Offerspill Nordic Invitational 4/68
Online OL 3/84
Rilton Cup i Stockholm 2019/20 1/77
Roquetas de Mar 1/77
Senior-VM for hold 2/56
Senior-DM i Løgumkloster 1/78, 2/57
Sitges Online 2/50
VM i hurtigskak 2019 1/41
VM i lynskak 2019 1/41
Wijk aan Zee 1/6
Xtracon Invite Chess Gilleleje 1/27
Xtracon Skakligaen 2/49, 4/58
Øbro Nytår 2019 1/2, 1/33
Øbro mod kvindelandsholdet 3/34
Aarhusmesterskabet 2020 1/78

SKAKbladet

ISSN 0037-6043
Online: ISSN 2246-5774

117. årgang, nr. 1-2021.
Udgivet af Dansk Skak Union.

Redaktion:

Lars Schandorff og Jan Løfberg
att. Løfbergs Forlag
Svend Vonveds Vej 15
2300 København S.
Email: skakbladet@skak.dk

Indsendelsesfrist til nr. 2-2021

Deadline 1. maj 2021
Udkommer medio juni 2021
Uopfordret materiale aftales med
redaktionen.

Abonnement og ekspedition

Danmark kr. 250 kr. pr. år inkl. moms
og forsendelse.
Udlandet: kr. 350 år. år, inkl.
forsendelse.
Bestilles hos Dansk Skak Unions
kasserer (se nederst på siden).

Grafisk design og produktion

John Ovesen

Tryk

Bialostockie Zaklady Graficzne S.A.
Al. 1000-lecia P.P. 2
15-111 Bialystok – Polen

Næste nummer

Carlsens VM-modstander skal findes

Maxime Vachier-Lagrave (tv.) og Ian Nepomniachtchi (th.) står med de bedste muligheder for at blive Magnus Carlsens nye VM-udfordrer.

Foto: Lennart Ootes.

Kandidatturneringen blev afbrudt halvejs for et år siden. Med de sædvanlige coronaforbehold forventes turneringen genoptaget den 19. april i den russiske by Jekaterinburg. Franskmanden Maxime Vachier-Lagrave og russeren Ian Nepomniachtchi går ind til de sidste syv runder med ét points forspring til amerikaneren Fabiano Caruana, russeren Alexander Grischuk, hollænderen Anish Giri og kineseren Wang Hao.

Det er ikke set i nyere tid, at en turnering har været afbrudt så længe. Hvilken betydning det fik, vil stormester Jacob Aagaard guide Skakbladets læsere igennem.

Hvis Skakbladet udebliver eller der er andre problemer med leveringen, så skriv til sales@skaksalg.dk

Dansk Skak Union

Dansk Skak Union

Bankforbindelse:
Danske Bank
reg. nr. 3409
kontonr. 0011548938

www.skak.dk

Formand: Poul Jacobsen, Poul Jacobsen, Brovengen 8, 5464 Brenderup.
Tlf. 40 83 36 16. Email: formand@skak.dk

Kasserer: Poul Guldbæk Olesen, Akelejevej 11, 8240 Risskov.
Tlf. 60 78 95 02. Email: kasserer@skak.dk

Udvikling: Arild Rimestad, Brøndbyvestervej 66C.1. -4, 2605 Brøndby.
Tlf. 42 26 04 66. Email: udvikling@skak.dk

Sekretær: Allan Erik Schmidt Andersen, Skjoldborgsvej 25, 8752 Østbirk.
Tlf. 61 55 18 21. Email: sekretaer@skak.dk

Organisation: Jesper Scherling Fris, Askevungen 68, 3450 Allerød.
Tlf. 28 89 09 97. Email: organisation@skak.dk

Ratingkartotek: Per Rasmussen, Stavdalvej 37, 3760 Gudhjem.
Tlf. 56 49 51 13. Email: ratingkomite@skak.dk

OK

Magasinpost SMP
ID-nr. 42197

GM Jonas Bjerre vandt DSUs grandprix med finalesejr på 1½-½ over GM Jesper Thybo.

Foto: Mads Boe.

Jonas Bjerre vandt grandprix-finale

Der er ingen tilskuerkrise i dansk skak. Over 600 interesserede fulgte med live i Dansk Skak Unions grandprix-finale, der med primus motor Arild Rimestad blev afviklet i starten af februar. Otte spillere havde kvalificeret sig til kvartfinalerne via de fire indledende turneringer. På DSUs gruppe på Lichess fulgte en stor del med, mens 100 spillere fulgte turneringen på Ellen Fredericia Nilssens livestreaming.

Betænkningstiden var 3 minutter + 2 sekunder. Fra kvartfinalerne gik Filip Boe Olsen videre (slog Rasmus Skytte), Jesper Thybo (Martin Matthiesen), Jonas Bjerre (Mads Boe) og Thorbjørn Bromann (Uffe Vinther-Schou).

Stormestrene viste sig stærkest i semifinalerne. Jonas Bjerre slog Filip Boe med 1½-½, og Jesper Thybo eliminerede Thorbjørn Bromann med 2-0.